POROČILO

AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

ZA LETO 2019

AZN
Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency

REPUBLIKA SLOVENIJA

AGENCIJA ZA ZAVAROVALNI NADZOR

POROČILO AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR ZA LETO 2019

Uvodna beseda direktorja s ključnimi poudarki iz Poročila Agencije za zavarovalni nadzor

I. POROČILO O STANJU NA PODROČJU ZAVAROVALNIŠTVA ZA LETO 2019

II. LETNO POROČILO AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR ZA LETO 2019

AZN
Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency

Uvodna beseda direktorja Agencije za zavarovalni nadzor

Mag. **Gorazd Čibej**, direktor

Leto 2019 je bilo za zavarovalnice in pokojninske družbe zelo uspešno. Tako iz naslova osnovne dejavnosti zavarovalništva oziroma dodatnega pokojninskega zavarovanja kot spremljajoče dejavnosti upravljanja naložb.

V poslovnem letu 2019 so slovenske zavarovalnice skupaj v skupini premoženjskih in skupini življenjskih zavarovanj obračunale za dobrih 2,3 mrd. EUR kosmate zavarovalne premije, kar znaša dobrih 164 mio. EUR več kot pred letom. To pomeni nominalno 7,6-odstotno oziroma realno 5,8-odstotno rast. Leto 2019 je bilo za zavarovalnice, merjeno tudi s čistim poslovnim izidom, bistveno uspešnejše kot leto 2018. Izkazale so za 161,6 mio. EUR čistega poslovnega izida, kar je za kar 21,8 odstotka več kakor v letu 2018. Pokojninske družbe kot sektor so v letu 2019 ustvarile dobiček v višini 3,7 mio. EUR, kar je za 208 odstotkov več glede na leto 2018. Pozavarovalnici sta v letu 2019 zabeležili precejšen porast čistih prihodkov od zavarovalnih premij v primerjavi z letom 2018, ki je znašal 23,4 mio. EUR ali 11 odstotkov, vendar še večji porast čistih odhodkov za škode, in sicer za 28,3 mio. EUR ali 21,9 odstotka, kar je vodilo k temu, da je zavarovalno-tehnični izid pozavarovalnic v primerjavi z letom 2018 nižji. Letos so zavarovalnice, pozavarovalnici in pokojninske družbe ter s tem njihovi zavarovanci, pa tudi Agencija za zavarovalni nadzor kot nadzornica, lahko prav tako zadovoljni z donosnostjo naložb.

Februarja 2019 je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu, katerega poglavitni cilj je implementacija določb Direktive (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. januarja 2016 o distribuciji zavarovalnih produktov (direktiva IDD). Zakon prinaša višjo raven zaščite imetnikov zavarovalnih polic, še kakovostnejše informacije za potrošnike in boljša pravila poslovanja za prodajalce zavarovanj. Tako kot sta direktiva Solventnost II in na njeni podlagi novi Zakon o zavarovalništvu leta 2015 prinesla veliko sprememb na področju preudarnega poslovanja zavarovalnic, direktiva IDD ter na njeni podlagi spremenjeni in dopolnjeni Zakon o zavarovalništvu pomenita pomembno kakovostno nadgradnjo na področju distribucije zavarovalnih produktov.

Poročilo Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2019 prinaša zbrane podatke in analizo poslovanja zavarovalnih subjektov v lanskem letu in podatke o delu Agencije za zavarovalni nadzor. Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je za zavarovalniško panogo uspešno leto. Ugotovitev je toliko pomembnejša z današnjega vidika, ko so gospodarstva pred eno najzahtevnejših preizkušenj v zadnjih desetletjih. Čvrsti temelji, takšne ima tudi zavarovalniška panoga, so za tovrstne preizkušnje gotovo pomembni.

Spoštovane bralke in bralci, strokovnjakinje in strokovnjaki iz zavarovalniške panoge in vsi drugi, prijazno vas vabim k branju poročila Agencije za zavarovalni nadzor o poslovanju zavarovalnih subjektov in delu Agencije za zavarovalni nadzor v letu 2019.

S spoštovanjem,

mag. Gorazd Čibej, direktor

Ljubljana, junij 2020

Ključni poudarki iz poročila Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2019

ZAVAROVALNI SUBJEKTI, KI DELUJEJO NA OBMOČJU RS

- V zavarovalniškem sektorju na območju Republike Slovenije je leta 2019 poslovalo trinajst zavarovalnic, dve pozavarovalnici, tri pokojninske družbe, Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ, v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja Škodni sklad in Odškodninski urad, 456 zavarovalno-zastopniških družb, 907 zavarovalnih zastopnikov samostojnih podjetnikov, 91 zavarovalno-posredniških družb in trinajst zavarovalnih posrednikov samostojnih podjetnikov. V preteklem letu je poleg navedenih subjektov na slovenskem zavarovalnem trgu delovalo še sedem podružnic zavarovalnic držav članic in bilo registriranih 833 zavarovalnic za neposredno opravljanje zavarovalnih poslov.

SPREMEMBE ZAVAROVALNIŠKE ZAKONODAJE V LETU 2019

- Februarja 2019 je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu (ZZavar-1A, Uradni list RS, št. 9/19), katerega poglavitni cilj je implementacija določb Direktive (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. januarja 2016 o distribuciji zavarovalnih produktov (direktiva IDD). Novosti, ki sta jih uvedla ta predpisa, so pomembne in prispevajo k boljši informiranosti in položaju potrošnikov. Zavarovalnice so morale vzpostaviti postopke za odobritev vsakega zavarovalnega produkta pred njegovim trženjem. Zavarovalcu morajo biti podatki v povezavi z zavarovanjem predstavljeni skladno z njegovimi najboljšimi interesi. Zavarovalnica ali distributer zavarovalnih produktov mora pri svetovanju o zavarovalnem naložbenem produktu pridobiti tudi potrebne informacije v povezavi z znanjem in izkušnjami zavarovalca s področja naložb in v povezavi s finančnim položajem te osebe, da lahko zavarovalcu priporoči zavarovalne naložbene produkte, ki so zanj primerni. Zavarovalni zastopniki in zavarovalni posredniki se bodo morali tudi stalno poklicno usposabljati, da bodo ohranili primerno raven storitev.

GOSPODARSKA SLIKA

- Če pogledamo gospodarsko sliko, je spodbudno, da je slovensko gospodarstvo tudi v letu 2019 zraslo bolj od povprečja Evropske unije. Bruto družbeni proizvod v tekočih cenah (BDP) v letu 2019 v Republiki Sloveniji je namreč znašal 48.007 mio. EUR, kar je nominalno za 4,9 odstotka več kot v letu 2018. Realno se je BDP povečal za 2,4 odstotka.[1] Po napovedi ECB pa naj bi se BDP evrskega območja leta 2019 povečal za 1,2 odstotka.
- Iz gibanja Bloombergovega indeksa državnih obveznic evroobmočja je razvidno, da so se donosi državnih vrednostnih papirjev povečali, hkrati pa je donosnost desetletnih nemških državnih obveznic v letu 2019 glede na leto 2018 še nižja, nizka pa je tudi vrednost trimesečnega EURIBOR-a. Iz gibanja zaključnih tečajev posameznih prikazanih indeksov je dalje razvidno, da so evropski delniški trgi v opazovanem obdobju rasli, kar velja tudi za vrednosti delnic na Ljubljanski borzi, ki so ravno tako zastopane v portfeljih naložb slovenskih zavarovalnic. Eurostoxx 50 Index in DAX Index sta zrasla za več kot 25 odstotkov, indeks SBI TOP pa za 15 odstotkov, kar se odraža tudi v donosih naložb zavarovalnic, pozavarovalnic in pokojninskih družb.

STANJE NA TRGU

- V poslovnem letu 2019 so slovenske zavarovalnice skupaj v skupini premoženjskih in skupini življenjskih zavarovanj obračunale za 2.309,6 mio. EUR kosmate zavarovalne premije, kar je kar 164,1 mio. EUR več kot pred letom. To pomeni nominalno 7,6-odstotno rast, upoštevajoč letno rast cen, merjeno s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin v višini 1,8 odstotka pa 5,8-odstotno realno rast. Od tega je bilo ustvarjene 76,6 odstotka premije v skupini premoženjskih zavarovanj in 23,4 odstotka premije v skupini življenjskih zavarovanj. Prišlo je do porasta tako premoženjskih kakor življenjskih zavarovanj, in sicer prvih za 7,8 (realno 6,0), drugih pa za 7,2 (realno 5,4) odstotka. Zavarovalnice so 89 odstotkov premije

1 https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/8539

premoženjskih zavarovanj dosegle v petih vrstah poslovanja od dvanajstih, in sicer v vrsti zavarovanje za stroške zdravljenja, druga zavarovanja motornih vozil, zavarovanje avtomobilske odgovornosti, požarno in drugo škodno zavarovanje ter zavarovanje izpada dohodka. Pri življenjskih zavarovanjih pa največji delež z 48,0 odstotka tvorijo zavarovanja, vezana na indeks ali enoto premoženja, ki so za 9,2 odstotne točke večja od zavarovanj z udeležbo pri dobičku. Glede na navedeno smo z rastjo trga v letu 2019 lahko zelo zadovoljni.

- Slovenski zavarovalniški trg je bil v letu 2019 močno koncentriran, saj so štiri največje zavarovalnice, to so Zavarovalnica Triglav, Zavarovalnica Sava, Vzajemna in Adriatic Slovenica, obvladovale dobrih 75 odstotkov zavarovalniškega trga, kar pomeni 0,9 odstotne točke manj kot v letu 2018.
- Zavarovalnice del nevarnosti, ki po preglednicah maksimalnega kritja presegajo lastne deleže v izravnavanju nevarnosti, oddajo v kritje pozavarovalnicam. Največji delež, tj. 58 odstotkov, proporcionalnega pozavarovanja še vedno odpade na požarno in drugo škodno pozavarovanje, največji delež neproporcionalnega pozavarovanja pa na premoženjsko pozavarovanje, ki znaša 80 odstotkov. Slovenski pozavarovalnici sta v letu 2019 skupaj obračunali 314,4 mio. EUR kosmate pozavarovalne premije, kar pomeni 11,2-odstotno ali realno 9,4-odstotno povečanje glede na leto 2018.
- Primerjava škodnih količnikov, stroškovnih količnikov in kombiniranih količnikov za premoženjska zavarovanja zavarovalnic za leti 2019 in 2018 kaže, da so se v letu 2019 vsi trije količniki izboljšali, in sicer na račun zavarovanja za stroške zdravljenja kot najmočnejše vrste premoženjskih zavarovanj, zavarovanja izpada dohodka, drugih zavarovanj motornih vozil, zavarovanja stroškov postopka, zavarovanja pomoči in zavarovanja različnih finančnih izgub. Nasprotno kot pri zavarovalnicah se je pri pozavarovalnicah v letu 2019 glede na leto 2018 kosmati škodni količnik za vsa pozavarovanja skupaj poslabšal za 8,9 odstotne točke, zaradi česar se je poslabšal tudi kosmati kombinirani količnik. Kosmati stroškovni količnik pa se je za 1,1 odstotne točke izboljšal.

ZAVAROVALNICE EU IN EGP NA OBMOČJU REPUBLIKE SLOVENIJE

- Konec leta 2019 je bilo 833 zavarovalnic, ki imajo sedež na območju držav članic Evropske unije (EU) oziroma Evropskega gospodarskega prostora (EGP) in lahko v Republiki Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle. Od tega ima največ zavarovalnic sedež v Združenem kraljestvu (135 zavarovalnic oziroma 16,2 odstotka vseh zavarovalnic iz držav EGP, ki lahko v Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle). Sledijo zavarovalnice s sedežem v Luksemburgu (108 zavarovalnic ali 13 odstotkov), Nemčiji (99 zavarovalnic ali 11,9 odstotka), na Irskem (74 zavarovalnic ali 8,9 odstotka) in v Franciji (70 zavarovalnic ali 8,4 odstotka). Zavarovalnic s sedežem v drugih državah EU oziroma EGP, ki lahko v Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle, je manj kot 60 iz posamezne države.
- Poleg zavarovalnic, ki imajo sedež na območju držav članic EU oziroma EGP in lahko v Republiki Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle, v Sloveniji opravlja zavarovalne posle tudi sedem podružnic zavarovalnic iz držav članic EU. Bruto obračunana premija zavarovalnic s sedežem v državah EGP v Sloveniji, neposredno in prek podružnic, je v letu 2018 znašala 132,2 mio. EUR.
- Slovenski zavarovalni trg se po razvitosti uvršča med srednje razvite evropske države, saj je po deležu obračunane kosmate zavarovalne premije v BDP Slovenija v letu 2019 zasedala 10. mesto med državami članicami EU.

POSLOVANJE ZAVAROVALNIH SUBJEKTOV

- Z vidika škodnega dogajanja, še posebej naravnih nesreč, je bilo leto 2019 za panogo zavarovalništva na svetovni ravni nekoliko manj katastrofalno kot leto 2018. Finančne izgube iz naslova naravnih nesreč in nesreč, ki jih je povzročil človek, so po podatkih inštituta švicarske pozavarovalnice Swiss Re v letu 2019 znašale 146 mrd. USD, kar pomeni zmanjšanje v primerjavi z letom 2018, ko so znašale 176 mrd. USD.
- Tudi za slovenske zavarovalnice in pozavarovalnice je bilo leto 2019 zaznamovano z ujmami. Na višje zneske škod so vplivale na primer izplačane škode zaradi orkana Dorian, ki je konec avgusta prizadel Bahame, negativen vpliv na rezultate pa sta imela tudi japonska tajfuna Faxai in Hagibis. Zadnji velja za enega najsilovitejših viharjev na tem območju v zadnjih desetletjih.
- Kot je videti že iz škodnih količnikov, so naravne nesreče bolj prizadele naši pozavarovalnici kot zavarovalnice, kar se kaže tudi v njihovih poslovnih izidih. Zavarovalnice so v obravnavanem obdobju dosegle pozitiven in višji zavarovalno-tehnični izid v obeh segmentih poslovanja. Pri premoženjskih zavarovanjih so dosegle izid, ki je za 19,5 odstotka višji kot v letu 2018, pri življenjskih zavarovanjih pa za 41,3 odstot-

ka višji izid kot v letu 2018. Leto 2019 je bilo za zavarovalnice, merjeno tudi s čistim poslovnim izidom, bistveno uspešnejše kakor leto 2018. Izkazale so za 161,6 mio. EUR čistega poslovnega izida, to je kar za 28,9 mio. EUR ali za 21,8 odstotka več kot v letu 2018. Pozavarovalnici sta v letu 2019 zabeležili precejšen porast čistih prihodkov od zavarovalnih premij v primerjavi z letom 2018, ki je znašal 23,4 mio. EUR ali 11 odstotkov, in še večji porast čistih odhodkov za škode, in sicer za 28,3 mio. EUR ali 21,9 odstotka, kar je vodilo k temu, da je zavarovalno-tehnični izid pozavarovalnic v primerjavi z letom 2018 nižji in znaša 7,6 mio. EUR. Nižji je tudi čisti poslovni izid, ki sta ga pozavarovalnici dosegli v letu 2019. Zaradi višjega drugega vseobsegajočega donosa po obdavčitvi pa je višji celotni vseobsegajoči donos.

- Pokojninske družbe kot sektor so v letu 2019 ustvarile dobiček v višini 3,7 mio. EUR, kar je za 208 odstotkov več kot v letu 2018 in je posledica povečanja izida iz življenjskih zavarovanj, predvsem pa razporejenega donosa naložb, prenesenega iz izkaza izida iz življenjskih zavarovanj.
- Naložbe zavarovalnic po stanju na dan 31. 12. 2019 so znašale dobrih 7,2 mrd. EUR, kar je za 8,3 odstotka več kot na dan 31. 12. 2018. Naložbe pozavarovalnic pa so znašale dobrih 940 mio. EUR in so bile za 12,8 odstotka višje kot na zadnji dan leta 2018.
- Pokojninske družbe so po stanju na dan 31. 12. 2019 izkazale skupno vrednost vseh naložb v višini 836,7 mio. EUR (v predhodnem letu 777,1 mio. EUR), pri čemer je vrednost naložb kritnih skladov znašala 788,6 mio. EUR, vrednost naložb lastnih virov pa 48,1 mio. EUR.
- Vse zavarovalnice in obe pozavarovalnici na dan 31. 12. 2019 izkazujejo presežek primernih lastnih virov sredstev nad zahtevanim solventnostnim kapitalom. Kot sektor zavarovalnice izkazujejo količnik kapitalske ustreznosti v višini 216,7 odstotka, pozavarovalnici pa v višini 281,6 odstotka.
- Tudi pokojninske družbe na dan 31. 12. 2019 izkazujejo presežek kapitala nad minimalnim, količnik kapitalske ustreznosti pa znaša 134 odstotkov.

POKOJNINSKA ZAVAROVANJA

- Novost letošnjega poročila je poglavje o pokojninskih zavarovanjih. Tako je poglavje, ki se je prej nanašalo samo na pokojninske družbe in pokojninske sklade, oblikovane kot kritne sklade pokojninskih družb, razširjeno tudi na pokojninske sklade, oblikovane kot kritne sklade zavarovalnic.
- Ker zavarovanci prehajajo iz obdobja varčevanja sredstev v obdobje izplačevanja pokojninskih rent, temu sledijo tudi kritni skladi. Tako so pokojninske družbe in zavarovalnice skupaj v letu 2019 iz zavarovanja med varčevanjem v okviru pokojninskih skladov, oblikovanih kot kritni skladi, zbrale vplačila v dodatno zavarovanje v vrednosti dobrih 120 mio. EUR, kar je za 4,6 odstotka več kot v letu 2018. Od tega so pokojninske družbe skupaj obračunale 60,9 odstotka, zavarovalnice pa 39,1 odstotka. Iz varčevalnega dela na rentni del je bilo v letu 2019 prenesenih skoraj 78 mio. EUR denarnih sredstev. V navedenih sredstvih imajo sredstva zavarovalnic 90-odstotni, sredstva pokojninskih družb pa 10-odstotni delež.
- Zavarovalnica ali pokojninska družba lahko za izvajanje pokojninskega načrta oblikuje več kritnih skladov, ki se med seboj razlikujejo po naložbeni politiki in ciljni skupini vplačnikov, ki so ji prvenstveno namenjeni. Sredstva skladov življenjskega cikla so v letu 2019 znašala skoraj 1,4 mrd. EUR, pri čemer večino teh sredstev, in sicer skoraj 87 odstotkov, predstavljajo sredstva podskladov, ki izvajajo naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti. V zajamčenih skladih večino naložb predstavljajo podjetniške in državne obveznice, v zmernih skladih sredstva kolektivnih naložbenih podjemov in podjetniške obveznice, v drznih skladih pa sredstva kolektivnih naložbenih podjemov in vlaganja v lastniški kapital. Iz strukture naložb kritnih skladov rentnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja zavarovalnic in pokojninskih družb pa je razvidno, da prevladujejo podjetniške in državne obveznice.
- Letos so zavarovalnice in pokojninske družbe ter s tem njihovi zavarovanci, pa tudi Agencija za zavarovalni nadzor kot nadzornica, lahko zadovoljni tudi z donosnostjo naložb iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, saj je donos na vložena sredstva v zajamčenem skladu dosegel do 6,1 odstotka, v zmernem skladu do 15,5 odstotka in v dinamičnem podskladu do 27,8 odstotka.

IZVAJANJE NALOG AGENCIJE

- Iz Poročila o delu Agencije za zavarovalni nadzor za leto 2019 je razvidno, da je v navedenem letu opravljala raznovrstne naloge, ki ji jih nalaga veljavna zakonodaja. To velja za delo Agencije za zavarovalni nadzor na vseh področjih nadzora, tako na področju izdaje dovoljenj kakor na področju prenosa evropske zakonodaje in področju sodelovanja pri pripravi zakonov.
- Na področju izdaje dovoljenj je Agencija za zavarovalni nadzor izdala 1931 dovoljenj, kar je 1176 več v primerjavi s preteklim letom. Razlog za porast števila izdanih dovoljenj je sprejetje ZZavar-1A. Ta je namreč določil, da so bančni uslužbenci, ki na dan uveljavitve ZZavar-1A pri banki opravljajo naloge zavarovalnega posrednika in imajo dovoljenje Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega posredovanja, oproščeni plačila takse za odločanje o izdaji dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja pod pogoji, da so dovoljenje za zavarovalno posredovanje pridobili v času, ko so bili zaposleni pri tej ali drugi banki, da v šestih mesecih od začetka veljavnosti ZZavar-1 vložijo zahtevo za izdajo dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja ter da so ob vložitvi zahteve zaposleni pri banki. Agencija je zato v šestih mesecih od sprejetja ZZavar-1A na tej podlagi izdala 1095 dovoljenj za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja.
- Agencija za zavarovalni nadzor opravlja nadzor zlasti s spremljanjem ter preverjanjem poročil in obvestil zavarovalnic ter z opravljanjem pregledov poslovanja subjektov nadzora.
- Na področju preverjanja poročil in obvestil je Agencija za zavarovalni nadzor izvedla nadzorne postopke, s katerimi je zagotovila pregled kvantitativnih in kvalitativnih podatkov in informacij, ki so jih zavarovalnice in pozavarovalnice za leto 2019 pripravile skladno z zahtevami sistema Solventnost II. Poleg navedenih aktivnosti je Agencija za zavarovalni nadzor na podlagi interno opredeljene metodologije za oceno tveganj subjektov nadzora v letu 2019 opravljala nadzor, ki temelji na tveganjih. Pri tem je identificirala najpomembnejša tveganja posameznih subjektov nadzora. Skupina strokovnjakov v okviru ocene tveganj analizira poslovni model in prouči poglavitne segmente poslovanja posameznega subjekta. Agencija za zavarovalni nadzor je v okviru tega dela nadzora izdelala kompozitno oceno tveganj in trend tveganja, ki skupaj tvorita v prihodnost usmerjeno regulatorno oceno. Tako pridobljena regulatorna ocena Agenciji za zavarovalni nadzor omogoča prioritizacijo nadzorniških aktivnosti ter je hkrati v pomoč pri zgodnjem odkrivanju in odpravljanju potencialnih žarišč na ravni posameznega subjekta nadzora in na ravni zavarovalnega sektorja.
- Na področju pregledov poslovanja zavarovalnic je bilo v letu 2019 začetih šest pregledov in v istem letu zaključen en pregled poslovanja. Agencija za zavarovalni nadzor se je v letu 2019 v veliki meri posvetila tudi nadzoru ravnanja tržnih udeležencev in opravila enajst pregledov poslovanja.
- Agencija za zavarovalni nadzor je v letu 2019 izdala 41 ukrepov nadzora, kar je sedem manj kot v preteklem letu. V primerjavi z letom 2018 je bilo izdanih predvsem manj obvestil pred izdajo odredbe o odpravi kršitev ter odredb o odpravi kršitev.

AKTIVNOSTI AGENCIJE V SLOVENIJI

- Agencija za zavarovalni nadzor je bila v letu 2019 močno vpeta v proces priprave ZZavar-1A. Ta je bil v Državnem zboru Republike Slovenije sprejet februarja 2019, z njim pa so bile implementirane določbe direktive IDD in odpravljene ugotovljene nedoslednosti glede implementacije nekaterih določb direktive Solventnost II.
- Agencija je poleg tega v letu 2019 zelo intenzivno sodelovala z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pri spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2F, Uradni list RS, št. 28/19), s katerim je bila v slovenski pravni red prenesena Direktiva (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (IORP II), ki je nadomestila Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2003/41/ES z dne 3. junija 2003 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje, zadnjič spremenjeno z direktivo Solventnost II.

AKTIVNOSTI AGENCIJE V MEDNARODNEM PROSTORU

- Pestro je bilo tudi sodelovanje Agencije za zavarovalni nadzor z domačimi in tujimi nadzornimi organi. Kot članica Komisije za medsebojno sodelovanje nadzornih organov je bila navzoča na treh srečanjih. Prav tako je sodelovala na štirih srečanjih Odbora za finančno stabilnost in se udeleževala sej Generalnega odbora Evropskega odbora za sistemska tveganja. Agencija za zavarovalni nadzor sodeluje tudi z nadzornimi organi zavarovalnega oziroma finančnega nadzora držav članic Evropskega gospodarskega prostora in republik bivše Jugoslavije. Dalje so zaposleni pri Agenciji za zavarovalni nadzor tudi v letu 2019 dejavno sodelovali na sestankih kolegijev nadzornikov, in sicer na sestanku kolegija nadzornikov skupin Merkur zavarovalnice, zavarovalnice Grawe ter zavarovalnice Generali. Agencija za zavarovalni nadzor je poleg tega leta 2019 organizirala kolegij nadzornikov za dve skupini, ki imata sedež v Republiki Sloveniji.
- Omeniti je treba tudi sodelovanje Agencije za zavarovalni nadzor v Evropskem organu za zavarovanje in poklicne pokojnine (EIOPA). V letu 2019 je sodelovala na šestih zasedanjih Odbora nadzornikov. Zaposleni Agencije za zavarovalni nadzor so v letu 2019 aktivno sodelovali v Odboru za usmerjanje nadzornih aktivnosti, Odboru za usmerjanje politik, Odboru za riziko in finančno stabilnost, Odboru za varstvo potrošnikov in finančne inovacije ter Skupini za podatke v okviru Odbora za IT.
- Na koncu omenjamo še sodelovanje zaposlenih Agencije za zavarovalni nadzor v Mednarodnem združenju zavarovalnih nadzornikov (IAIS): v letu 2019 so izvajali aktivnosti v okviru Delovne skupine za finančno vključitev Implementacijske komisije, Delovne skupine za ravnanje udeležencev na trgu in Delovne skupine za razvoj politik. Direktor Agencije je bil v letu 2019 imenovan v izvršni odbor IAIS kot predstavnik regije CEET.

Na podlagi podatkov in analiz, predstavljenih v tem poročilu, lahko sklenemo, da je bilo poslovanje slovenskih zavarovalnic in pokojninskih družb v letu 2019 zelo uspešno. Z vidika zbrane premije in upravljanja naložb je bilo zelo uspešno tudi poslovanje pozavarovalnic, ki pa so po drugi strani utrpele močno povečanje odhodkov za škode. Tudi kapitalska ustreznost slovenskega zavarovalnega trga ostaja na zadovoljivi ravni. Uspešno in dejavno je bilo tudi delo Agencije za zavarovalni nadzor kot nadzornice zavarovalniškega trga, za kar gre zasluga predanemu, strokovnemu in vestnemu delu zaposlenih pri izpolnitvi zadanih ciljev.

I. POROČILO O STANJU NA PODROČJU ZAVAROVALNIŠTVA ZA LETO 2019

KAZALO

1. UVOD 13

2. PREDPISI, POMEMBNI ZA PODROČJE ZAVAROVALNIŠTVA 15
2.1. Zakon o zavarovalništvu (ZZavar-1) 15
2.2. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) 17
2.3. Zakon o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS) 18
2.4. Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-1) 18
2.5. Obligacijski zakonik (OZ) 19
2.6. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ) 19
2.7. Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP) 19
2.8. Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (ZVPNPP) in Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot) 20
2.9. Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov (ZIsRPS) 20
2.10. Evropski predpisi 21

3. ZAVAROVALNICE 23
3.1. Sestava slovenskega zavarovalnega trga 23
3.1.1. Sestava zavarovalnega trga glede na vrste poslovanja in osnovne oblike zavarovanj 23
3.1.2. Sestava zavarovalnega trga glede na tržne deleže zavarovalnic 26
3.2. Pozavarovanje 27
3.3. Pregled premij in škod zavarovalnic in pozavarovalnic 28
3.4. Zavarovalnice iz držav članic EU, ki v Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle 31
3.5. Primerjava višine zavarovalne premije Slovenije z drugimi državami 31
3.6. Izidi poslovanja zavarovalnic in pozavarovalnic 33
3.6.1. Izidi poslovanja zavarovalnic 33
3.6.2. Izidi poslovanja pozavarovalnic 36
3.7. Naložbe zavarovalnic in pozavarovalnic 36
3.8. Zavarovalno-tehnične rezervacije 42
3.9. Bilance stanja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2019 44
3.10. Kazalniki poslovanja 46
3.11. Kapitalska ustreznost zavarovalnic in pozavarovalnic po stanju na dan 31. 12. 2019 47

4. POKOJNINSKO ZAVAROVANJE 51
4.1. Pokojninske družbe 51
4.1.1. Poslovanje pokojninskih družb 51
4.2. Splošni podatki pokojninskih skladov, oblikovanih kot kritni skladi 55
4.3. Pokojninski skladi pokojninskih družb, oblikovani kot kritni skladi 59
4.4. Pokojninski skladi zavarovalnic, oblikovani kot kritni skladi 61

5. SKUPINE 63

6. DRUGE DRUŽBE, KI SE UKVARJAJO Z ZAVAROVALNIMI POSLI 66

1. UVOD

Poročilo o stanju na področju zavarovalništva za leto 2019 vključuje poslovanje tistih subjektov zavarovalniškega sektorja, ki jih nadzoruje Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija), razen če je v besedilu posebej navedeno drugače.

Podatki v tem poročilu se večinoma nanašajo na poslovno leto 2019, razen v posameznih primerih, ko se nanašajo na obdobje pred tem letom ali po njem, če je to smiselno zaradi popolnejšega poročanja o posameznih dejstvih oziroma zadevah, povezanih s stanjem na področju zavarovalništva.

Konec leta 2019 so na slovenskem zavarovalnem trgu poslovali naslednji subjekti, ki jih nadzoruje Agencija:

- trinajst zavarovalnic;
- dve pozavarovalnici;
- tri pokojninske družbe;
- Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ;
- Škodni sklad in Odškodninski urad v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja;
- 456 zavarovalno-zastopniških družb;
- 907 zavarovalnih zastopnikov samostojnih podjetnikov;
- 91 zavarovalno-posredniških družb;
- trinajst zavarovalnih posrednikov samostojnih podjetnikov.

Med trinajstimi zavarovalnicami je bilo šest zavarovalnic kompozitnih, ki opravljajo posle premoženjskega in življenjskega zavarovanja. Štiri zavarovalnice so opravljale izključno posle premoženjskih zavarovanj, in sicer za omejeno število zavarovalnih vrst; od njih sta dve zavarovalnici specializirani za zdravstvena in nezgodna zavarovanja, ena za kreditna in ena za kavcijska zavarovanja. Od preostalih treh zavarovalnic, ki so opravljale posle življenjskega zavarovanja, sta dve sklepali pretežno življenjska zavarovanja, poleg pa še zavarovanja iz zavarovalnih vrst nezgodnih in zdravstvenih zavarovanj, ena zavarovalnica pa je poleg življenjskih zavarovanj sklepala še zavarovanja iz zavarovalne vrste nezgodnih zavarovanj.

V novembru 2019 je Agencija Generali zavarovalnici d. d. in Adriatic Slovenici Zavarovalni družbi d. d. izdala dovoljenje za združitev s pripojitvijo Adriatic Slovenice Zavarovalne družbe d. d. h Generali zavarovalnici d. d., do katere je prišlo dne 3. januarja 2020 z vpisom združitve v sodni register. Istega dne je družba Adriatic Slovenica Zavarovalna družba d. d. prenehala in je bila izbrisana iz sodnega registra.

Agencija je v novembru 2019 zavarovalno delniški družbi AVRIO, zavarovalnica obrtnikov in podjetnikov, d. d., Ljubljana, izdala dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov življenjskih zavarovanj. Zavarovalnica je bila vpisana v sodni register Okrožnega sodišča v Ljubljani 16. januarja 2020.

Pokojninske družbe opravljajo izključno dejavnost prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, saj jim zakon ne dovoljuje opravljanja poslov iz naslova drugih zavarovanj.

Poleg navedenih subjektov Agencija nadzira tudi Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije, ki ga upravlja Modra zavarovalnica, d. d. Prvi pokojninski sklad je posebna oblika pokojninskega sklada, ki je bil oblikovan na podlagi Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju investicijskih družb (ZPSPID).

Poleg navedenih subjektov na slovenskem zavarovalnem trgu deluje še sedem podružnic zavarovalnic držav članic EU, lani pa je bilo registriranih tudi 833 zavarovalnic držav članic EU za neposredno opravljanje zavarovalnih poslov. Navedeni podatek o registriranih zavarovalnicah držav članic EU za neposredno opravljanje zavarovalnih poslov vključuje tudi zavarovalnice Združenega kraljestva. Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo zagotavlja, da v prehodnem obdobju do 31. decembra 2020 za Združeno kraljestvo zakonodaja EU velja enako, kot če bi bila država članica EU. To pomeni, da sme v prehodnem obdobju Združeno kraljestvo še naprej opravljati zavarovalniške storitve na podlagi pravil enotnega notranjega trga EU. Agencija je samo deloma pristojna za nadzor nad poslovanjem podružnic zavarovalnic držav članic, ni pa pristojna za nadzor zavarovalnic držav članic, ki na slovenskem trgu opravljajo zavarovalne posle neposredno.

Na slovenskem zavarovalnem trgu delujejo tri skupine, katerih nadrejena družba je registrirana v Republiki Sloveniji, pri čemer je bila ena od njih v letu 2019 spoznana za finančni konglomerat. Prvi je nadrejena Zavarovalnica Triglav, d. d., drugi Pozavarovalnica Sava, d. d., na vrhu skupine, ki je finančni konglomerat, pa je A-Z Finance, družba za poslovne storitve, d. o. o. Poleg skupin, ki jim je nadrejena zavarovalnica ali druga družba, ki je registrirana v Sloveniji, so nekatere zavarovalnice, ki imajo sedež v Sloveniji, del skupin, katerih nadrejena družba je družba s sedežem v državi članici Evropske unije. Takšna je Merkur zavarovalnica, d. d., katere nadrejena družba je Merkur Versicherung, AG, Graz iz Avstrije, GRAWE zavarovalnica, d. d., ki je podrejena družba avstrijske zavarovalnice GRAZER Wechselseitige Versicherung, AG, in GENERALI zavarovalnica, d. d., katere nadrejena družba je Assicurazioni Generali, S. p. A. iz Trsta.

Preglednica 1:
Zavarovalne vrste, za katere so zavarovalnice pridobile dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov (po stanju na dan 31. 1. 2020)

ZAVAROVALNICA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Avrio, zavarovalnica obrtnikov in podjetnikov, d. d.																			✔					
CDA 40 zavarovalnica, d. d.															✔									
Generali zavarovalnica, d. d.	✔	✔	✔		✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔			✔	✔	✔	✔		✔			
Grawe zavarovalnica, d. d.	✔		✔					✔	✔	✔			✔					✔	✔		✔			
Merkur zavarovalnica, d. d.	✔	✔						✔	✔				✔			✔			✔	✔	✔			
Modra zavarovalnica, d. d.	✔																		✔					
NLB Vita, d. d.	✔	✔																	✔		✔			
Prva osebna zavarovalnica, d. d.	✔	✔																	✔		✔		✔	
Coface PKZ, d. d.*														✔										
Triglav zdravstvena zavarovalnica, d. d.	✔	✔																						
Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, d. v. z.	✔	✔																						
Zavarovalnica Sava, d. d.	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔		✔			
Zavarovalnica Triglav, d. d.	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔		✔		✔	
Pozavarovalnica Sava, d. d.	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔
Pozavarovalnica Triglav RE, d. d.	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔	✔

* SID – Prva kreditna zavarovalnica, d. d. se je s 3. 6. 2019 preimenovala v Coface PKZ, d. d.

Legenda:

1 Nezgodno zavarovanje
2 Zdravstveno zavarovanje
3 Zavarovanje kopenskih motornih vozil
4 Zavarovanje tirnih vozil
5 Letalsko zavarovanje
6 Zavarovanje plovil
7 Zavarovanje prevoza blaga
8 Zavarovanje požara in elementarnih nesreč
9 Drugo škodno zavarovanje
10 Zavarovanje odgovornosti pri uporabi motornih vozil
11 Zavarovanje odgovornosti pri uporabi zrakoplovov
12 Zavarovanje odgovornosti pri uporabi plovil
13 Splošno zavarovanje odgovornosti
14 Kreditno zavarovanje
15 Kavcijsko zavarovanje
16 Zavarovanje različnih finančnih izgub
17 Zavarovanje stroškov postopka
18 Zavarovanje pomoči
19 Življenjsko zavarovanje
20 Zavarovanje za primer poroke oziroma rojstva
21 Življenjsko zavarovanje, vezano na enote investicijskih skladov
22 Tontine
23 Zavarovanje s kapitalizacijo izplačil
24 Zavarovanje izpada dohodkov zaradi nezgode ali bolezni

2. PREDPISI, POMEMBNI ZA PODROČJE ZAVAROVALNIŠTVA

Zakoni, pomembni za poslovanje zavarovalnic in pokojninskih družb ter drugih subjektov, ki poslujejo na področju zavarovalništva v Republiki Sloveniji, so:

- Zakon o zavarovalništvu;
- Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju;
- Zakon o makrobonitetnem nadzoru;
- Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma;
- Obligacijski zakonik;
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju;
- Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu;
- Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami in Zakon o varstvu potrošnikov;
- Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov.

Poleg Zakona o zavarovalništvu (ZZavar-1, Uradni list RS, št. 93/15 in 9/19) so za nekatere subjekte, ki jih nadzoruje Agencija, pomembni še posebni zakoni. Tako poslovanje Prvega pokojninskega sklada ureja Zakon o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (ZPSPID, Uradni list RS, št. 50/99, 58/02, 61/04, 85/09 in 32/16).

Zakon o finančnih konglomeratih (ZFK, Uradni list RS, št. 43/06, 87/11, 56/13) je v slovensko zakonodajo implementiral Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2002/87/ES z dne 16. decembra 2002 o dopolnilnem nadzoru kreditnih institucij, zavarovalnic in investicijskih družb v finančnem konglomeratu ter uredil nadzor nad nadzorovanimi osebami iz finančnega sektorja (banke, zavarovalnice, pokojninske družbe, borznoposredniške družbe, družbe za upravljanje), kadar so te del finančnega konglomerata. ZFK dopolnjuje ZZavar-1, Zakon o bančništvu (ZBan-2, Uradni list RS, št. 25/15, 44/16 – ZRPPB, 77/16 – ZCKR, 41/17, 77/18 – ZTFI-1, 22/19 – ZIUDSOL, 44/19 – odl. US) in Zakon o trgu finančnih instrumentov (ZTFI-1, Uradni list RS, št. 77/18, 17/19 – popr., 66/19) v povezavi z dodatnim nadzorom na najvišji ravni finančne skupine. Zato vsebuje tudi določbe za usklajevanje različnih nadzornikov finančne skupine. ZFK opredeljuje ustrezni pristojni organ in od koordinatorja (nadzornika na najvišji ravni) zahteva, da se s tem organom posvetuje glede določenih nadzornih vprašanj. V letu 2019 je bila skupini z A-Z Finance d. o. o. na vrhu izdana odločba o identifikaciji finančnega konglomerata.

2.1. Zakon o zavarovalništvu (ZZavar-1)

V Republiki Sloveniji je 22. decembra 2015 začel veljati nov zakon o zavarovalništvu, ZZavar-1. Gre za osnovni zakon, ki ureja vprašanja v povezavi z ustanavljanjem, poslovanjem, nadzorom in prenehanjem zavarovalnic, pozavarovalnic, zavarovalnih in pozavarovalnih poolov ter zavarovalno zastopniških in zavarovalno posredniških družb ter pravila za delovanje zavarovalnih zastopnikov in posrednikov.

Statusna pravila, ki jih za osebe iz prejšnjega odstavka določa ZZavar-1, se uporabljajo poleg pravil, ki jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe in ki jih morajo te osebe ravno tako spoštovati.

ZZavar-1, ki se uporablja od 1. januarja 2016, pomeni prenos direktive Solventnost II.

Osnovna vsebina ureditve Solventnost II in ZZavar-1 je, da poslovanje zavarovalnic in pozavarovalnic ter posledično njihov nadzor temeljita na tveganjih. To je tudi bistvena razlika, ki jo je ZZavar-1 prinesel v primerjavi s prej veljavnim ZZavar. Tako ZZavar-1 določa, da kapitalska zahteva, ki jo izraža zahtevani solventnostni kapital, izračunan na podlagi standardne formule, oziroma osnovni zahtevani solventnostni kapital kot največja postavka zahtevanega solventnostnega kapitala, zajema najmanj module tveganja premoženjskih zavarovanj, življenjskih zavarovanj, zdravstvenih zavarovanj, tržnega tveganja in tveganja neplačila nasprotne stranke. Zavarovalnica lahko, če meni, da standardni model ne ustreza tveganjem, ki izhajajo iz zavarovalnih poslov, ki jih opravlja, zahtevani solventnostni kapital izračuna z delnim ali s popolnim notranjim modelom, za kar pa potrebuje dovoljenje Agencije.

ZZavar-1 je prinesel novost tudi na področju kapitala zavarovalnice, s katerim ta pokriva kapitalske zahteve. Kapital ali lastni viri zavarovalnice se namreč lahko uvrščajo v tri razrede različne kakovosti glede na to, koliko ustrezajo lastnostim, določenim z ZZavar-1 in podrobneje predpisanim v Delegirani uredbi Komisije (EU) 2015/35 z dne 10. oktobra 2014 o dopolnitvi Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II). Omeniti velja tudi, da ZZavar-1 zahteva tržno vrednotenje sredstev zavarovalnice in tudi njenih obveznosti ali zavarovalno-tehničnih rezervacij. Vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij je enaka vsoti najboljše ocene in dodatka za tveganje. Predhodno opisane kategorije predstavljajo t. i. prvi steber Solventnosti II.

Poleg prvega stebra Solventnost II sestavljata še drugi in tretji steber. Drugi steber se nanaša na nadzorni proces in sistem upravljanja tveganj. V sistem upravljanja tveganj spadajo lastna ocena tveganj in solventnosti, zahteve glede organov vodenja in nadzora ter ključnih funkcij in zahteve glede sistema upravljanja tveganj ter dokumentacije. V oceni tveganj in solventnosti zavarovalnica presodi, kakšne so njene celotne solventnostne potrebe na osnovi vseh tveganj, ki jim je izpostavljena, poleg tveganj, ki jih zajema standardna formula. Pri tem upošteva tudi odnos do tveganj in poslovno strategijo. V sistemu upravljanja je treba zagotoviti, da so vzpostavljeni ustrezni procesi, ki zagotavljajo učinkovito delovanje organov vodenja in nadzora ter ključnih funkcij in da so ti procesi ustrezno dokumentirani ter podprti z učinkovitim sistemom notranjih kontrol. Direktiva Solventnost II je poleg aktuarske funkcije in funkcije notranje revizije, ki ju je poznala že direktiva Solventnost I, vpeljala funkcijo upravljanja tveganj in funkcijo skladnosti. Tretji steber se nanaša na javna razkritja zavarovalnic in tudi Agencije.

Omeniti velja tudi to, da je namen direktive Solventnost II izboljšanje nadzora skupin, zato se vsi našteti elementi nove regulative uporabljajo tudi pri nadzoru skupin.

V letu 2019 je 26. februarja začel veljati ZZavar-1A, katerega poglavitni cilj je implementacija določb Direktive (EU) 2016/97 v slovenski pravni red ter izboljšava zapisanih določil oziroma odprava ugotovljenih nedoslednosti glede implementacije nekaterih določb direktive Solventnost II (Direktiva IDD). V začetku leta 2016 je bila namreč sprejeta Direktiva IDD, ki je prinesla veliko sprememb na tem področju in zahtevala njihov prenos v nacionalno zakonodajo držav članic Evropske unije. Zakon prinaša višjo raven zaščite imetnikov zavarovalnih polic, še kakovostnejše informacije za potrošnike in boljša pravila poslovanja za prodajalce zavarovanj.

Posodobljene in dopolnjene so opredelitve pojmov, ki so povezani z distribucijo zavarovalnih produktov.

V zavarovalnicah morajo biti vzpostavljeni postopki za odobritev vsakega zavarovalnega produkta pred njegovim trženjem.

Ob navzkrižni prodaji, tj. kadar se zavarovalni produkt ponudi skupaj z dopolnilno ali drugo storitvijo, ki ni zavarovanje, kot del paketa, mora biti zavarovalec seznanjen z možnostjo nakupa posameznih delov ločeno. Zagotovljen mora biti ustrezen opis paketa, pa tudi ločena evidenca stroškov in plačil vsake komponente.

Zavarovalcu morajo biti podatki v povezavi z zavarovanjem predstavljeni odkrito, pošteno in profesionalno ter skladno z njegovimi najboljšimi interesi. Takšna morajo biti tudi tržna sporočila.

Zavarovalnica ali zavarovalno zastopniška oziroma posredniška družba ali zavarovalni zastopnik oziroma posrednik svojih zaposlenih ne smejo plačevati ali njihove uspešnosti ocenjevati na način, ki je v nasprotju z njihovo dolžnostjo, da delujejo skladno z najboljšimi interesi zavarovalca.

Zavarovalnica mora pravočasno pred sklenitvijo zavarovalne pogodbe zavarovalca obvestiti o naravi plačila, ki ga prejmejo njeni zaposleni v povezavi z zavarovalno pogodbo.

Zavarovalnica ali zavarovalni posrednik, ki distribuira zavarovalne naložbene produkte za stranke, mora vzdrževati in izvajati učinkovito organizacijsko in upravno ureditev, tako da lahko sprejme vse potrebne ukrepe, s katerimi prepreči, da bi nasprotje interesov škodilo interesom strank.

Zavarovalnica ali zavarovalni posrednik mora pri svetovanju o zavarovalnem naložbenem produktu pridobiti tudi potrebne informacije o znanju in izkušnjah zavarovalca s področja naložb ter o njegovem finančnem položaju, da mu lahko priporoči zavarovalne naložbene produkte, ki so zanj primerni.

Zavarovalni zastopniki in zavarovalni posredniki se bodo morali stalno poklicno usposabljati, da bodo ohranili primerno raven storitev. To bo temeljijo na vsaj 15 urah poklicnega usposabljanja na leto, pri tem pa se bodo upoštevale narava prodajanih produktov, njihova vlogo in dejavnosti, ki jih opravljajo pri poslih zavarovalnega zastopanja ali posredovanja. Uspešno opravljeno poklicno usposabljanje se bo dokazovalo s pridobitvijo spričevala.

V registrih zavarovalnih zastopnikov in posrednikov bodo morala biti navedena imena fizičnih oseb znotraj njihove uprave. Registri bodo vsebovali tudi podatke o državah članicah, v katerih zavarovalni zastopnik ali zavarovalni posrednik opravlja posel iz naslova svobode ustanavljanja ali svobode opravljanja storitev.

2.2. Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2)

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2, Uradni list RS, št. 96/12, 39/13,99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPDT, 23/17, 40/17, 65/17, 71/17 – ZIPRS1819, 28/19, 75/19 – ZIPRS2021, 75/19 – ZUPPJS2021 in 75/19), ki je začel veljati leta 2013, je v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje uvedel vrsto novosti.

Za nadzor nad izplačevalci pokojninskih rent in poklicnih pokojnin je pristojna Agencija. Ta nadzor opravlja skladno z določbami o postopku nadzora po ZZavar-1, če ni v ZPIZ-2 določeno drugače.

ZPIZ-2 določa, da se dodatno pokojninsko zavarovanje izvaja prek pokojninskega sklada, ki ima tri oblike:

- vzajemni pokojninski sklad;
- krovni pokojninski sklad;
- kritni sklad.

ZPIZ-2 poleg minimalne zajamčene donosnosti in jamstva izvajalcev za zagotavljanje zajamčene donosnosti na vplačano čisto premijo omogoča tudi izbiro naložbene politike življenjskega cikla. Vsak pokojninski sklad in skupina kritnih skladov, na podlagi katerih se izvaja naložbena politika življenjskega cikla za kolektivno zavarovanje, mora imeti odbor pokojninskega sklada, sestavljenega iz petih članov, od katerih so trije predstavniki članov pokojninskega sklada in dva predstavnika delodajalcev.

Zavarovanci ne morejo dvigniti privarčevanih sredstev, ki jih je financiral delodajalec od uveljavitve ZPIZ-2 naprej, kajti ZPIZ-2 določa, da je izplačilo odkupne vrednosti kolektivnega zavarovanja mogoče le ob redni upokojitvi in če je višina odkupne vrednosti, ki jo je financiral delodajalec, manjša od 5.000 EUR.

Vsak pokojninski sklad mora imeti potrjen pokojninski načrt in odobrena pravila upravljanja. Pokojninske načrte potrjuje minister, pristojen za delo, medtem ko pravila upravljanja pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad, potrjuje Agencija. Dalje mora upravljavec pokojninskega sklada pripraviti tudi načrt upravljanja tveganj in izjavo o naložbeni politiki. Zavarovanci morajo ob sklepanju dodatnega zavarovanja poleg pokojninskega načrta dobiti tudi pravila upravljanja pokojninskega sklada in izjavo o naložbeni politiki.

Izplačevanje rent se izvaja prek kritnega sklada, namenjenega izplačevanju pokojninskih rent, in skladno s potrjenim pokojninskim načrtom za izplačevanje pokojninskih rent, ki ga potrdi minister, pristojen za delo, in ki se ne smejo razlikovati po spolu zavarovanca.

Na področju pokojninskega zavarovanja je bila z novelo ZPIZ-2 (ZPIZ-2G, Uradni list RS, št. 75/19 z dne 12. 12. 2019) v slovenski pravni red prenesena Direktiva (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (IORP II). Nove so bile določbe, ki za nekatere zavarovance, ki bodo uveljavljali pravice iz pokojninskega zavarovanja, določajo večji obseg pravic.

Splošni pogoj za pridobitev pravice do starostne pokojnine pridobi zavarovanec v letu 2020 (moški in ženska) pri starosti 65 let, če ima dopolnjenih najmanj 15 let zavarovalne dobe, oziroma pri starosti 60 let, če ima dopolnjenih 40 let pokojninske dobe brez dokupa.

Z ZPIZ-2G so bile spremenjene oziroma dopolnjene zahteve o obveščanju članov: ob vključitvi, med trajanjem varčevanja, pred upokojitvijo in v obdobju prejemanja pokojnine. Uvaja se spremenjeno potrdilo o

pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki nadomešča dosedanje potrdilo o stanju na osebnem računu člana in podatek o vseh vplačilih v pokojninski sklad v preteklem letu.

Na novo sta se določila dodatna vsebina obvestila o vključitvi in čezmejno upravljanje pokojninskih skladov.

Nekatera poglavja so bila z novelo v ZPIZ-2 na novo vključena, ker so se v celoti prenesla iz ZZavar-1. Tako pokojninska družba vzpostavi in uresničuje trden in zanesljiv sistem upravljanja, ki obsega najmanj pregledno organizacijsko strukturo z natančno opredeljenimi, preglednimi in doslednimi notranjimi razmerji glede odgovornosti, učinkovit sistem prenosa informacij ter strategijo in ukrepe za zagotovitev rednega in stalnega poslovanja. Sistem upravljanja pokojninske družbe vključuje funkcijo upravljanja tveganj, funkcijo spremljanja skladnosti, funkcijo notranje revizije in aktuarsko funkcijo.

2.3. Zakon o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS)

Zakon o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (ZMbNFS, Uradni list RS, št. 100/13) je bil sprejet, da se izboljša nadzor nad finančnimi institucijami, ki zaradi lastniške ali drugačne prepletenosti delujejo v različnih segmentih finančnega sistema.

Sektorski nadzorni organi, to so Agencija za trg vrednostnih papirjev, Banka Slovenije in Agencija za zavarovalni nadzor, še naprej izvajajo mikronadzor posameznih finančnih institucij, medtem ko makronadzor izvaja Odbor za finančno stabilnost. Ta oblikuje makrobonitetno politiko in narekuje ukrepe, ki jih izvajajo sektorski nadzorni organi. Razlog za sprejetje zakona je bila tudi ugotovitev Mednarodnega denarnega sklada, da je v Republiki Sloveniji sicer vzpostavljen mehanizem sodelovanja med sektorskimi nadzornimi organi v obliki koordinacije, ki prispeva k stabilnosti finančnega sistema, vendar posamezni sektorski nadzorni organi nimajo zakonske pristojnosti za izvajanje makrobonitetnega nadzora.

Glavni cilj ZMbNFS je bil ustanoviti odbor, pristojen za oblikovanje takšne makrobonitetne politike v Republiki Sloveniji, ki prispeva k zaščiti stabilnosti celotnega finančnega sistema, kar vključuje povečanje odpornosti finančnega sistema in preprečevanje oziroma zmanjševanje kopičenja sistemskih tveganj, s čimer se tudi zagotavlja trajnostni prispevek finančnega sektorja h gospodarski rasti v državi.

2.4. Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-1)

Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-1, Uradni list RS, št. 68/16, 81/19) je začel veljati 19. novembra 2016 in je v slovenski pravni red prenesel četrto Direktivo 2015/849/EU o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma. Poleg prenosa direktive je cilj ZPPDFT-1 tudi uskladitev slovenskega pravnega reda s splošno uveljavljenimi mednarodnimi standardi na tem področju, zlasti z novimi priporočili Projektne skupine za finančno ukrepanje (Financial Action Task Force, FATF) iz leta 2012, ki jih morajo države upoštevati pri izvajanju ukrepov odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter po novem tudi financiranja orožja za množično uničevanje.

Agencija skladno s pooblastili, določenimi v ZPPDFT-1 in drugih zakonih, opravlja nadzor nad izvajanjem določb ZPPDFT-1 in na njegovi podlagi sprejetih predpisov pri zavarovalnicah, ki imajo dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v skupini življenjskih zavarovanj, podružnicah zavarovalnic tretjih držav, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov življenjskega zavarovanja, zavarovalnicah držav članic, ki ustanovijo podružnico v Republiki Sloveniji oziroma so pooblaščene za neposredno opravljanje poslov življenjskega zavarovanja v Republiki Sloveniji, pokojninskih družbah, upravljavcih vzajemnih pokojninskih skladov ter pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo posle v povezavi z dejavnostjo zavarovalnega zastopstva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju in zavarovalnega posredništva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju.

V letu 2019 je bila objavljena novela Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (ZPPDFT-1A, Uradni list RS, št. 81/19), ki je začela veljati 11. januarja 2020.

Gre za manjše dopolnitve pri opisu definicij v ZPPDFT-1. Novost je, da v primeru ugotavljanja dejanskega lastnika tujega sklada, tuje ustanove ali podobnega pravnega subjekta tujega prava zavezanec pri sklepanju poslovnega razmerja pridobi dovolj podatkov in da Urad za preprečevanje pranja denarja kot pristojni nadzorni organ lahko na novo odredi prepoved opravljanja dejavnosti določenim subjektom (revizijskim družbam, prireditelјem in koncesionarjem, ki prirejajo igre na srečo, osebam, ki opravljajo storitve davčnega svetovanja, osebam podjetniških ali fiduciarnih storitev in osebam v zvezi s poslovanjem z nepremičninami).

2.5. Obligacijski zakonik (OZ)

Obligacijski zakonik (OZ, Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18) v posebnem poglavju ureja institut zavarovalne pogodbe.

Poleg razdelka, ki vsebuje skupne določbe, ki se nanašajo na vse zavarovalne pogodbe, so v nadaljevanju OZ še posebne določbe, ki se nanašajo na pogodbe za premoženjska zavarovanja in pogodbe za osebna zavarovanja. OZ za premoženjska zavarovanja šteje zavarovanja, s katerimi se zagotavlja povrnitev škode, ki bi nastala v zavarovančevem premoženju, če bi nastal zavarovalni primer (škodna zavarovanja). V pogodbah o osebnem zavarovanju pa se višina zavarovalne vsote, ki jo mora zavarovalnica plačati, če nastane zavarovalni primer, določi v polici po sporazumu med pogodbenima strankama (vsotna zavarovanja). Med vsotna zavarovanja se uvrščajo vsa življenjska, nezgodna in zdravstvena zavarovanja, pri katerih kot obveznost zavarovalnice ni določena povrnitev škode, ampak vnaprej določena zavarovalna vsota. OZ med skupnimi določbami, ki se nanašajo na vse zavarovalne pogodbe, vsebuje tudi nekatere izjeme, ki obravnavajo (izključujejo) zdravstvena ali življenjska zavarovanja.

Poleg določb OZ o zavarovalni pogodbi se na razmerja med pogodbenima strankama nanašajo tudi nekatere določbe ZZavar-1, ki se uporabljajo vzporedno z določbami OZ.

Določbe OZ o posredniški pogodbi, razen pravil o posredniškem dnevniku in posredniškem listu, se na podlagi 548. člena ZZavar-1 uporabljajo za zavarovalno posredovanje, kadar ni v ZZavar-1 določeno drugače.

2.6. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ)

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ, Uradni list RS, št. 9/1992, 13/93, 9/96, 29/98, 77/98 – odl. US, 6/99, 99/2001, 60/02, 126/03, 62/05 – odl. US, 76/05, 100/05 – odl. US, 38/06, 91/07, 71/08 – skl. US, 76/08, 87/11, 91/13, 99/2013 – ZUPJS-C, 99/2013 – ZSVarPre-C, 111/2013 – ZMEPIZ-1, 95/2014 – ZIUPTDSV-A, 95/2014 – ZUJF-C, 47/2015 – ZZSDT, 90/2015 – ZIJZ-1, 90/2015 – ZIUPTD, 61/2017 – ZUPŠ, 64/2017 – ZZDej-K, 75/2017 – ZIUPTD-A in 36/2019) ureja področje zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, obseg pravic in obveznosti zavarovancev, določa nosilce družbene skrbi za zdravje in njihove naloge ter ureja odnose med izvajalcem obveznega zdravstvenega zavarovanja, izvajalci zdravstvenih storitev in zavarovanci.

Zdravstveno zavarovanje je obvezno in prostovoljno. Nosilec obveznega zdravstvenega zavarovanja je Zavod za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije, prostovoljno zdravstveno zavarovanje pa izvajajo zavarovalnice, ki imajo za to dovoljenje. ZZVZZ zavarovalnicam omogoča izvajanje štirih tipov prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, in sicer dopolnilnega, nadomestnega, dodatnega in vzporednega zdravstvenega zavarovanja.

2.7. Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP)

Zakon o obveznih zavarovanjih v prometu (ZOZP, Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 4/16, 33/16 – PZ-F, 41/17 – PZ-G in 72/18) ureja obvezna zavarovanja v prometu, in sicer zavarovanje potnikov v javnem prometu (razen potnikov v zračnem prometu) proti posledicam nesreče, zavarovanje avtomobilske odgovornosti oziroma zavarovanje lastnika vozila, zavarovanje lastnika čolna in zavarovanje lastnika zrakoplova proti odgovornosti za škodo, povzročeno tretjim osebam, ter zavarovanje lastnika zrakoplova proti odgovornosti za škodo, povzročeno potnikom, prtljagi in tovoru. Obvezno zavarovanje avtomobilske odgovornosti je v EU urejeno s posebnim sklopom direktiv, ki jim sledi tudi slovenski ZOZP.

Vlada Republike Slovenije je v letu 2018 na podlagi 19. člena ZOZP spremenila najnižje zavarovalne vsote za obveznost zavarovalnice iz zavarovanja avtomobilske odgovornosti, ker je obveznost omejena z zavarovalno vsoto, veljavno na dan škodnega dogodka, če z zavarovalno pogodbo ni dogovorjena višja vsota. Najnižja zavarovalna vsota, na katero mora biti sklenjeno zavarovanje avtomobilske odgovornosti, tako znaša:

a) za škodo zaradi smrti, telesne poškodbe in prizadetega zdravja, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev, 5.240.000 EUR;

b) za škodo zaradi uničenja ali poškodovanja stvari, ki izvira iz posameznega škodnega dogodka ne glede na število oškodovancev, 1.050.000 EUR.

2.8. Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (ZVPNPP) in Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot)

S področja varstva potrošnikov so za poslovanje zavarovalnic in pokojninskih družb ter drugih subjektov, ki poslujejo na področju zavarovalništva v Republiki Sloveniji, pomembni Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami, Zakon o varstvu potrošnikov in Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov.

Področje varstva potrošnikov ureja Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami (ZVPNPP, Uradni list RS, št. 53/07), ki podrobneje ureja področje poštenega poslovanja zavarovalnic in pokojninskih družb (podjetij) v razmerju do potrošnikov, s tem ko navaja vrsto poslovnih praks, ki se že po zakonu štejejo za nepoštene in kot take nedovoljene.

Prvotno je to področje urejal Zakon o varstvu potrošnikov (ZVPot, Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 in 19/15), ki delno še velja. Ta ureja pravice potrošnikov in potrošnic, ko podjetja ponujajo, prodajajo ter z drugimi oblikami tržijo blago in storitve, ter določa dolžnosti državnih organov in drugih subjektov, da te pravice zagotavljajo. Finančne storitve po ZVPot so storitve, ki so predmet zakonov, ki urejajo bančništvo, zavarovalništvo, trg vrednostnih papirjev, investicijske sklade, pokojninske sklade, plačilni promet in potrošniške kredite. Leta 2017 je bil sprejet Zakon o kolektivnih tožbah (Uradni list RS, št. 55/17), ki ureja kolektivno tožbo, kolektivno poravnavo, pravila kolektivnega postopka, vsebino in učinek kolektivne pogodbe, postopek izplačevanja agregatne odškodnine, prisojene s kolektivno odškodninsko tožbo, ter pravila glede stroškov postopka in financiranja kolektivne tožbe. Zato so določbe ZVPot, ki so urejale to področje splošneje, prenehale veljati.

Sprejeta sprememba ZVPot v letu 2018 ureja področje sklepanja pogodb o paketnem potovanju in pogodb o povezanem potovalnem aranžmaju. Uvedena je natančnejša opredelitev turističnega paketa. Ker se lahko turistični paketi kombinirajo na različne načine, se kot turistični paket obravnavajo vse kombinacije potovalnih storitev, ki imajo lastnosti, ki jih potrošniki običajno povezujejo s turističnimi paketi. Določa se širok nabor informacij, ki jih mora podjetje pred sklenitvijo pogodbe zagotoviti potrošniku. Z enotnimi pravili o odgovornosti je tudi olajšano čezmejno sodelovanje organizatorjev in prodajalcev. Potrošnik lahko svojo pritožbo naslovi tudi na prodajalca, ki jo mora nemudoma posredovati organizatorju potovanja. Zagotavlja se zaščita potrošnikov ob plačilni nesposobnosti organizatorja potovanja oziroma prodajalca.

2.9. Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov (ZIsRPS)

Novi Zakon o izvensodnem reševanju potrošniških sporov iz novembra 2015 (Uradni list RS, št. 81/15) na sistemski ravni (nekateri področni zakoni so to področje urejali že prej, med njimi ZZavar) ureja izvensodno reševanje domačih in čezmejnih sporov, ki izvirajo iz pogodbenih razmerij med ponudnikom in potrošnikom ter se rešujejo s posredovanjem izvajalca izvensodnega reševanja potrošniških sporov. Cilj zakona je, da bi se potrošnikom in ponudnikom na vseh gospodarskih področjih zagotovila možnost hitrega, cenovno dostopnega, preprostega in učinkovitega izvensodnega reševanja domačih in čezmejnih potrošniških sporov v običajni trgovini in trgovini po spletu.

2.10. Evropski predpisi

Zavarovalnice in pozavarovalnice zavezujejo tudi evropski predpisi. Seznam direktiv in izvedbenih predpisov Evropske unije, pomembnih za zavarovalništvo, je objavljen na spletni strani https://www.a-zn.si/zakonodaja-in-smernice/predpisi-evropske-unije/.

Najpomembnejša direktiva na področju zavarovalništva je Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja ter opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (v nadaljevanju: direktiva Solventnost II), ki je prenesena v ZZavar-1. Na podlagi direktive Solventnost II je Evropska komisija izdala vrsto uredb, ki so neposredno uporabljive in zavarovalnice ter pozavarovalnice zavezujejo kot nacionalni zakoni.

Najpomembnejša uredba je Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/35 z dne 10. oktobra 2014 o dopolnitvi Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II). Ta dopolnjuje direktivo Solventnost II z določbami glede vrednotenja sredstev in obveznosti, lastnih virov sredstev, kapitalskih zahtev na podlagi tveganj zavarovalnic, podrobneje ureja sistem upravljanja v zavarovalnicah, ureja večjo preglednost pri javnih razkritjih javnosti in nadzorniku ter odgovornost nadzornih organov. Navedena področja ta delegirana uredba ureja podrobneje še za zavarovalniške skupine in določa tudi pravila za zavarovalnice zunaj območja Evropske unije.

Agencija prek članstva v Evropskem organu za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA) spremlja sprejemanje in vpliva na spreminjanje izvedbenih uredb Evropskega parlamenta in Sveta oziroma Evropske komisije, ki se nanašajo na področje dela Agencije ter smernic EIOPA. EIOPA izdaja smernice, ki so kot standard poslovanja pomembne za zavarovalnice in pozavarovalnice ter so dostopne na spletni strani EIOPA https://eiopa.europa.eu/publications/eiopa-guidelines. Agencija uporablja smernice EIOPA in poleg tega skupne smernice EIOPA, Evropskega bančnega organa (EBA) in Evropskega organa za vrednostne papirje in trge (ESMA).

Agencija je na svoji spletni strani javno objavila, da pričakuje, da bodo zavarovalnice in pozavarovalnice storile vse, kar je v njihovi moči, da bodo pri svojem poslovanju upoštevale smernice EIOPE, pa tudi, da bo v postopkih nadzora nad zavarovalnicami in pozavarovalnicami uporabljala smernice EIOPE za vsebinsko presojo vprašanj, ki se nanašajo na področje njihovega urejanja.

V vseh državah članicah EU se je 31. decembra 2016 začela neposredno uporabljati Uredba (EU) št. 1286/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. novembra 2014 o dokumentih s ključnimi informacijami o paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih (PRIIP) (v nadaljevanju: uredba PRIIP). Ta uvaja nov, do potrošnika (zavarovalca) prijazen dokument s ključnimi informacijami (angl. Key Information Document ali KID) zaradi lažje medsebojne primerljivosti paketnih naložbenih produktov. Vsak razvijalec oziroma ponudnik naložbenih produktov, tj. upravljavec naložbenih politik oziroma investicijskih skladov, zavarovalnica in banka, mora tak dokument pripraviti, objaviti na svoji spletni strani in ga posredovati stranki pred sklenitvijo pogodbe.

Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/653 z dne 8. marca 2017 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1286/2014 Evropskega parlamenta in Sveta o dokumentih s ključnimi informacijami o paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih (PRIIP) z določitvijo regulativnih tehničnih standardov glede prikaza, vsebine, pregleda in revizije dokumentov s ključnimi informacijami ter pogojev za izpolnitev zahteve po posredovanju takih dokumentov določa vsebino in prikaz dokumenta s ključnimi informacijami, posebne določbe o dokumentu s ključnimi informacijami, pregled in revizijo dokumenta s ključnimi informacijami ter posredovanje dokumenta s ključnimi informacijami.

Leta 2016 je bila objavljena direktiva IDD, ki krepi varstvo potrošnikov na več področjih. Uvaja enotna pravila delovanja za vse distribucijske kanale, s čimer daje podlago za zagotavljanje enake ravni varstva strank ne glede na to, kje kupijo zavarovalni produkt, tj. neposredno pri zavarovalnici ali posredno prek drugih distributerjev. Direktiva IDD še posebno poudarja pomembnost izvedbe testa zahtev in potreb na podlagi informacij, pridobljenih od stranke, ter ob prodaji s svetovanjem tudi zagotovitev osebnega priporočila, ki pojasnjuje, zakaj je posamezen produkt najustreznejši glede na zahteve in potrebe stranke v povezavi z zavarovanjem. Dodatno uvaja zahteve glede ustreznega informiranja stranke pred sklenitvijo zavarovalne pogodbe in ob sklenitvi. Direktiva IDD je začela veljati 23. februarja 2016, uporabljati se je začela 1. oktobra 2018, s sprejetjem ZZavar-1A februarja 2019 pa je bila prenesena v ZZavar-1.

Evropska komisija je uredbo PRIIP in direktivo IDD predlagala v sprejetje z namenom okrepiti varstvo potrošnikov na območju celotne EU, tako da bi ti lažje primerjali različne ponudbe ponudnikov zavarovalnih produktov, ki obstajajo na trgu, ter bi se na podlagi dostopnih in razumljivih informacij lažje odločali za izbiro zavarovalnih produktov.

V letu 2017 je bila na podlagi 25. člena direktive IDD sprejeta Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/2358 z dne 21. septembra 2017 o dopolnitvi Direktive (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevami glede nadzora in upravljanja produktov za zavarovalnice in distributerje zavarovalnih produktov. Določa pravila za vzdrževanje, izvajanje in pregledovanje ureditev za nadzor in upravljanje produktov za zavarovalne produkte ter za pomembne prilagoditve obstoječih zavarovalnih produktov, preden se tržijo ali distribuirajo strankam, ter pravila za ureditve distribucije produktov za navedene zavarovalne produkte.

Na podlagi 28., 29. in 30. člena direktive IDD je bila sprejeta Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/2359 z dne 21. septembra 2017 o dopolnitvi Direktive (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevami po informacijah in pravili poslovanja, ki veljajo za distribucijo zavarovalnih naložbenih produktov. Uporablja se za distribucijo zavarovalnih produktov v povezavi s prodajo zavarovalnih naložbenih produktov, ki jih prodajajo distributerji zavarovalnih produktov, vključno z zavarovalnicami.

Na podlagi 20. člena direktive IDD je bila sprejeta Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/1469 z dne 11. avgusta 2017 o določitvi standardizirane oblike predstavitve dokumenta z informacijami o zavarovalnem produktu. Direktiva IDD od razvijalcev premoženjskih zavarovanj zahteva, da pripravijo standardizirani dokument z informacijami o premoženjskem zavarovalnem produktu. Ta izvedbena uredba pa določa podrobnejšo in enotno zasnovo, sestavo in obliko dokumenta, ki vključuje tudi jasno izjavo, da so popolne predpogodbene in pogodbene informacije o produktu zagotovljene v drugih dokumentih. Dokument mora biti napisan v preprostem jeziku ter vsebovati vse predpisane naslove in informacije.

EBA, EIOPA in ESMA so sprejeli Skupne smernice o značilnostih pristopa na področju preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, ki upošteva oceno tveganosti in ukrepe, ki jih je treba sprejeti za izvajanje nadzora, ki upošteva oceno tveganosti. Agencija je sprejela stališče, da si bo za izvajanje skupnih smernic prizadevala tako, da jih bo vključila v svoje nadzorniške procese in postopke.

Poleg tega so EBA, EIOPA in ESMA sprejeli Skupne smernice o skrbni oceni pri pridobitvah in povečanjih kvalificiranih deležev v finančnem sektorju. Agencija je sprejela stališče, da bo navedene smernice uporabljala za presojo vprašanj, ki se nanašajo na presojo imetnikov kvalificiranih deležev zavarovalnic in pokojninskih družb in ki niso neposredno urejena v ZZavar-1, njegovih podzakonskih predpisih, delegiranih uredbah EU ali drugih predpisih, ki veljajo neposredno.

Zakon o izvajanju Uredbe (EU) o dokumentih s ključnimi informacijami o paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih (ZIUDPNP, Uradni list RS, št. 30/18) je določil pristojne organe in prekrške ter postopek izrekanja nadzornih ukrepov in prekrškov, ki jih pri izvajanju določb uredbe PRIIP izrekajo pristojni organi. Organi, pristojni za izvajanje uredbe PRIIP in ZIUDPNP, so Agencija za zavarovalni nadzor, Banka Slovenije in Agencija za trg vrednostnih papirjev.

Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1935 z dne 13. maja 2019 o spremembi Direktive (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta glede regulativnih tehničnih standardov, s katerimi se prilagodijo osnovni zneski v eurih za poklicno odškodninsko zavarovanje in finančno zmogljivost zavarovalnih in pozavarovalnih posrednikov, je neposredno uporabljiva v pravnem redu Republike Slovenije in je spremenila najnižje zneske za zavarovanje odgovornosti. Določa, da imajo zavarovalni in pozavarovalni posredniki poklicno odškodninsko zavarovanje za celotno ozemlje EU ali drugo primerljivo jamstvo za odgovornost, ki izhaja iz poklicne malomarnosti, in sicer v višini najmanj 1.300.380 EUR za vsak zahtevek in skupno 1.924.560 EUR letno za vse zahtevke, razen če je to zavarovanje ali primerljivo jamstvo že zagotovila zavarovalnica, pozavarovalnica ali drugo podjetje, v imenu katerega zavarovalni ali pozavarovalni posrednik deluje oziroma je zanj pooblaščen, oziroma je to podjetje prevzelo polno odgovornost za njegovo delovanje. Novi zneski se bodo uporabljali od 12. junija 2020 dalje.

3. ZAVAROVALNICE

3.1. Sestava slovenskega zavarovalnega trga

3.1.1. Sestava zavarovalnega trga glede na vrste poslovanja in osnovne oblike zavarovanj

V letu 2019 so zavarovalnice skupaj v skupini premoženjskih in skupini življenjskih zavarovanj obračunale za 2.309,6 mio. EUR kosmate premije, tj. kar 164,1 mio. EUR oziroma 7,6 odstotka več kot pred letom.

Od predhodno navedenega obsega poslovanja je bilo v skupini premoženjskih zavarovanj obračunanih 1.768,1 mio. EUR oziroma 76,6 odstotka, v skupini življenjskih zavarovanj[2] pa 541,5 mio. EUR oziroma 23,4 odstotka skupne premije.

Vidimo, da je prišlo do porasta premoženjskih in tudi življenjskih zavarovanj, in sicer prvih za 7,8, drugih pa za 7,2 odstotka.

Slika 1:
Obračunane kosmate premije zavarovalnic v letih 2018 in 2019 za osnovni skupini zavarovanj (v mio. EUR)

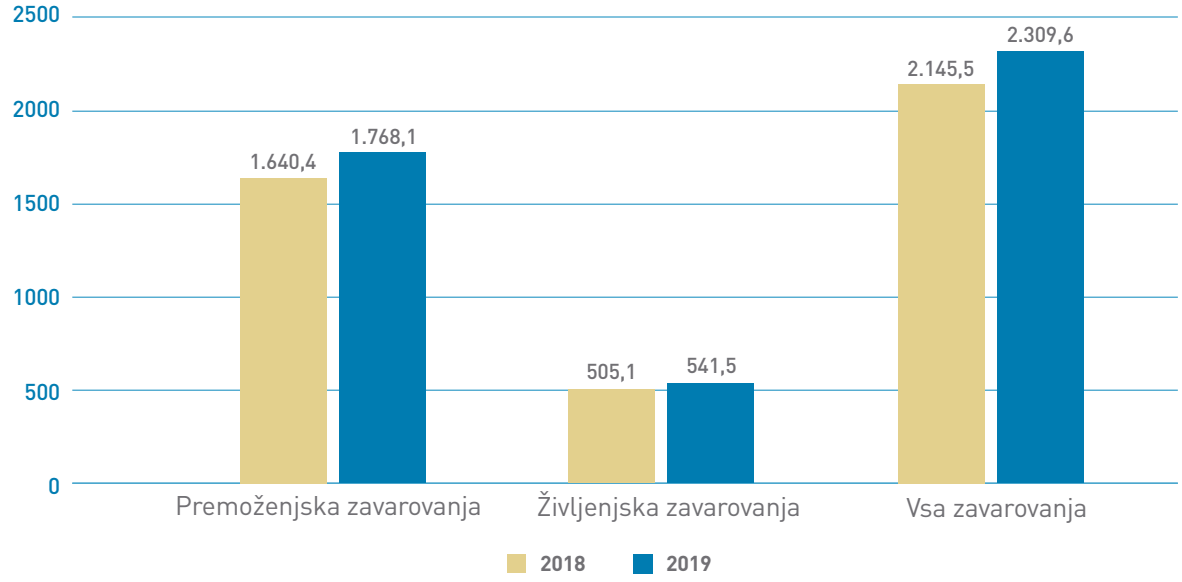

Vir: letna kvantitativna poročila zavarovalnic po zakonodaji Solventnost II (v nadaljevanju: letna SII-poročila)

Ob upoštevanju povprečne letne stopnje rasti cen življenjskih potrebščin, merjeno s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin (HICP), ki je v letu 2019 znašala 1,8 odstotka, se je obračunana kosmata zavarovalna premija v primerjavi z letom prej realno povečala za 5,8 odstotka. V bruto domačem proizvodu, izraženem v tekočih cenah in izkazanem v znesku 48.007 mio. EUR, je delež obračunane zbrane zavarovalne premije na območju Republike Slovenije, če obračunani kosmati zavarovalni premiji zavarovalnic

[2] V skupini premoženjskih in skupini življenjskih zavarovanj so upoštevane vrste poslovanja, kot so določene v Prilogi I k Delegirani uredbi Komisije (EU) 2015/35 in so jih zavarovalnice in pozavarovalnici poročale v letnih kvantitativnih poročilih po direktivi Solventnost II. Skladno z načeli Solventnosti II je pri razporeditvi zavarovalne ali pozavarovalne obveznosti na vrsto poslovanja treba upoštevati naravo tveganj v povezavi z obveznostjo. Pravna oblika obveznosti ne določa nujno narave tveganja. Posledično se razporeditev premij na vrste poslovanja v okviru Solventnosti II razlikuje od razporeditve premij po zavarovalnih vrstah pred uvedbo Solventnosti II. Tako v skupino premoženjskih ali neživljenjskih zavarovanj skladno z navedeno Prilogo I spadajo vrste poslovanja, ki se nanašajo na obveznosti iz zavarovanja za stroške zdravljenja, zavarovanja izpada dohodka, nezgodnega zavarovanja zaposlenih, zavarovanja avtomobilske odgovornosti, drugih zavarovanj motornih vozil, pomorskega, letalskega in transportnega zavarovanja, požarnega zavarovanja in zavarovanja drugih škod na premoženju, splošnega zavarovanja odgovornosti, kreditnega in kavcijskega zavarovanja, zavarovanja stroškov postopka, zavarovanja pomoči in zavarovanja različnih finančnih izgub. V skupino življenjskih zavarovanj pa skladno z navedeno Prilogo I spadajo vrste poslovanja, ki se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenega zavarovanja, zavarovanja z udeležbo na dobičku, zavarovanja, vezanega na indeks ali enoto premoženja, druga življenjska zavarovanja, rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj, in rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj.

s sedežem v Republiki Sloveniji prištejemo ocenjeno vrednost bruto obračunane premije zavarovalnic s sedežem v državah EGP v Sloveniji[3] in odštejemo ocenjeno vrednost bruto obračunane premije naših zavarovalnic zunaj Republike Slovenije,[4] znašal 5,0 odstotka.

V obračunani kosmati zavarovalni premiji je zajet tudi znesek, ki ga zavarovalnice oddajo v pozavarovanje oziroma sozavarovanje.

Slika 2:
Odstotni deleži obračunane kosmate zavarovalne premije po posameznih vrstah poslovanja v skupini premoženjskih in življenjskih zavarovanj v letu 2019

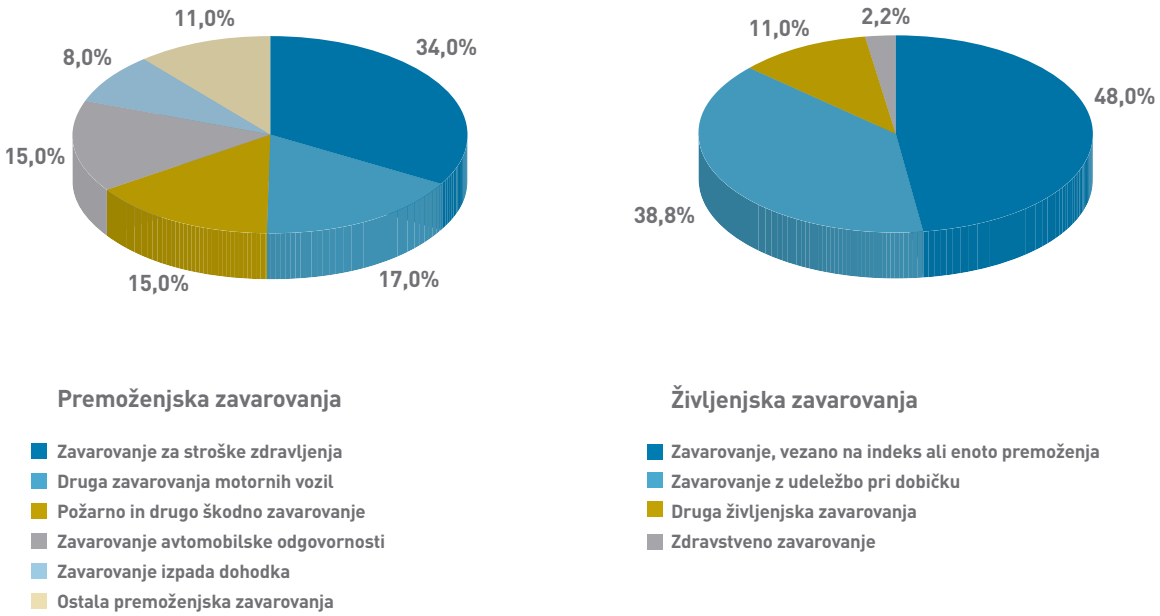

Vir: letna SII-poročila

Prikaz deležev obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja **premoženjskih zavarovanj** na sliki 2 kaže, da so zavarovalnice kar 89 odstotkov premije premoženjskih zavarovanj dosegle v petih vrstah poslovanja od dvanajstih, kolikor jih določa Priloga I k Delegirani uredbi Komisije (EU) 2015/35, in sicer v vrstah poslovanja zavarovanje za stroške zdravljenja, druga zavarovanja motornih vozil, zavarovanje avtomobilske odgovornosti, požarno in drugo škodno zavarovanje in zavarovanje izpada dohodka.

Iz deležev obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja **življenjskih zavarovanj**, kot jih prikazuje slika 2, pa lahko vidimo, da največji delež še vedno pripada zavarovanju, vezanemu na indeks ali enoto premoženja, ki se je sicer glede na leto 2018 zmanjšal za 0,8 odstotne točke, je pa z 48 odstotki za 9,2 odstotne točke večji od zavarovanj z udeležbo pri dobičku. Z 11 odstotki so precej manjša druga življenjska zavarovanja, medtem ko zdravstvena zavarovanja, ki se izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja, znašajo 2,2 odstotka.

V nadaljevanju prikaza deležev največjih vrst poslovanja sledi še slika z zneski kosmate obračunane zavarovalne premije v letih 2018 in 2019. Vidimo, da je bila obračunana zavarovalna premija samo pri zavarovanju izpada dohodka v letu 2019 nižja kot v letu 2018, v drugih največjih štirih vrstah poslovanja pa je bila višja, pri čemer je bil dvig v absolutnem znesku najvišji v zavarovalni vrsti zavarovanje za stroške zdravljenja, v odstotkih pa je bil največji dvig v vrsti poslovanja zavarovanje avtomobilske odgovornosti, nato pa vrsti poslovanja druga zavarovanja motornih vozil.

[3] Ocenjena vrednost bruto obračunane premije zavarovalnic s sedežem v državah EGP v Sloveniji za leto 2019 znaša 142,2 mio. EUR.
[4] Ocenjena vrednost bruto obračunane premije naših zavarovalnic zunaj Republike Slovenije za leto 2019 znaša 38,3 mio. EUR.

Slika 3:
Obračunana kosmata zavarovalna premija po vrstah poslovanja premoženjskih zavarovanj v letih 2018 in 2019
(v mio. EUR)

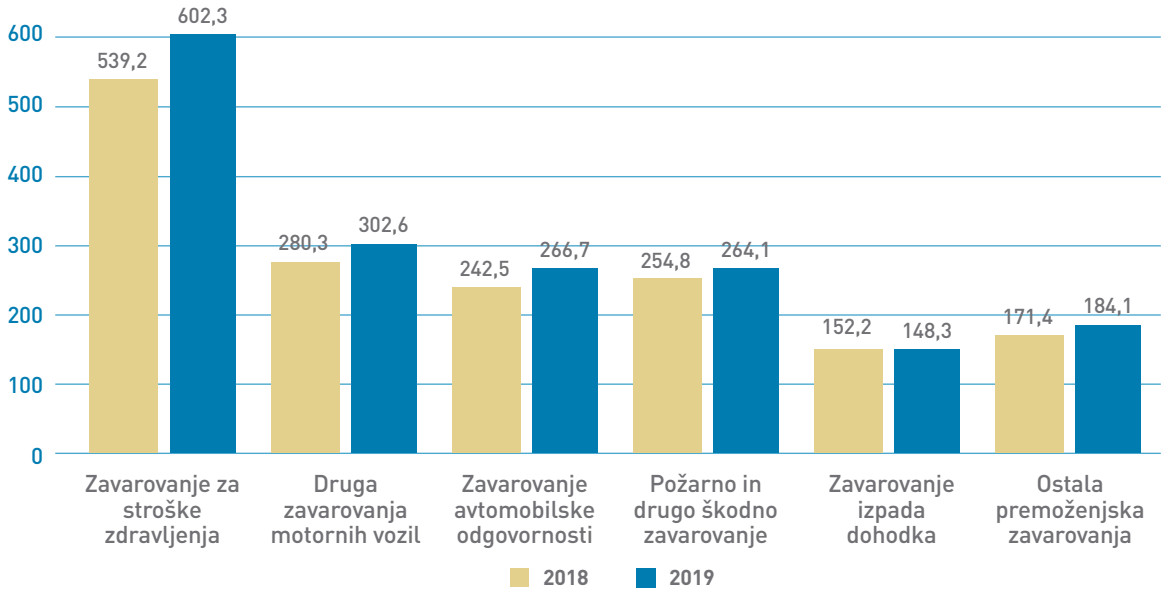

Vir: letna SII-poročila

Podatki na sliki 4 spodaj kažejo, da imamo dve velikostni kategoriji življenjskih zavarovanj. V prvi sta zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja, z 259,8 mio. EUR in zavarovanje z udeležbo na dobičku z 210,2 mio. EUR. V veliko nižji velikostni razred pa se uvrščata vrsti poslovanja druga življenjska zavarovanja z 59,6 mio. EUR in zdravstveno zavarovanje, ki je podobno življenjskim zavarovanjem, z 11,9 mio. EUR. Obračunana kosmata zavarovalna premija se je v letu 2019 glede na vrednosti v letu 2018 povečala v vseh omenjenih vrstah poslovanja,[5] največ, in sicer za 9,5 odstotka, v vrsti poslovanja zavarovanje z udeležbo pri dobičku.

Slika 4:
Obračunana kosmata zavarovalna premija po vrstah poslovanja življenjskih zavarovanj v letih 2018 in 2019
(v mio. EUR)

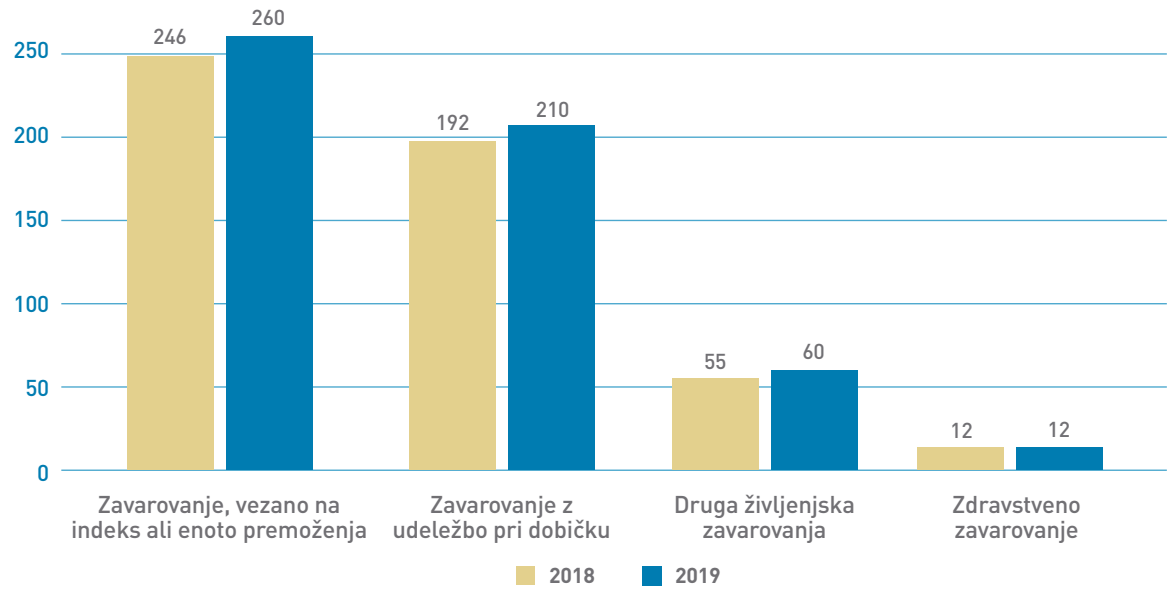

Vir: letna SII-poročila

[5] Med druga življenjska zavarovanja spadajo obračunane kosmate zavarovalne premije iz naslova obveznosti iz drugih življenjskih zavarovanj, razen obveznosti, vključenih v vrste poslovanja zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja; zavarovanje z udeležbo pri dobičku; zdravstveno zavarovanje; rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj; in rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj.

3.1.2. Sestava zavarovalnega trga glede na tržne deleže zavarovalnic

Čeprav se tržni deleži zavarovalnic v zadnjih letih počasi spreminjajo, ostaja slovenski zavarovalniški trg še naprej močno koncentriran. Štiri največje zavarovalnice, to so Zavarovalnica Triglav, Zavarovalnica Sava, Vzajemna in Adriatic Slovenica, so v letu 2019 obvladovale 75,3 odstotka zavarovalniškega trga, kar je pomenilo 0,9 odstotne točke manj kot v letu 2018. V letu 2019 sta rahlo povečanje tržnih deležev glede na leto 2018 izkazali Zavarovalnica Sava in Vzajemna (0,4 odstotne točke pri prvi in 0,1 odstotne točke pri drugi), zmanjšanje pa Adriatic Slovenica in Zavarovalnica Triglav (prva za 0,5, druga za 0,9 odstotne točke).

Od preostalih zavarovalnic so povečanje izkazale Modra zavarovalnica (za 0,3 odstotne točke), NLB Vita (za 0,1 odstotne točke) in Triglav zdravstvena zavarovalnica (za 0,9 odstotne točke), medtem ko so malenkostno zmanjšanje utrpele zavarovalnice Generali, Merkur in Coface PKZ.

Preglednica 2:
Obračunane kosmate zavarovalne premije in tržni deleži zavarovalnic v letu 2019 (v mio. EUR in %)

Zavarovalnica	Leto 2019							
	Premoženjska zavarovanja (brez zdravstvenih)	%	Zdravstvena zavarovanja (podobna premoženjskim in podobna življenjskim)	%	Življenjska zavarovanja (brez zdravstvenih)	%	Skupaj	%
Adriatic Slovenica	129,4	12,7	121,9	16	62,7	11,8	314,0	13,6
CDA 40	1,7	0,2	-	-	-	-	1,7	0,1
Generali	67,5	6,6	6,8	0,9	28,3	5,3	102,6	4,4
Grawe	25,8	2,5	4,3	0,6	16,5	3,1	46,6	2,0
Merkur	2,4	0,2	8,8	1,2	37,1	7,0	48,3	2,1
Modra zavarovalnica	-	-	-	-	53,5	10,1	53,5	2,3
NLB Vita	-	-	4,1	0,5	80,4	15,2	84,5	3,7
Prva osebna zavarovalnica	-	-	5,4	0,7	36,7	6,9	42,1	1,8
Coface PKZ	14,7	1,4	-	-	-	-	14,7	0,6
Triglav	451,8	44,5	55,5	7,3	151,9	28,8	659,2	28,6
Triglav zdravstvena	-	-	177,7	23,3	-	-	177,7	7,7
Vzajemna	-	-	331	43,4	-	-	331,0	14,3
Zavarovalnica Sava	324,2	31,9	46,9	6,1	62,6	11,8	433,7	18,8
SKUPAJ	**1.017,50**	**100**	**762,4**	**100**	**529,7**	**100**	**2.309,60**	**100**

Vir: letna SII-poročila

Gledano po skupinah zavarovanja je na področju **premoženjskih zavarovanj** brez zdravstvenih v letih 2019 in 2018 največji tržni delež dosegala Zavarovalnica Triglav, in sicer 44,5 in 45,5 odstotka. Sledili sta ji Zavarovalnica Sava z 31,9- oziroma 30-odstotnim tržnim deležem in Adriatic Slovenica z 12,7- oziroma 13-odstotnim.

Na področju zdravstvenih zavarovanj je direktiva Solventnost II uvedla novo terminologijo, in sicer **zdravstvena zavarovanja, ki se ne izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja (so podobna premoženjskim zavarovanjem) in zdravstvena zavarovanja, ki se izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja (so podobna življenjskim zavarovanjem)**. Med prva se uvrščajo vrste poslovanja zavarovanje za stroške zdravljenja, zavarovanje izpada dohodka in nezgodno zavarovanje zaposlenih. Dopolnilna zdravstvena zavarovanja spadajo med zavarovanja za stroške zdravljenja, nezgodna pa k zavarovanju izpada dohodka in nezgodnemu zavarovanju zaposlenih. V letu 2019 je bila na področju zdravstvenih zavarovanj še vedno vodilna Vzajemna s 43,4-odstotnim tržnim deležem. Sledila sta ji Triglav zdravstvena zavarovalnica s 23,3-odstotnim tržnim deležem in Adriatic Slovenica s 16-odstotnim.

Enako kot pri premoženjskih zavarovanjih je tudi na področju življenjskih zavarovanj največji tržni delež z 28,8 odstotka pripadal Zavarovalnici Triglav. Drugo mesto s 15,2 odstotka zaseda NLB Vita. Sledita ji Zavarovalnica Sava in Adriatic Slovenica z 11,8-odstotnim deležem.

3.2. Pozavarovanje

Zavarovalnice skladno z 242. členom ZZavar-1 s pozavarovanjem krijejo tisti del v zavarovanje prevzetih nevarnosti, ki po preglednicah maksimalnega kritja presegajo lastne deleže v izravnavanju nevarnosti. Zato morajo zavarovalnice za vsako poslovno leto sprejeti program načrtovanega pozavarovanja, katerega vsebina je predpisana v 243. členu ZZavar-1.

Pri poslih pozavarovanja se premija po Solventnosti II prikazuje ločeno na sprejeto proporcionalno in neproporcionalno pozavarovanje ter življenjsko pozavarovanje. Pri sprejetem proporcionalnem pozavarovanju se premija deli na iste zavarovalne vrste, kot pri neposrednem zavarovanju, pri sprejetem neproporcionalnem pozavarovanju pa se premija deli »samo« na štiri vrste: zdravstveno, pozavarovanje odgovornosti, pomorsko, letalsko in transportno ter premoženjsko pozavarovanje.

Deleže obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja v skupini sprejetega proporcionalnega pozavarovanja in sprejetega neproporcionalnega pozavarovanja v letu 2019 prikazuje slika 5.

Slika 5:
Deleži obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja v skupini sprejetega proporcionalnega pozavarovanja in sprejetega neproporcionalnega pozavarovanja v letu 2019

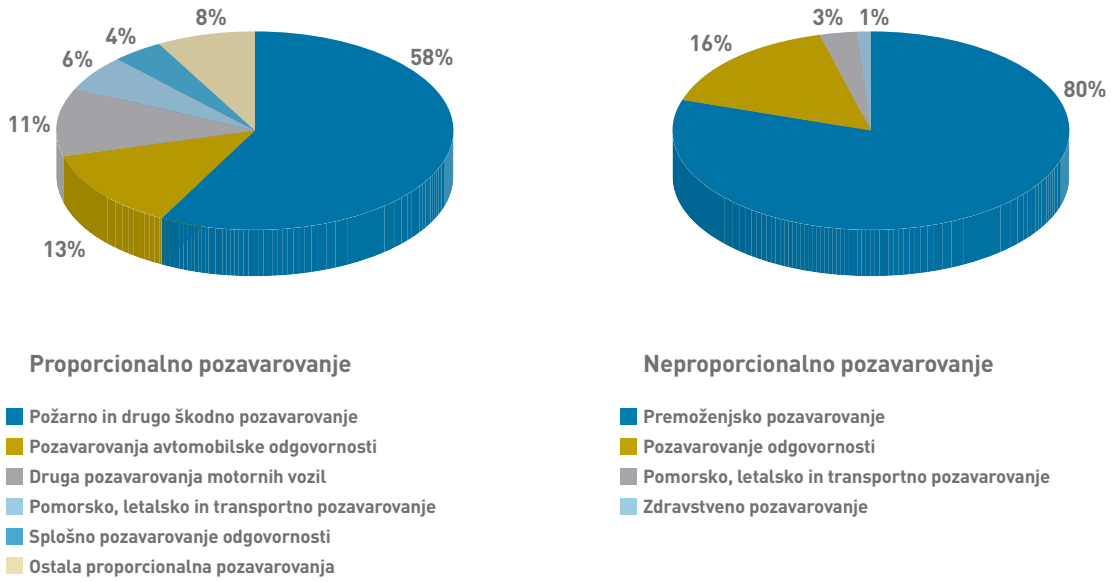

Vir: letna SII-poročila

Vidimo, da še vedno daleč največji delež proporcionalnega pozavarovanja odpade na požarno in drugo škodno pozavarovanje, kar je razumljivo, saj so tovrstne škode zelo velike in relativno množične, zavarovalnice z velikim deležem pa nevarnosti iz te vrste poslovanja odstopajo v pozavarovanje. Med največjimi deleži se podobno kot pri neposrednem zavarovanju, tj. zavarovanju fizičnih in pravnih oseb pri zavarovalnicah, pojavijo tudi obračunane kosmate premije v vrsti poslovanja (po)zavarovanje avtomobilske odgovornosti in drugo (po)zavarovanje motornih vozil. Za zadnjim se pojavlja pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje, kar spet lahko pripišemo dejstvu, da so tovrstne škode zelo velike.

Iz slike 5, ki prikazuje deleže obračunane kosmate premije po posameznih vrstah poslovanja v skupini sprejetega neproporcionalnega pozavarovanja v letu 2019, vidimo, da daleč največji delež, celo 5 odstotnih točk več kot v letu 2018, odpade na premoženjsko pozavarovanje, ki zajema premije iz naslova obveznosti iz neproporcialnega zavarovanja v povezavi z zavarovalnimi obveznostmi, vključenimi v vrste poslovanja drugih zavarovanj motornih vozil, požarnega zavarovanja in zavarovanj druge škode na premoženju, kreditnega in kavcijskega zavarovanja, zavarovanja stroškov postopka, zavarovanja pomoči ter zavarovanja različnih finančnih izgub.

3.3. Pregled premij in škod zavarovalnic in pozavarovalnic

Preglednica 3 prikazuje obračunane kosmate in obračunane čiste zavarovalne premije zavarovalnic po posameznih vrstah poslovanja. Razlika med njimi je znesek premij pozavarovanja, ki jih zavarovalnice plačujejo po programu načrtovanega pozavarovanja za vsako leto oziroma ga za potrebe lastnega kritja oddajo v pozavarovanje (cesija). Pri premoženjskih zavarovanjih, razen zdravstvenih zavarovanj, ki se ne izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja, se delež pozavarovanja giblje med 3 in 47 odstotki. Spodnji delež pozavarovanja je delež v vrsti poslovanja zavarovanje pomoči, zgornji pa delež v vrsti poslovanja zavarovanje stroškov postopka. Premija, ki jo zavarovalnice plačujejo za pozavarovanje zdravstvenih zavarovanj, ki se ne izvajajo na podobni tehnični podlagi kot posli življenjskega zavarovanja (zavarovanje za stroške zdravljenja in zavarovanje izpada dohodka), in življenjskih zavarovanj, je majhna, saj pri prvih dveh znaša le 0,4 odstotka in 6,2 odstotka, pri življenjskih zavarovanjih pa 4,1 odstotka obračunane kosmate premije.

Preglednica 3:
Primerjava kosmatih in čistih prihodkov od premij ter kosmatih in čistih odhodkov za škode zavarovalnic v letu 2019 po vrstah poslovanja (v mio. EUR)

Zavarovanje	2019			
	Kosmati prihodki od premije	Čisti prihodki od premije	Kosmati odhodki za škode	Čisti odhodki za škode
Premoženjska zavarovanja skupaj	**1.729,10**	**1.539,70**	**1.105,50**	**1.029,40**
Zavarovanje za stroške zdravljenja	598	595,8	518,1	517,4
Zavarovanje izpada dohodka	148,1	139	45,9	42,5
Nezgodno zavarovanje zaposlenih	0	0	0	0
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	257	226,3	153,9	139,1
Druga zavarovanja motornih vozil	293,9	260	199,7	180,4
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	19,1	14,1	9,1	7,9
Požarno in drugo škodno zavarovanje	255	180,5	120,3	95,5
Splošno zavarovanje odgovornosti	68,4	52,6	14,3	6,9
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	43,3	29,7	16,9	14,6
Zavarovanje stroškov postopka	1,7	0,9	0	0
Zavarovanje pomoči	37,1	36	24,2	23,8
Zavarovanje različnih finančnih izgub	7,5	4,8	3,1	1,3
Življenjska zavarovanja skupaj	**487,7**	**467,5**	**434,2**	**421,8**
Zdravstveno zavarovanje	11,7	11,1	2,5	1,8
Zavarovanje z udeležbo pri dobičku	157	152,9	244,8	242,1
Zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja	259,8	252,8	159	156,4
Druga življenjska zavarovanja	59,2	50,7	16,1	14,1
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0	0	0	0
Rente, ki izhajajo iz pogodb o neživljenjskem zavarovanju in se nanašajo na zavarovalne obveznosti, ki niso obveznosti iz zdravstvenih zavarovanj	0	0	11,8	7,4
Vsa zavarovanja skupaj	**2.216,80**	**2.007,20**	**1.539,70**	**1.451,20**

Vir: letna SII-poročila

Preglednica 4 spodaj prikazuje kosmate škodne količnike ali enostavni škodni rezultat oziroma delež kosmatih obračunanih zneskov škod v kosmatih obračunanih premijah premoženjskih zavarovanj oziroma po posameznih vrstah poslovanja premoženjskih zavarovanj in stroškovne ter kombinirane količnike za leti 2018 in 2019. Primerjava količnikov za premoženjska zavarovanja skupaj kaže, da so se v letu 2019 vsi trije količniki izboljšali, in sicer na račun zavarovanja za stroške zdravljenja kot najmočnejše vrste poslovanja premoženjskih zavarovanj, zavarovanja izpada dohodka, drugih zavarovanj motornih vozil, zavarovanja stroškov postopka, zavarovanja pomoči in zavarovanja različnih finančnih izgub.

Preglednica 4:
Primerjava škodnih količnikov, stroškovnih količnikov ter kombiniranih količnikov v letih 2018 in 2019 po vrstah premoženjskih zavarovanj zavarovalnic (v %)

Vrste poslovanja	2018			2019		
	Kosmati škodni količnik	Kosmati stroškovni količnik	Kosmati kombinirani količnik	Kosmati škodni količnik	Kosmati stroškovni količnik	Kosmati kombinirani količnik
Zavarovanje za stroške zdravljenja	89,5	11,0	100,5	86,6	10,7	97,3
Zavarovanje izpada dohodka	37,4	34,0	71,4	31,0	31,8	62,8
Nezgodno zavarovanje zaposlenih	-	-	-	-	-	-
Zavarovanje avtomobilske odgovornosti	58,3	26,0	84,3	59,9	26,3	86,2
Druga zavarovanja motornih vozil	71,3	25,0	96,3	67,9	25,2	93,2
Pomorsko, letalsko in transportno zavarovanje	37,9	26,6	64,5	47,5	29,3	76,7
Požarno in drugo škodno zavarovanje	43,6	32,4	76,0	47,2	34,0	81,2
Splošno zavarovanje odgovornosti	14,2	25,5	39,6	21,0	29,8	50,8
Kreditno in kavcijsko zavarovanje	37,2	26,6	63,8	38,9	29,5	68,5
Zavarovanje stroškov postopka	522,8	41,6	564,4	–1,2	37,6	36,4
Zavarovanje pomoči	69,2	35,1	104,3	65,3	32,7	97,9
Zavarovanje različnih finančnih izgub	109,7	28,2	137,8	41,4	30,0	71,4
Premoženjska zavarovanja skupaj	**65,0**	**22,8**	**87,8**	**63,9**	**22,7**	**86,7**

Vir: letna SII-poročila

Metodologija izračuna kazalcev: EIOPA Supervisory Handbook: Non-Life Technical Provisions Chapter, str. 62-63

Slovenski pozavarovalnici sta v letu 2019 skupaj obračunali 314,4 mio. EUR kosmate pozavarovalne premije, kar pomeni 11,2-odstotno povečanje glede na leto 2018 oziroma realno 9,4-odstotno povečanje. Večina kosmate pozavarovalne premije, tj. 99,5 odstotka, se nanaša na skupino premoženjskih zavarovanj. Podobno kot zavarovalnice morajo tudi pozavarovalnice določiti maksimalne lastne deleže.

Preglednica 5:
Primerjava kosmatih in čistih prihodkov od premij ter kosmatih in čistih odhodkov za škode pozavarovalnic v letu 2019 po vrstah poslovanja (v mio. EUR)

Pozavarovanje	2019			
	Kosmati prihodki od premije	Čisti prihodki od premije	Kosmati odhodki za škode	Čisti odhodki za škode
Sprejeto proporcionalno pozavarovanje (obveznosti iz neživljenjskih pozavarovanj)	238,2	183,4	137,7	118,3
Pozavarovanje za stroške zdravljenja	2,3	1,8	1,6	1,3
Pozavarovanje izpada dohodka	8,5	8,2	4,2	4,1
Nezgodno pozavarovanje zaposlenih	0	0	0	0
Pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	30,2	27,3	15,7	15,7
Druga pozavarovanja motornih vozil	25,2	22,2	16,7	15,3
Pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	13,9	12,1	12,0	7,0
Požarno in drugo škodno pozavarovanje	138,6	98,5	77,1	67,8
Splošno pozavarovanje odgovornosti	9,5	8,3	6,3	4,8
Kreditno in kavcijsko pozavarovanje	5,6	2,3	2,2	1,5
Pozavarovanje stroškov postopka	0,1	0	0	0
Pozavarovanje pomoči	1,1	1,1	0,6	0,6
Pozavarovanje različnih finančnih izgub	3,2	1,6	1,3	0,2
Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje (obveznosti iz neživljenjskih pozavarovanj)	**74,7**	**51,0**	**46,8**	**34,6**
Zdravstveno pozavarovanje	0,6	0,5	0,4	–5,4
Pozavarovanje odgovornosti	9,5	3,0	6,4	3,6
Pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	2,7	1,8	0,6	–0,9
Premoženjsko pozavarovanje	61,9	45,7	39,4	37,3
Obveznosti iz življenjskih pozavarovanj	**1,5**	**0,3**	**–0,4**	**–0,3**
Vse skupaj	**314,4**	**234,7**	**184,1**	**152,6**

Vir: letna SII-poročila

Preglednica 6 prikazuje kosmate škodne količnike ali enostavni škodni rezultat oziroma delež kosmatih obračunanih zneskov škod v kosmatih obračunanih premijah premoženjskih pozavarovanj oziroma po posameznih vrstah poslovanja premoženjskih pozavarovanj in stroškovne ter kombinirane količnike za leto 2018 in 2019 ter kaže, da se je, nasprotno kot pri zavarovalnicah, pri pozavarovalnicah kosmati škodni količnik za vsa pozavarovanja skupaj v letu 2019 za 8,9 odstotne točke poslabšal, zaradi česar se je poslabšal tudi kosmati kombinirani količnik. Kosmati stroškovni količnik pa se je za 1,1 odstotno točko izboljšal. Rezultat je takšen zaradi rezultata pri sprejetem proporcionalnem pozavarovanju. Kosmati stroškovni količnik se je poslabšal zaradi pozavarovanj za stroške zdravljenja, pozavarovanj izpada dohodka, pozavarovanja avtomobilske odgovornosti, pomorskih, letalskih in transportnih pozavarovanj, požarnega in drugega škodnega pozavarovanja, splošnega pozavarovanja odgovornosti ter kreditnega in kavcijskega pozavarovanja. Pri sprejetem neproporcionalnem pozavarovanju sta kosmati škodni in kosmati kombinirani količnik v letu 2019 boljša kot v letu 2018 predvsem na račun pomorskega, letalskega in transportnega pozavarovanja.

Preglednica 6:
Primerjava škodnih količnikov, stroškovnih količnikov ter kombiniranih količnikov v letih 2018 in 2019 po vrstah premoženjskih pozavarovanj pozavarovalnic (v %)

Vrste poslovanja	2018			2019		
	Kosmati škodni količnik	Kosmati stroškovni količnik	Kosmati kombinirani količnik	Kosmati škodni količnik	Kosmati stroškovni količnik	Kosmati kombinirani količnik
Sprejeto proporcionalno pozavarovanje (neživljenjska zavarovanja)	**50,0**	**19,3**	**69,3**	**57,8**	**20,6**	**78,4**
Pozavarovanje za stroške zdravljenja	-11,5	44,3	32,8	69,7	47,9	117,6
Pozavarovanje izpada dohodka	37,4	17,9	55,3	49,0	21,9	70,9
Nezgodno pozavarovanje zaposlenih	-	-	-	-	-	-
Pozavarovanje avtomobilske odgovornosti	39,3	13,6	52,9	51,7	22,6	74,3
Druga pozavarovanja motornih vozil	71,5	12,8	84,2	66,3	11,4	77,8
Pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	67,6	25,4	93,0	86,8	22,6	109,4
Požarno in drugo škodno pozavarovanje	48,7	21,3	70,0	55,6	21,9	77,5
Splošno pozavarovanje odgovornosti	33,6	18,0	51,6	66,6	16,7	83,3
Kreditno in kavcijsko pozavarovanje	20,2	9,1	29,3	39,6	15,1	54,6
Pozavarovanje stroškov postopka	6,8	39,2	46,0	1,0	6,1	7,0
Pozavarovanje pomoči	77,8	30,0	107,8	56,5	34,3	90,8
Pozavarovanje različnih finančnih izgub	116,5	7,2	123,8	40,3	5,5	45,7
Sprejeto neproporcionalno pozavarovanje (obveznosti iz neživljenjskih pozavarovanj)	**63,3**	**10,9**	**74,2**	**62,6**	**10,3**	**72,9**
Zdravstveno pozavarovanje	70,6	20,2	90,9	69,5	15,2	84,7
Pozavarovanje odgovornosti	58,7	5,4	64,1	67,1	5,0	72,1
Pomorsko, letalsko in transportno pozavarovanje	113,4	10,5	123,9	21,0	14,4	35,4
Premoženjsko pozavarovanje	55,9	11,7	67,6	63,7	10,9	74,6
Vse skupaj	**50,0**	**19,3**	**69,3**	**58,9**	**18,2**	**77,1**

Vir: letna SII-poročila

Metodologija izračuna kazalcev: EIOPA Supervisory Handbook: Non-Life Technical Provisions Chapter, str. 62-63

3.4. Zavarovalnice iz držav članic EU, ki v Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle

Konec leta 2019 je bilo 833 zavarovalnic, ki imajo sedež na območju držav članic Evropske unije (EU) oziroma Evropskega gospodarskega prostora (EGP) in lahko v Republiki Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle. Od tega ima največ zavarovalnic sedež v Združenem kraljestvu (135 zavarovalnic oziroma 16,2 odstotka vseh zavarovalnic iz držav EGP, ki lahko v Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle). Sledijo zavarovalnice s sedežem v Luksemburgu (108 zavarovalnic ali 13 odstotkov), Nemčiji (99 zavarovalnic ali 11,9 odstotka), na Irskem (74 zavarovalnic ali 8,9 odstotka), v Franciji (70 zavarovalnic ali 8,4 odstotka), Belgiji (57 zavarovalnic ali 6,8 odstotka), na Nizozemskem (44 zavarovalnic ali 5,3 odstotka), v Španiji (39 zavarovalnic ali 4,7 odstotka), v Avstriji (38 zavarovalnic ali 4,6 odstotka), na Švedskem (28 zavarovalnic ali 3,4 odstotka) in v Liechtensteinu (24 zavarovalnic ali 2,9 odstotka). Iz drugih držav EU oziroma EGP je manj kot po 20 zavarovalnic, ki v Sloveniji lahko neposredno opravljajo zavarovalne posle, in sicer so to zavarovalnice iz Italije, Danske, z Malte, iz Poljske, Hrvaške, Finske, Madžarske, Litve, Gibraltarja, Češke, Bolgarije, Norveške, Slovaške, Romunije, Estonije, s Cipra, iz Latvije, Grčije in z Islandije, medtem ko Portugalska nima registriranih zavarovalnic, ki bi v Sloveniji želele neposredno opravljati zavarovalne posle.

Poleg zavarovalnic, ki imajo sedež na območju držav članic EU oziroma EGP in lahko v Republiki Sloveniji neposredno opravljajo zavarovalne posle, v Sloveniji opravlja zavarovalne posle tudi sedem podružnic zavarovalnic iz držav članic EU.[6]

Bruto obračunana premija, vključno s pozavarovalno premijo, zavarovalnic s sedežem v državah EGP v Sloveniji, neposredno in prek podružnic, je v letu 2018 znašala 132,2 mio. EUR.[7]

3.5. Primerjava višine zavarovalne premije Slovenije z drugimi državami

Slovenski zavarovalni trg se po razvitosti uvršča med srednje razvite evropske države, kar je razvidno iz primerjalnih podatkov držav članic EU.[8] Po deležu skupne zavarovalne premije v bruto domačem proizvodu je leta 2018 Slovenija zasedala 10. mesto med državami EU, kar je kljub velikemu povečanju za 0,4 odstotne točke enako mesto kot leta 2017, saj so imele države, ki so bile pred Slovenijo, ta delež precej večji. Tako velik porast je uspel samo še Portugalski, še večji (celo za eno odstotno točko) pa Združenemu kraljestvu. Z navedenim deležem obračunane kosmate zavarovalne premije v BDP je dosegla 72,6 odstotka povprečja EU (68,1 odstotka v letu 2017 in 67,6 odstotka v letu 2016) ter je letos tudi pred Španijo in enako kot lani pred Avstrijo, Luksemburgom, Malto, Ciprom, Poljsko, Češko, Hrvaško, Madžarsko, Slovaško, Bolgarijo, Grčijo in Romunijo, zaostaja pa za drugimi državami EU. Po velikosti zbrane premije na prebivalca zavzema 16. mesto med osemindvajseterico. Zbrana premija na prebivalca v Sloveniji je v letu 2018 glede na leto 2017 zrasla precej manj (0,2 odstotka) kot v povprečju v evropski osemindvajseterici (9,3 odstotka). Glede na države, ki jim je Slovenija primerljiva po predhodno navedenih kazalnikih, pa še vedno dosega manjši delež življenjskih zavarovanj v celotni obračunani kosmati zavarovalni premiji, in sicer le 23,2 odstotka. Razen Bolgarije, Nizozemske in Romunije vse druge države EU dosegajo večji delež, nekatere tudi polovico celotne obračunane kosmate premije posameznega trga ali celo več. V letu 2011 je premija življenjskih zavarovanj na prebivalca v Sloveniji znašala 459 USD, v letu 2012 339,5 USD, v letu 2013 390 USD, v letu 2014 344 USD, v letu 2015 303 USD, v letu 2016 307 USD, v letu 2017 355,2 USD in v letu 2018 274,7 USD. Majhen delež življenjskih zavarovanj v celotni zavarovalni premiji je posledica velikega deleža socialnih zavarovanj in preslabega poznavanja produktov življenjskih zavarovanj.

6 To so: Wiener Städtische Versicherung, AG, podružnica v Sloveniji, Porsche Versicherungs, AG, podružnica v Sloveniji, Österreichische Hagelversicherung, VVaG, podružnica v Sloveniji, in ERGO Versicherung, AG, podružnica v Sloveniji, ki imajo sedež v Avstriji, ARAG SE, podružnica v Sloveniji, s sedežem v Nemčiji, Allianz Zagreb, d. d., podružnica v Sloveniji, in CROATIA osiguranje, d. d., podružnica v Sloveniji, s sedežem na Hrvaškem.

7 V navedenem znesku ni zneska podružnic zavarovalnic s sedežem v Združenem kraljestvu.

8 Zadnji razpoložljivi podatki se nanašajo na leto 2018.

Preglednica 7:
Zavarovalna dejavnost po posameznih državah v letu 2018

Država	Obračunana kosmata zavarovalna premija (v mio. USD)	Delež obračunane kosmate zavarovalne premije v BDP (v %)	Obračunana kosmata zavarovalna premija na prebivalca (v USD)	Delež obračunane kosmate premije življenjskih zavarovanj v obračunani kosmati premiji (v %)
Avstrija (AT)	20.392	4,5	2.304	32,4
Belgija (BE)	37.253	6,1	2.817	50,2
Bolgarija (BG)	1.492	2,3	213	13,8
Ciper (CY)	1.015	4,2	1.168	42,8
Češka (CZ)	7.067	2,8	666	36,6
Danska (DK)	36.393	10,4	6.289	73,0
Finska (FI)	27.194	11,7	4.926	81,6
Francija (FR)	257.963	9,2	3.667	64,0
Grčija (GR)	4.783	2,2	448	46,1
Hrvaška (HR)	1.570	2,6	383	31,8
Irska (IE)	73.162	6,8	5.253	86,7
Italija (IT)	170.273	8,3	2.852	73,6
Liechtenstein (LI)	5.542	0,4	642	43,2
Luksemburg (LU)	32.862	4,3	5.001	85,5
Madžarska (HU)	3.790	2,4	388	46,3
Malta (MT)	5.344	4,3	1.293	32,9
Nemčija (DE)	241.485	6,0	2.908	39,9
Nizozemska (NL)	84.348	9,2	4.890	18,7
Poljska (PL)	16.574	2,8	436	26,4
Portugalska (PT)	15.527	6,4	1.490	62,7
Romunija (RO)	2.515	1,1	129	20,0
Slovaška (SK)	2.603	2,3	478	37,7
Slovenija (SI) — 2018	**2.438**	**5,3**	**1.186**	**23,2**
Španija (ES)	74.062	5,2	1.588	46,1
Švedska (SE)	37.092	6,8	3.644	72,8
Združeno kraljestvo (UK)	336.510	10,6	4.503	70,0
EU 28	1.495.793	7,3	2.655	59,6

Vir: Sigma 3/2019 in za Slovenijo lastni izračuni

Opomba: V preglednici so vključene vse države EU, razen Litve, Latvije in Estonije. Podatek EU-28 vključuje tudi navedene države.

Slika 6:
Primerjava deležev celotne zavarovalne premije v BDP v nekaterih državah EU v letu 2018 (v %)

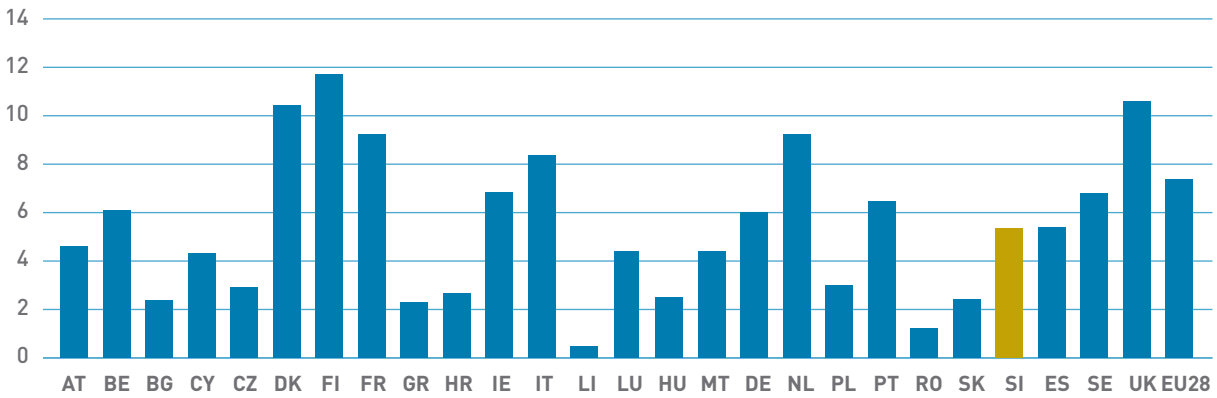

Vir: Sigma 3/2019

3.6. Izidi poslovanja zavarovalnic in pozavarovalnic

V analizi računovodskih izkazov za leto 2018 so vključeni revidirani računovodski izkazi, za leto 2019 pa nerevidirani. Analiza računovodskih izkazov je v tem poglavju pripravljena ločeno za zavarovalnice in pozavarovalnici. Zavarovalnice in pozavarovalnici so izkaze pripravile skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) in predpisi Agencije.

3.6.1. Izidi poslovanja zavarovalnic

Izkaz poslovnega izida zavarovalnic prikazuje prihodke, odhodke in poslovni izid poslovnega leta. Zavarovalno-tehnični del izida poslovanja se sestavlja ločeno za premoženjska (vključno z zdravstvenimi) in za življenjska zavarovanja ter še posebej za dopolnilna zdravstvena zavarovanja kot del zdravstvenih zavarovanj.

Preglednica 8:
Zbirni izkaz poslovnega izida zavarovalnic za leti 2018 in 2019 (v mio. EUR)

	C. IZRAČUN ČISTEGA IZIDA ZAVAROVALNIC	Leto 2018	Leto 2019
I.	Izid iz premoženjskih zavarovanj (A.IX)	102,8	122,8
II.	Izid iz življenjskih zavarovanj (B.XIII)	32,2	45,5
III.	Prihodki naložb	62,1	55,1
IV.	Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza izida iz življenjskih zavarovanj (B.XII)	11,0	16,6
V.	Odhodki naložb	21,4	20,3
VI.	Razporejeni donos naložb, prenesen v izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj (A.II)	26,1	23,5
VII.	Drugi prihodki iz zavarovanj	13,8	11,4
VIII.	Drugi odhodki iz zavarovanj	17,0	16,1
IX.	Drugi prihodki	5,1	5,9
X.	Drugi odhodki	2,6	2,1
XI.	Poslovni izid poslovnega leta pred obdavčitvijo (I + II + III + IV – V – VI + VII – VIII + IX – X)	159,9	195,3
XII.	Davek iz dobička	25,3	31,6
XIII.	Odloženi davki	–1,9	–2,1
XIV.	Čisti poslovni izid poslovnega leta (XI – XII + XIII)	132,7	161,6

Vir: Revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2019

Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic (Uradni list RS, št. 1/16, 85/16 in 12/18; v nadaljevanju: Sklep o letnem poročilu zavarovalnic), ki ga je Agencija izdala na podlagi novega zakona o zavarovalništvu, predpisuje samo še ločeni izkaz izida iz dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ne pa več ločenega izkaza izida iz zdravstvenih zavarovanj. Postavke iz zdravstvenih zavarovanj kot ene od vrst iz skupine premoženjskih zavarovanj so vključene v izkaz izida premoženjskih zavarovanj.

Finančne izgube iz naslova naravnih nesreč in nesreč, ki jih je povzročil človek, so po podatkih inštituta švicarske pozavarovalnice Swiss Re v letu 2019 znašale 146 mrd. USD, kar pomeni zmanjšanje s 176 mrd. USD iz leta 2018. Inštitut tudi pričakuje, da bo globalno segrevanje povzročilo vse večjo intenzivnost in pogostost hudih vremenskih pojavov. Opazni so tudi daljši in pogostejši toplotni valovi, bolj nepredvidljivi deževni vzorci in ekstremnejši vremenski dogodki. Ti vzorci podnebnih sprememb vplivajo na katastrofalne dogodke.[9]

Tudi za slovenske zavarovalnice in pozavarovalnice je bilo leto 2019 zaznamovano z ujmami. Te so posledica podnebnih sprememb in so postale že stalnica. Na višje zneske škod so vplivale na primer izplačane škode zaradi orkana Dorian, ki je konec avgusta prizadel Bahame,[10] negativni vpliv na rezultate pa sta tudi imela japonska tajfuna Faxai in Hagibis.[11,12] Zadnji velja za enega najsilovitejših viharjev na tem območju v zadnjih desetletjih.

Pozavarovalništvo na svetovni ravni ostaja odporno kljub zavarovalniškim škodnim primerom z naravnimi nesrečami, ki so v zadnjih dveh letih dosegli rekordne zneske.[13]

[9] https://www.insurancebusinessmag.com/asia/news/breaking-news/swiss-re-institute-climate-change-impacting-natural--catastrophe-events-223925.aspx
[10] https://letnoporocilo.triglav.eu/storage/doc/202004/letno-porocilo-skupine-triglav-in-zavarovalnice-triglav-d.d.-2019.pdf
[11] https://www.sava-re.si/media/objave/dokumenti/2019/Revidirano-letno-porocilo-2019.pdf
[12] http://www.triglavre.si/sites/default/files/letno_porocilo_tre_2019.pdf
[13] https://www.sava-re.si/media/objave/dokumenti/2019/Revidirano-letno-porocilo-2019.pdf

Zavarovalnice so v obravnavanem obdobju imele pozitiven zavarovalno-tehnični izid v obeh segmentih poslovanja. Pri premoženjskih zavarovanjih so dosegle izid v višini 122,8 mio. EUR, kar je za 20 mio. EUR ali 19,5 odstotka več kot v letu 2018, pri življenjskih zavarovanjih pa so dosegle izid v višini 45,5 mio. EUR, kar je za 13,3 mio. EUR ali 41,3 odstotka več kot v letu 2018.

Zavarovalnice so v poslovnem letu 2019 dosegle pozitiven poslovni izid pred obdavčitvijo v višini 195,3 mio. EUR, kar je kar za 35,4 mio. EUR ali 22,1 odstotka več kot v poslovnem letu 2018. Zavarovalnice so skupaj v letu 2019 obračunale za 31,6 mio. EUR davka od dobička pravnih oseb. Izkazale so za 2,1 mio. EUR odloženih obveznosti za davek, ki znižujejo čisti poslovni izid.

Leto 2019 je bilo za zavarovalnice, merjeno tudi s čistim poslovnim izidom, bistveno uspešnejše kot leto 2018. Izkazale so za 161,6 mio. EUR čistega poslovnega izida, kar je kar za 28,9 mio. EUR ali za 21,8 odstotka več kot v letu 2018. Negativni čisti poslovni izid, ki znaša 0,29 mio. EUR, je konec leta 2019 izkazala ena novejših zavarovalnic.

Preglednica 9:
Zbirni izračun vseobsegajočega donosa zavarovalnic za leti 2018 in 2019 (v mio. EUR)

	D. IZRAČUN VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA ZAVAROVALNIC	Leto 2018	Leto 2019
I.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	132,7	161,6
II.	Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi	–63,2	83,4
III.	Celotni vseobsegajoči donos (I + II)	69,5	245,0

Vir: revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic leto 2019

V izkazu celotnega vseobsegajočega donosa zavarovalnice izkazujejo vse sestavine izkaza poslovnega izida ter tiste postavke prihodkov in odhodkov, ki niso pripoznane v poslovnem izidu, vplivajo pa na spremembo lastniškega kapitala v obračunskem obdobju. Celotni vseobsegajoči donos zavarovalnic je v letu 2019 v primerjavi s predhodnim letom izjemno porastel, na kar je vplivala pozitivna vrednost drugega vseobsegajočega donosa po obdavčitvi, ki je rezultat tako višjega čistega dobička kot čistih dobičkov iz ponovne izmere finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo.

Preglednica 10:
Zbirni izkaz izida iz premoženjskih zavarovanj zavarovalnic za leti 2018 in 2019 (v mio. EUR)

	A. IZKAZ IZIDA IZ PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ	Leto 2018	Leto 2019
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	1.384,5	1.502,5
II.	Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza čistega izida zavarovalnic	26,1	23,5
III.	Drugi čisti zavarovalni prihodki	9,4	10,1
IV.	Čisti odhodki za škode	963,8	1.036,9
V.	Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/–)	–2,3	–1,2
VI.	Čisti odhodki za bonuse in popuste	11,0	10,6
VII.	Čisti obratovalni stroški	318,8	338,7
VIII.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	21,3	25,9
IX.	Izid iz premoženjskih zavarovanj (I + II + III – IV ± V – VI – VII – VIII)	102,8	122,8

Vir: revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic leto 2019

Zavarovalnice so v letu 2019 v segmentu premoženjskih zavarovanj ustvarile 1.502,5 mio. EUR čistih prihodkov od zavarovalnih premij, kar je kar za 118 mio. EUR ali 8,5 odstotka več kot v letu 2018. Rezultat višjega porasta čistih prihodkov od zavarovalnih premij od čistih odhodkov za škode in drugih odhodkov za škode ter obratovalnih stroškov, ki se mu pridružuje, je tudi 8,8 odstotka višji poslovni izid kot v preteklem letu.

Preglednica 11:
Zbirni izkaz izida iz življenjskih zavarovanj zavarovalnic za leti 2018 in 2019 (v mio. EUR)

	B. IZKAZ IZIDA IZ ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ	Leto 2018	Leto 2019
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	506,8	531,0
II.	Prihodki naložb	98,9	119,0
III.	Čisti neiztrženi dobički naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	47,2	209,1
IV.	Drugi čisti prihodki od zavarovanja	24,4	27,1
V.	Čisti odhodki za škode	393,8	415,3
VI.	Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/–)	31,7	-222,9
VII.	Čisti odhodki za bonuse in popuste	0,0	0,1
VIII.	Čisti obratovalni stroški	107,0	115,2
IX.	Odhodki naložb	28,4	22,0
X.	Čiste neiztržene izgube naložb življenjskih zavarovancev, ki prevzemajo naložbeno tveganje	122,9	36,9
XI.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	13,7	11,7
XII.	Razporejeni donos naložb, prenesen v izkaz čistega izida zavarovalnic	11,0	16,6
XIII.	Izid iz življenjskih zavarovanj (I+ II + III + IV – V ± VI – VII – VIII – IX – X – XI – XII)	32,2	45,5

Vir: revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic leto 2019

Pri življenjskih zavarovanjih so se čisti prihodki od zavarovalnih premij v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 povečali za 24,2 mio. EUR oziroma za 4,8 odstotka, kar v absolutni vrednosti presega povečanje čistih odhodkov za škode, ki so se povečali za 21,5 mio. EUR. Od izida v letu 2018 je višji tudi pozitiven izid, in sicer za 13,3 mio. EUR.

Sledi prikaz izida dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj. Dopolnilna zdravstvena zavarovanja so prostovoljna zdravstvena zavarovanja, ki krijejo razliko ali del razlike med celotnimi stroški zdravstvenih storitev in stroški teh storitev, ki jih krije obvezno zdravstveno zavarovanje po zakonu, ki ureja obvezna zdravstvena zavarovanja. Sklep o letnem poročilu zavarovalnic zavarovalnicam, ki opravljajo posle navedenih zavarovanj, nalaga, da sestavljajo še izkaz poslovnega izida in bilanco stanja iz dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Zavarovalnice so za ta del poslovanja dolžne izdelati poseben izkaz izida, ki je sicer sestavni del izkaza izida iz premoženjskih zavarovanj.

Preglednica 12:
Zbirni izkaz izida iz dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj zavarovalnic za leti 2018 in 2019 (v mio. EUR)

	Aa. IZKAZ IZIDA IZ DOPOLNILNIH ZAVAROVANJ	Leto 2018	Leto 2019
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	524,9	581,6
II.	Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza čistega izida zavarovalnice (postavka C.VI)	1,1	0,9
III.	Drugi čisti zavarovalni prihodki	0,1	0,0
IV.	Čisti odhodki za škode	477,1	516,6
V.	Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/–)	0,1	0,1
VI.	Čisti odhodki za bonuse in popuste	0,0	0,0
VII.	Čisti obratovalni stroški	50,9	53,5
VIII.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	1,5	2,1
IX.	Izid iz dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj (I + II + III – IV + V – VI – VII – VIII)	–3,3	10,5

Vir: revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic leto 2019

Zavarovalnice so v letu 2019 izkazale boljši izid iz dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj kot pred letom. Dobiček na ravni sektorja kot celote znaša 10,5 mio. EUR. Dobiček v primerjavi z izgubo leta 2018 je rezultat dejstva, da so se čisti prihodki povečali bolj kot čisti odhodki za škode, pa tudi povišanje čistih obratovalnih stroškov ni bilo visoko.

3.6.2. Izidi poslovanja pozavarovalnic

Pozavarovalnici sta v letu 2019 v primerjavi s predhodnim letom dosegli precejšen porast čistih prihodkov od zavarovalnih premij, ki je znašal 23,4 mio. EUR ali 11 odstotkov, in še večji porast čistih odhodkov za škode, in sicer za 28,3 mio. EUR ali 21,9 odstotka, kar je kljub povečanemu donosu naložb, prenesenemu iz izkaza čistega izida pozavarovalnic, za 9,2 mio. EUR, vodilo k temu, da je zavarovalno-tehnični izid pozavarovalnic v primerjavi z letom 2018 nižji in znaša 7,6 mio. EUR. Nižji je tudi čisti poslovni izid, ki sta ga pozavarovalnici dosegli v letu 2019.

Zaradi višjega drugega vseobsegajočega donosa po obdavčitvi pa je višji celotni vseobsegajoči donos.

Preglednica 13:
Zbirni izkaz poslovnega izida in vseobsegajočega donosa pozavarovalnic za leti 2018 in 2019 (v mio. EUR)

	A. IZKAZ IZIDA	Leto 2018	Leto 2019
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	213,2	236,6
II.	Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza čistega izida pozavarovalnic	0,5	9,7
III.	Drugi čisti zavarovalni prihodki	1	1,2
IV.	Čisti odhodki za škode	129	157,3
V.	Sprememba drugih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/–)	–1,1	–1,2
VI.	Čisti odhodki za bonuse in popuste	0,2	0,0
VII.	Čisti obratovalni stroški	67,9	80,0
VIII.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	1,4	1,4
IX.	Izid iz premoženjskih zavarovanj (I + II + III – IV + V – VI – VII – VIII)	15,1	7,6
	C. IZRAČUN ČISTEGA IZIDA POZAVAROVALNIC		
I.	Izid iz premoženjskih zavarovanj (A.IX)	15,1	7,6
III.	Prihodki naložb	49,7	53,6
V.	Odhodki naložb	14,1	7,8
VI.	Razporejeni donos naložb, prenesen v izkaz izida premoženjskih zavarovanj (A.II)	0,5	9,7
VII.	Drugi prihodki iz zavarovanj	6,4	6,4
VIII.	Drugi odhodki iz zavarovanj	5,4	5,9
IX.	Drugi prihodki	0	0
X.	Drugi odhodki	0,7	0,8
XI.	Poslovni izid obračunskega obdobja pred obdavčitvijo (I + III – V – VI + VII – VIII + IX – X)	50,5	43,4
XII.	Davek iz dobička	4,5	1,5
XIII.	Odloženi davki	0,4	–0,2
XIV.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (XI – XII + XIII)	46,4	41,7
	D. IZRAČUN VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA POZAVAROVALNIC		
I.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	46,4	41,7
II.	Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi	–3,9	4,0
III.	Celotni vseobsegajoči donos (I + II)	42,5	45,7

Vir: revidirani izkazi poslovnega izida pozavarovalnic za leto 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida pozavarovalnic za leto 2019

3.7. Naložbe zavarovalnic in pozavarovalnic

Na naložbeno politiko ter na vrednost finančnih naložb slovenskih zavarovalnic in pozavarovalnic pomembno vplivajo tudi gospodarska in finančna gibanja v slovenskem, evrskem in v širšem svetovnem gospodarstvu, zato so na začetku tega poglavja na kratko predstavljena tudi ta gibanja.

V letu 2019 se je svetovna gospodarska rast močno zmanjšala. Po vrhuncu sredi leta 2018 se je svetovno gospodarstvo močno upočasnilo in raslo s hitrostjo, ki je bila precej pod zgodovinskim povprečjem in najšibkejša od svetovne finančne krize. V velikih razvitih gospodarstvih, kot so ZDA, Združeno kraljestvo in Japonska, je to odražalo znižanje nadpovprečne stopnje rasti. Na Kitajskem se je rast zmanjšala na najnižjo stopnjo po letu 1990. Med drugimi velikimi tržnimi gospodarstvi v vzponu je bila rast na splošno manjša, kar deloma odraža počasno okrevanje po nedavnih recesijah.[14]

[14] https://www.ecb.europa.eu/pub/annual/html/ar2019~c199d3633e.en.html#toc4

Po napovedi ECB naj bi se bruto domači proizvod evrskega območja leta 2019 povečal za 1,2 odstotka. Leta 2020 naj bi bila rast še nižja, le 1,1-odstotna; šibka, toda nekoliko višja naj bi bila v srednjeročnem obdobju, pri čemer glavni pogoj ostaja stabilizacija razmer v mednarodni trgovini. Vrednost evra proti dolarju se je ob nizki gospodarski rasti evrskega območja v letu 2019 postopoma zniževala.[15]

Stopnja brezposelnosti v območju z evrom je decembra 2019 znašala 7,9 odstotka, kar je enako kot novembra in 0,7 odstotne točke manj kot decembra predlani ter najmanj od oktobra 2008.[16]

Inflacija v evrskem območju (harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin) naj bi leta 2019 in prihodnje leto znašala 1,2 odstotka, v letu 2021 pa naj bi se povečala na 1,3 odstotka.[17]

Razmere na trgu dolžniških vrednostnih papirjev so se v zadnjem četrtletju leta 2019 nekoliko normalizirale, vendar zahtevani donosi pri posameznih desetletnih državnih obveznicah ostajajo negativni. Zahtevana donosnost nemške desetletne državne obveznice se je v zadnjem četrtletju 2019 zvišala z –0,6 na –0,2 odstotka, medtem ko se pribitki večine drugih držav članic EMU v tem obdobju niso bistveno spremenili.[18]

Rast na delniških borzah se je nadaljevala tudi v zadnjem četrtletju leta 2019. Negotovosti, povezane z ohlajanjem svetovne gospodarske aktivnosti, in druga tveganja, ki so na mednarodnih trgih prisotna dlje časa (npr. razmere v svetovni trgovini in geopolitične negotovosti), so v zadnjem četrtletju stopili v ozadje. Centralne banke so se ob zaključku tretjega četrtletja na zaostritve gospodarskih razmer odzvale z vnovičnim rahljanjem denarne politike, kar je dodatno znižalo obrestne mere in povišalo vrednotenja na delniških trgih. Ameriški borzni indeks je tako v zadnjem četrtletju leta 2019 pridobil dodatnih 8,5 odstotka, reprezentativni indeks za Zahodno Evropo pa 5,1 odstotka.[19]

Bruto družbeni proizvod v Sloveniji je v letu 2019 v tekočih cenah znašal 48.007 mio. EUR, kar je nominalno za 4,9 odstotka več kot v letu 2018, ko je znašal 45.755 mio. EUR. Realna rast bruto domačega proizvoda pa je znašala 2,4 odstotka.[20]

Število delovno aktivnih prebivalcev je bilo v letu 2019 za 0,2 odstotka višje kakor v letu 2018. Stopnja anketne brezposelnosti je bila na letni ravni 4,5-odstotna.[21] Letna rast cen v letu 2019 je bila 1,8-odstotna.

Leto 2019 je bilo za Ljubljansko borzo zelo pestro in polno dogajanja, čeprav je promet ostal na ravni lanskega. Borza, ki je 26. decembra 2019 praznovala 30 let obstoja, se je veselila dogodkov, kot sta nov vzdrževalec likvidnosti na trgu po desetih letih ter vključenost slovenskih borznih družb v nova regionalna indeksa ADRIAprime in CEEplus, ter pozitivnih rezultatov družb, ki so nedvomno botrovali k rasti vrednosti delnic, zaradi česar je indeks SBI TOP zrastel kar za 15 odstotkov.

Indeks SBITOP je konec leta dosegel vrednost 926,1 točke. Najvišjo vrednost je imel 16. decembra 2019, ko je znašal 926,3 točke, najnižjo pa 4. januarja 2019, ko je znašal 801,5 točke. Prav tako smo bili priča pozitivnemu trendu pri dveh novih indeksih ADRIAprime in CEEplus.

Promet v letu 2019 je bil na ravni iz leta 2018. Skupni borzni promet je znašal 329.506.363 EUR, promet brez svežnjev pa 279.323.304 EUR. Največ prometa je bilo opravljenega z delnicami, in sicer 304.372.015 EUR, sledile so jim obveznice s 25.131.378 EUR.

Letos je bilo sklenjenih 29.208 poslov brez svežnjev, kar je za 23 odstotkov manj kot leto poprej. Povprečno dnevno število poslov je znašalo 119, povprečna vrednost posameznega posla pa 9.563 EUR, ki je tako povprečno vrednost posla iz leta 2018 presegla za 2.025 EUR oziroma za 27 odstotkov.

V letu 2019 so bile znova najprometnejše delnice Krke (KRKG) iz prve kotacije, s katerimi je bilo ustvarjenega 91,9 mio. EUR prometa brez svežnjev oziroma 33 odstotkov celotnega prometa brez svežnjev, ustvarjenega na borznem trgu. Drugo mesto je pripadlo delnici NLB (NLBR). S temi delnicami je bilo ustvarjenega 35,2 mio. EUR prometa brez svežnjev, kar je 13 odstotkov celotnega prometa brez svežnjev, ustvarjenega

[15] Banka Slovenije: Gospodarska in finančna gibanja, januar 2020
[16] https://www.24ur.com/novice/finance/v-eu-belezimo-gospodarsko-rast-brezposelnost-se-niza.html
[17] https://ec.europa.eu/slovenia/news/autumn-ecforecast_sl
[18] Banka Slovenije: Gospodarska in finančna gibanja, januar 2020
[19] Banka Slovenije: Gospodarska in finančna gibanja, januar 2020
[20] https://pxweb.stat.si/SiStatDb/pxweb/sl/HITRE_Repozitorij/HITRE_Repozitorij/H236S.px/table/tableViewLayout2/
[21] https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/3

na borznem trgu. Sledile so delnice Zavarovalnice Triglav z 32 mio. EUR oziroma 11 odstotki celotnega borznega prometa brez svežnjev.

Pozitiven trend gibanja tečajev je botroval tudi dvigu vrednosti celotne tržne kapitalizacije borznega trga, ki je konec leta znašala 34,9 mrd. EUR, kar je 3 odstotke več kot konec leta 2018. Tržna kapitalizacija delnic pa je znašala 7,1 mrd. EUR. Ob koncu leta je bilo v trgovanje na borznem trgu vključenih 72 vrednostnih papirjev.

Letos so bili v trgovanje uvrščeni dve novi obveznici s skupno vrednostjo izdaje 1,5 mrd. EUR in dva komercialna zapisa v skupni vrednosti 53,1 mio. EUR.[22]

V preglednici 14 je prikazano gibanje nekaterih evropskih borznih in drugih indeksov ter obrestnih mer v obdobju od 31. 12. 2018 do 31. 12. 2019.

Preglednica 14:
Prikaz gibanja nekaterih evropskih borznih in drugih indeksov ter obrestnih mer v obdobju od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

Ime indeksa	Sprememba vrednosti
Bloomberg Eurozone Sovereign Bond Index	4,10 %
Eurostoxx 50 Index	25,12 %
DAX Index	25,22 %
SBITOP Index	15,22 %
Donos desetletnih nemških državnih obveznic	–0,35 odst. t.
Trimesečni EURIBOR	–0,05 odst. t.

Vir: Bloomberg

Preglednica 14 prikazuje gibanje nekaterih evropskih borznih indeksov, Bloombergovega indeksa državnih obveznic evroobmočja ter donosa desetletnih nemških državnih obveznic in trimesečnega EURIBORA. Prikazane parametre smo izbrali, ker tudi ti krojijo naložbeno politiko slovenskih (po)zavarovalnic. Iz gibanja Bloombergovega indeksa državnih obveznic evroobmočja je razvidno, da so se donosi državnih vrednostnih papirjev povišali, hkrati pa je donosnost desetletnih nemških državnih obveznic v letu 2019 glede na leto 2018 še nižja, nizka pa je tudi vrednost trimesečnega EURIBORA. Iz gibanja zaključnih tečajev posameznih prikazanih indeksov dalje lahko vidimo, da so evropski delniški trgi v opazovanem obdobju rasli, kar velja tudi za vrednosti delnic na Ljubljanski borzi, ki so ravno tako zastopane v portfeljih naložb slovenskih zavarovalnic.

Ko preidemo na prikaz naložb slovenskih (po)zavarovalnic, je za uvod pomembno navesti, da direktiva Solventnost II ne predpisuje več vrst dovoljenih naložb in zgornje meje posameznih vrst naložb, vendar od zavarovalnic in pozavarovalnic zahteva, da sredstva nalagajo samo v sredstva in finančne instrumente, katerih tveganja lahko primerno opredelijo, merijo, spremljajo, upravljajo, nadzirajo in o njih poročajo ter ustrezno upoštevajo v svoji oceni solventnostnih potreb. Dalje morajo zavarovalnice in pozavarovalnice vsa sredstva nalagati na način, ki zagotavlja varnost, kakovost, likvidnost in donosnost njihovega celotnega portfelja.

Naložbe zavarovalnic po stanju na dan 31. 12. 2019 so znašale 7.216,9 mio. EUR, kar je za 554,1 mio. EUR ali za 8,3 odstotka več kot na dan 31. 12. 2018. Naložbe pozavarovalnic pa so znašale 942,5 mio. EUR in so bile za 107,1 mio. EUR ali 12,8 odstotka višje kot na zadnji dan leta 2018.

Preglednica 15 prikazuje celotne naložbe zavarovalnic in njihovo delitev na naložbe sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih so upravičenja vezana na indeks ali enoto premoženja, in na naložbe sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja ter lastne vire sredstev.

[22] https://seonet.ljse.si/default.aspx?doc=LATEST_PUBLIC_ANNOUNCEMENTS&doc_id=68877

Preglednica 15:
Naložbe zavarovalnic in pozavarovalnic (v mio. EUR)

Vrsta sredstev	Zavarovalnice	Pozavarovalnici
Sredstva v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in sredstva iz naslova lastnih virov	5.519,3	942,5
Sredstva v okviru pogodb, katerih upravičenja so vezana na indeks ali enoto premoženja	1.697,6	0,0

Vir: letna SII-poročila

Preglednica 16 prikazuje naložbe po vrstah sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in iz lastnih virov. Kadar upravičenja iz pogodb niso vezana na indeks ali enoto premoženja, namreč sredstva, ki pokrivajo obveznosti zavarovalnice, ki izhajajo iz tovrstnih pogodb, zavarovalnici povzročajo tržno tveganje. Tržno tveganje pa vodi do kapitalske zahteve za tržna tveganja. Enako velja za naložbe sredstev iz lastnih virov. Nasprotno naložbe sredstev, ki krijejo upravičenja, vezana na indeks ali enoto premoženja, ne vplivajo na kapitalsko zahtevo, ker se tržno tveganje v celoti prenese na zavarovance. Zato so v tej preglednici in na slikah, ki ji sledijo, prikazane samo naložbe sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja in naložbe iz lastnih virov.

Preglednica 16:
Sestava sredstev v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in lastnih virov sredstev po vrsti naložb (v mio. EUR)

Vrsta naložb	Zavarovalnice	Pozavarovalnici
Državni dolžniški vrednostni papirji	2.319,1	232,7
Vrednostni papirji Republike Slovenije	720,5	45,3
Vrednostni papirji drugih držav članic EU	1.410,8	106,8
Vrednostni papirji tretjih držav	187,8	80,6
Drugi dolžniški vrednostni papirji	1.723,0	187,4
Lastniški vrednostni papirji	989,1	414,5
Depoziti v bankah	186,9	90,4
Nepremičnine	262,7	13,3
Posojila	23,2	4,2
Drugo	15,3	0,0
Skupaj naložbe	**5.519,3**	**942,5**

Vir: letna SII-poročila.

Iz preglednice 16 je razvidno, da so konec leta 2019 naložbe zavarovalnic v državne vrednostne papirje znašale 42 odstotkov, s čimer se je ta vrsta naložb povečala in je tako kot v preteklem letu tvorila največji delež. Nekoliko nižji glede na konec leta 2018 je bil delež naložb v druge dolžniške vrednostne papirje, ki je znašal 31,2 odstotka. Delež lastniških vrednostnih papirjev pa se je za 0,7 odstotne točke povečal in je znašal 17,9 odstotka celotnih naložb, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja.

Pri naložbah pozavarovalnic so konec leta 2019, drugače kot pri zavarovalnicah, največji delež, tj. 44 odstotkov, imele naložbe v lastniške vrednostne papirje, ki pa so bile z navedenim deležem za 4,7 odstotne točke nižje kot na zadnji dan leta 2018. Delež državnih dolžniških vrednostnih papirjev je bil v primerjavi s preteklim letom zelo podoben in je znašal 24,7 odstotka, delež drugih dolžniških vrednostnih papirjev pa je znova upadel in je konec leta 2019 znašal 19,9 odstotka, kar je 2,8 odstotne točke manj kot konec leta 2018.

Slika 7:
Valutna sestava naložb zavarovalnic in pozavarovalnic v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in lastnih virov sredstev

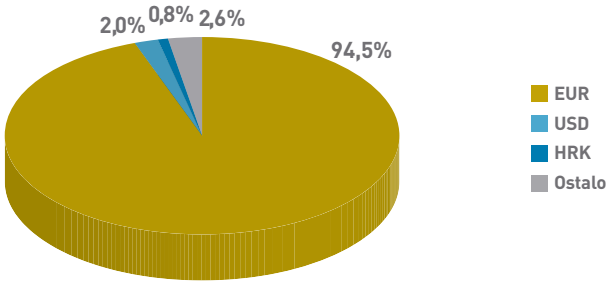

Vir: letna SII-poročila

Glede na valuto naložb so nekoliko manjši delež kot leta 2018 (95 odstotkov) tvorile naložbe v evro, ki so znašale 94,5 odstotka. Od leta 2015, ko je znašal 9,9 odstotka, pa je padel delež naložb v ameriške dolarje, ki so leta 2016 znašale le 2,2 odstotka, leta 2017 in leta 2018 še manj, tj. 2 oziroma 1,9 odstotka, leta 2019 pa spet 2 odstotka. Naložbe v hrvaške kune so se povečale in so s 54,6 mio HRK predstavljale 0,8 odstotka naložb sredstev, ki izhajajo iz pogodb, iz naslova katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in iz lastnih virov. Tudi naložbe v preostale valute so se povečale in skupaj znašajo 2,6 odstotka, vendar so v posamične druge valute bistveno manjše od prej navedenih. Med njimi so omembe vredne še naložbe v makedonski denar, ki so znašale 30,6 milijona ali 0,5 odstotka naložb sredstev, japonski jen, ki so znašale 15,7 milijona ali 0,2 odstotka naložb sredstev, in srbski dinar, ki so znašale 12 milijonov ali 0,2 odstotka naložb sredstev, ter britanski funt, ki so znašale 11,8 milijona ali 0,2 odstotka naložb sredstev. Naložbe v navedene valute so predvsem posledice udeležbe v zavarovalnicah s sedežem v Severni Makedoniji in Srbiji, čezmejnega delovanja obeh pozavarovalnic ter usklajevanja valutne sestave njunih sredstev in obveznosti.

Slika 8:
Sestava naložb zavarovalnic in pozavarovalnic glede na državo izdajatelja v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in lastnih virov sredstev

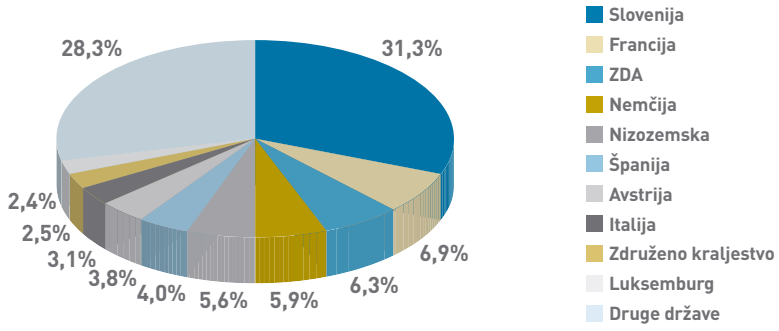

Vir: letna SII-poročila

Gledano po državah izdajateljicah vrednostnih papirjev, ki sestavljajo naložbe zavarovalnic in pozavarovalnic, je bil v letu 2019 največji del sredstev naložen v Sloveniji, vendar je bil nekoliko manjši kot v letu 2018, ko je bilo v Sloveniji naloženih 33,7 odstotka sredstev. Več kot 5 odstotkov sredstev je bilo naloženih še v Franciji, ZDA, Nemčiji in na Nizozemskem.

Slika 9:
Sestava naložb zavarovalnic in pozavarovalnic po bonitetni oceni v okviru pogodb, katerih upravičenja niso vezana na indeks ali enoto premoženja, in lastnih virov sredstev

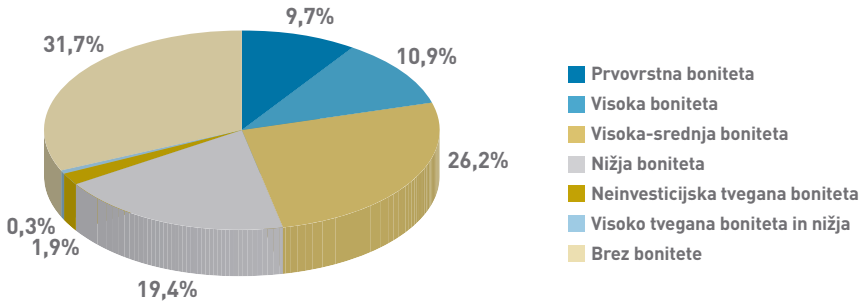

Vir: letna SII-poročila

Gledano po boniteti vrednostnih papirjev so imele zavarovalnice in pozavarovalnice v letu 2019 sredstva naložena v naložbe z višjo boniteto kot leta 2018. Delu naložb v razredu brez bonitete sledijo naložbe z visoko-srednjo boniteto (od A+ do A–), njim pa naložbe nižje-srednje bonitete (od BBB+ do BBB–). Četrte po velikosti so naložbe visoke bonitete, ki znašajo 10,9 odstotka ali 702,5 mio. EUR in so se glede na leto 2018 povišale kar za 3,5 odstotne točke. Nedaleč za njimi so naložbe prvovrstne bonitete (AAA), ki znašajo 9,7 odstotka ali 624,1 mio. EUR. Še manjši kot v letu 2018 (3,1 odstotka) je delež naložb z neinvesticijsko tvegano boniteto (od BB+ do BB–), ki znaša 1,9 odstotka. Zelo majhen pa je delež naložb z visoko tvegano ali nižjo boniteto (CCC in manj), ki znaša le 0,3 odstotka.

Naložbe zavarovalnic v sestavljene vrednostne papirje so na dan 31. 12. 2019 znašale 119,9 mio. EUR, kar pomeni 7,5-odstotno povečanje glede na konec leta 2018, ko so znašale 111,5 mio. EUR. Povečanje naložb zavarovalnic v sestavljene vrednostne papirje je predvsem rezultat povečanja njihove vrednosti glede na preteklo leto.

Večina naložb v sestavljene vrednostne papirje sestavlja portfelj zavarovanj z naložbenim tveganjem (95 odstotkov vseh tovrstnih naložb). Delež naložb iz lastnih virov zavarovalnic v sestavljene vrednostne papirje je v letu 2019 glede na skupno vrednost sestavljenih vrednostnih papirjev zavarovalnic znašal le 2 odstotka (2,9 odstotka konec leta 2018) oziroma 2,4 mio. EUR. V letu 2019 je v plačilo zapadla naložba portfelja premoženjskih zavarovanj v sestavljene vrednostne papirje; tako konec leta omenjeni portfelj nima nobene omenjene naložbe (v letu 2018 je delež portfelja premoženjskih zavarovanj v sestavljene vrednostne papirje znašal 2,2 odstotka glede na skupno vrednost sestavljenih vrednostnih papirjev). Delež naložb portfelja klasičnih življenjskih zavarovanj v sestavljene vrednostne papirje je v letu 2019 znašal 3,2 odstotka oziroma 3,8 mio. EUR.

Pozavarovalnici po stanju na dan 31. 12. 2019 tako kot po stanju na dan 31. 12. 2018 nista izkazali naložb v sestavljene vrednostne papirje.

3.8. Zavarovalno-tehnične rezervacije

V sistemu Solventnost II, ki v prostoru Evropske unije velja od 1. januarja 2016, se vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij lahko izračuna na dva načina: kot vsota najboljše ocene in dodatka za tveganje (marža za tveganje) ali kot celota. Slovenske zavarovalnice večinoma uporabljajo prvo metodo, zato slike, ki sledijo, prikazujejo to delitev.

Najboljša ocena je tehtano povprečje prihodnjih denarnih tokov in upošteva časovno vrednost denarja (je zdajšnja vrednost prihodnjih denarnih tokov). Za izračun zdajšnje vrednosti pričakovanih prihodnjih denarnih tokov se uporabi ustrezna krivulja netvegane obrestne mere. Dodatek za tveganje je tolikšen, da skupaj z najboljšo oceno zagotavlja, da je vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij enakovredna znesku, ki bi ga za prevzem in izpolnitev obveznosti do zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb zahtevale druge zavarovalnice, ki bi prevzele to obveznost. Dodatek za tveganje se izračuna z določitvijo stroškov zagotavljanja zneska primernih lastnih virov sredstev v višini zahtevanega solventnostnega kapitala, ki je potreben za podporo zavarovalnih obveznosti med njihovo veljavnostjo oziroma do njihovega izteka. Mera stroškov kapitala je pribitek nad ustrezno netvegano obrestno mero, ki bi ga zavarovalnica upoštevala, da bi zagotovila primerne lastne vire sredstev v prej navedeni višini.

Po stanju na dan 31. 12. 2019 so zavarovalnice vrednoteno skladno z MSRP oblikovale kosmate zavarovalne-tehnične rezervacije v višini 5.562,3 mio. EUR, pozavarovalnici pa v višini 434,7 mio. EUR, vrednoteno po direktivi Solventnost II pa 5.015,6 mio. EUR oziroma 278,0 mio. EUR. Slike v nadaljevanju prikazujejo vrednost zavarovalno-tehničnih rezervacij, vrednotenih po direktivi Solventnost II, po posameznih vrstah poslovanja, saj pri delitvi zavarovalno-tehničnih rezervacij po zavarovalnih vrstah velja isti princip kot pri premijah, in sicer se izračunavajo na ravni homogenih vrst tveganj.[23] Slika 10 prikazuje zavarovalno-tehnične rezervacije premoženjskih zavarovanj (brez zdravstvenih), zavarovalno-tehnične rezervacije zdravstvenih zavarovanj (podobnih premoženjskim in podobnih življenjskim) in zavarovalno-tehnične rezervacije življenjskih zavarovanj (brez zdravstvenih). Ko primerjamo njihove vrednosti, vidimo, da največje vrednosti dosegajo zavarovalno-tehnične rezervacije v vrsti poslovanja zavarovanje z udeležbo pri dobičku in zavarovanje, vezano na indeks ali enoto premoženja. Ti vrsti poslovanja imata namreč dolgoročni značaj, medtem ko so vrste poslovanja premoženjskih in zdravstvenih zavarovanj kratkoročne.

Slika 10:
Prikaz bruto zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovalnic (najboljša ocena plus dodatek za tveganje) po vrstah poslovanja na dan 31. 12. 2019 (v mio. EUR)

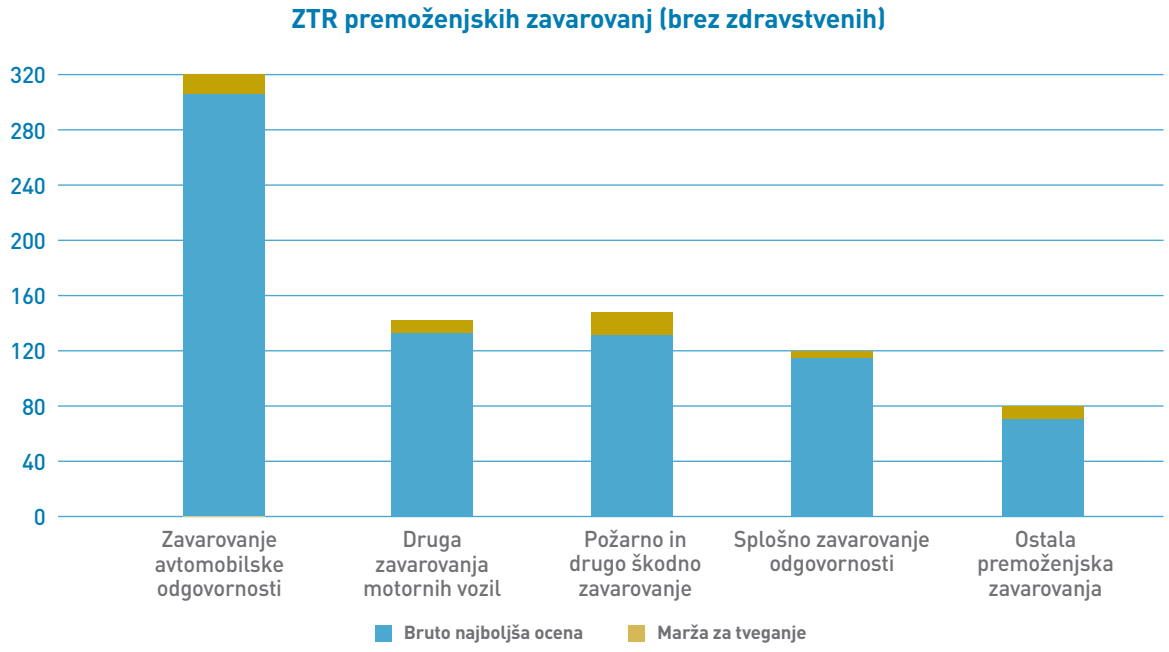

[23] Pri izračunu zavarovalno-tehničnih rezervacij zavarovalnice in pozavarovalnice segmentirajo obveznosti do zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb v homogene skupine tveganj oziroma najmanj po vrstah poslovanja, kot jih določa ZZavar-1. Posledično se razporeditev zavarovalno-tehničnih rezervacij po vrstah poslovanja v okviru Solventnosti II razlikuje od razporeditve zavarovalno-tehničnih rezervacij po zavarovalnih vrstah pred uvedbo Solventnosti II.

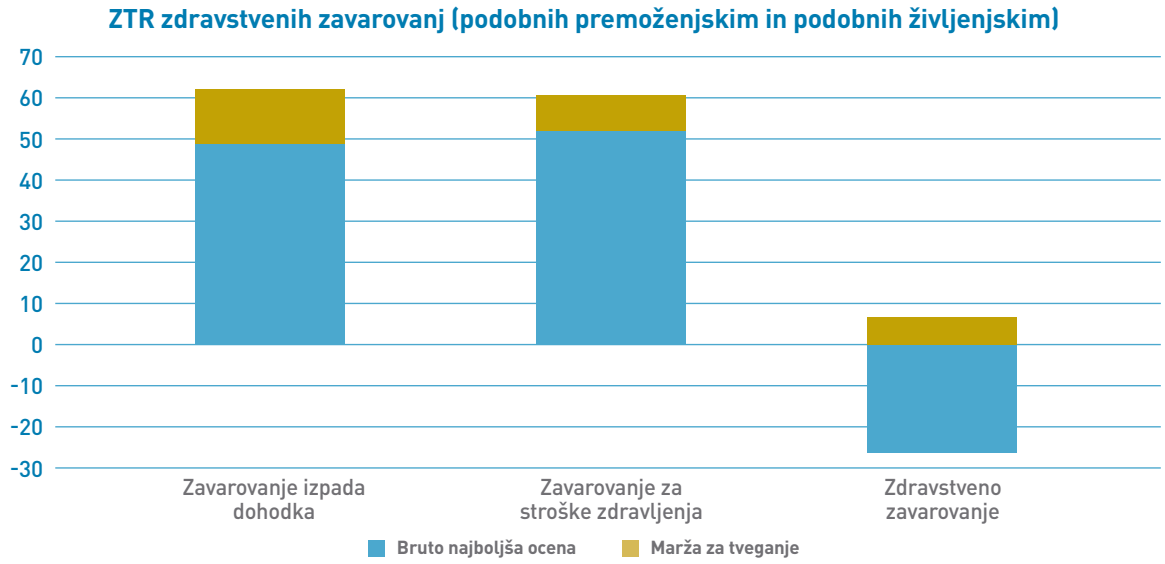

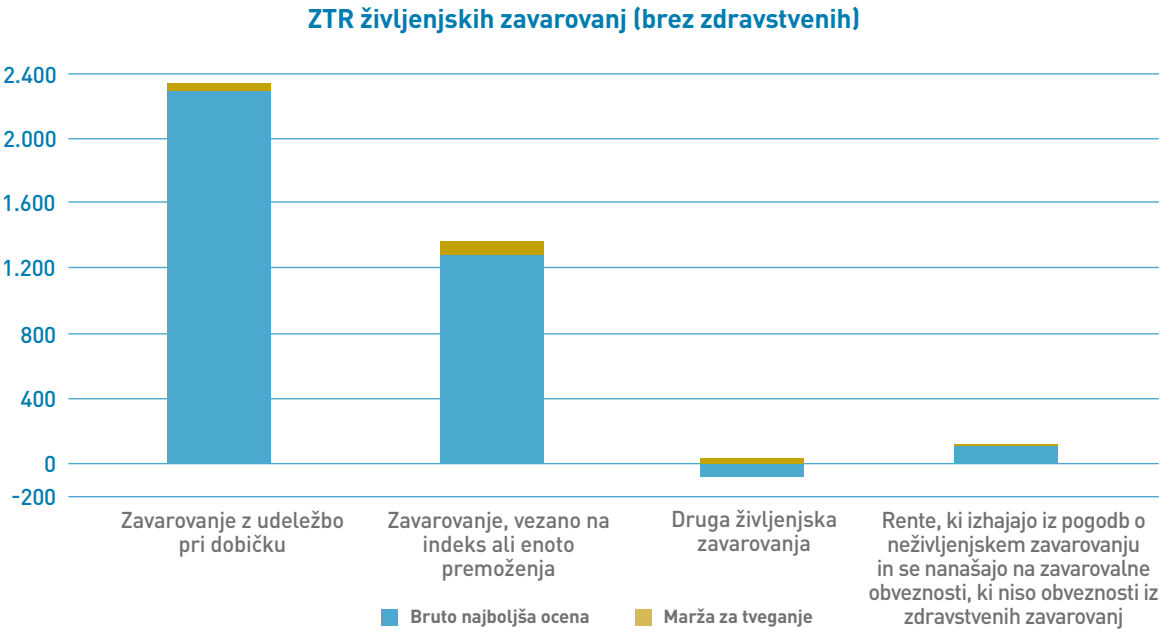

Vir: letna SII-poročila

Sledita sliki zavarovalno-tehničnih rezervacij za pozavarovalnici, v katerih so zavarovalno-tehnične rezervacije prikazane po enakih vrstah poslovanja, kot so prikazane premije.

Slika 11:
Prikaz bruto zavarovalno-tehničnih rezervacij pozavarovalnic (najboljša ocena plus dodatek za tveganje) po vrstah poslovanja na 31. 12. 2019 (v mio. EUR)

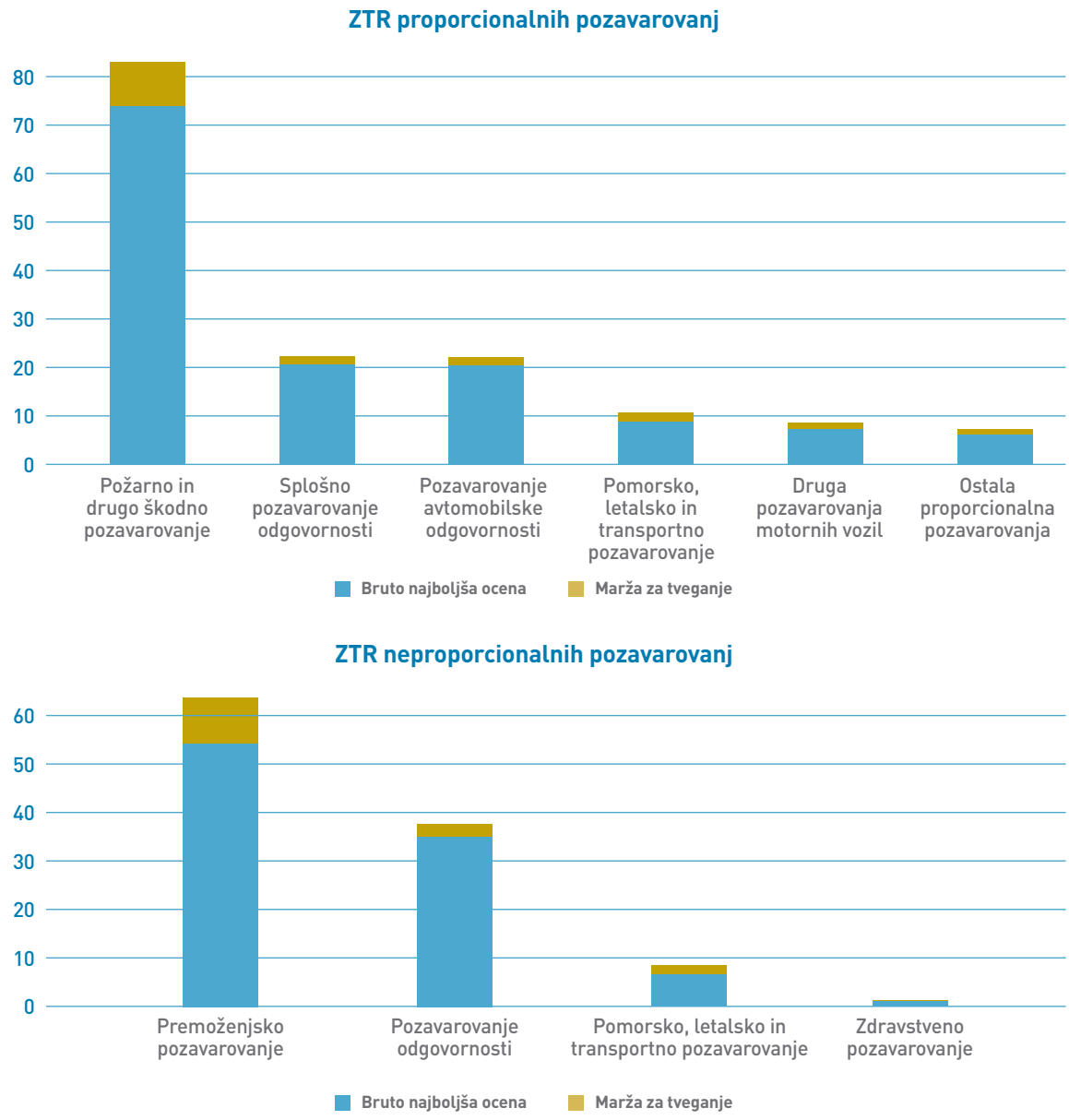

Vir: letna SII-poročila

3.9. Bilance stanja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2019

Zavarovalnice in pozavarovalnici so z uvedbo direktive Solventnost II dolžne pripravljati bilance stanja po MSRP in bilance stanja po direktivi Solventnost II in predpisih, sprejetih na njeni podlagi. Vrednotenje po direktivi Solventnost II je dosledno vrednotenje po tržni (pošteni) vrednosti (razen vrednotenja povezanih družb[24]), medtem ko lahko pri vrednotenju po MSRP pravna oseba izbira med različnimi vrednostmi (nabavna vrednost, tržna vrednost, odplačna vrednost).

V nadaljevanju prikazujemo bilanco stanja zavarovalnic in pozavarovalnic s postavkami, vrednotenimi po MSRP, in s postavkami, vrednotenimi po direktivi Solventnost II, na dan 31. 12. 2019.

[24] Vrednotenje povezanih družb je določeno v 13. členu Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35 z dne 10. oktobra 2014 o dopolnitvi Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II).

Preglednica 17:
Bilančne postavke zavarovalnic in pozavarovalnic, vrednotene po MSRP, na dan 31. 12. 2019 (v mio. EUR)

	Zavarovalnice	Pozavarovalnici
Skupni znesek sredstev zavarovalnic in pozavarovalnic, vrednotenih po MSRP	**7.656,9**	**1.067,1**
Neopredmetena sredstva	40,9	3,0
Odložene terjatve za davek	9,0	1,1
Presežek iz naslova pokojninskih shem	0,0	0,0
Opredmetena osnovna sredstva v posesti za lastno uporabo	165,6	3,5
Naložbe (razen sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na enoto premoženja ali na indeks)	4.823,2	707,4
Sredstva v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na enoto premoženja ali na indeks	1.803,1	0,0
Posojila in hipoteke (razen posojil, vezanih na police)	12,9	4,2
Posojila, vezana na police	10,2	0,0
Izterljivi zneski iz pozavarovalnih pogodb	316,8	81,7
Depoziti pri cedentih	0,0	15,7
Terjatve iz naslova zavarovanj in terjatve do posrednikov	202,1	89,5
Terjatve iz naslova pozavarovanj	42,6	71,6
Terjatve (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	14,1	3,3
Lastne delnice	0,0	24,9
Zneski, dolgovani podjetju v zvezi s postavkami lastnih sredstev ali ustanovnim kapitalom, ki je bil vpoklican in še ni vplačan	0,0	0,0
Denar in denarni ustrezniki	101,4	54,0
Vsa druga sredstva, ki niso prikazana drugje	115,0	7,1
Skupni znesek obveznosti zavarovalnic in pozavarovalnic, vrednotenih po MSRP	**6.121,6**	**615,1**
Zavarovalno-tehnične rezervacije	5.562,3	434,7
Druge obveznosti, razen podrejenih obveznosti, ki niso vključene v lastna sredstva	487,8	180,3
Podrejene obveznosti, ki niso vključene v lastna sredstva	71,5	0,0
Presežek sredstev nad obveznostmi	**1.535,3**	**452,0**

Vir: letna SII-poročila

Preglednica 18:
Bilanca stanja zavarovalnic in pozavarovalnic po direktivi Solventnost II na dan 31. 12. 2019 (v mio. EUR)

	Zavarovalnice	Pozavarovalnici
Skupni znesek sredstev zavarovalnic in pozavarovalnic, vrednotenih v skladu s členom 75 Direktive 2009/138/ES	**7.620,4**	**1.061,6**
Neopredmetena sredstva	0,0	0,0
Odložene terjatve za davek	37,9	16,5
Presežek iz naslova pokojninskih shem	0,0	0,0
Opredmetena osnovna sredstva v posesti za lastno uporabo	174,9	4,2
Naložbe (razen sredstev v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na enoto premoženja ali na indeks)	5.215,9	835,4
Sredstva v posesti v zvezi s pogodbami, vezanimi na enoto premoženja ali na indeks	1.699,4	0,0
Posojila in hipoteke (razen posojil, vezanih na police)	10,9	4,2
Posojila, vezana na police	12,3	0,0
Izterljivi zneski iz pozavarovalnih pogodb	190,7	63,2
Depoziti pri cedentih	0,0	15,7
Terjatve iz naslova zavarovanj in terjatve do posrednikov	92,5	26,8
Terjatve iz naslova pozavarovanj	32,1	9,3
Terjatve (do kupcev, nepovezane z zavarovanjem)	14,3	3,3
Lastne delnice	0,0	31,0
Zneski, dolgovani podjetju v zvezi s postavkami lastnih sredstev ali ustanovnim kapitalom, ki je bil vpoklican in še ni vplačan	0,0	0,0
Denar in denarni ustrezniki	105,2	52,0
Vsa druga sredstva, ki niso prikazana drugje	34,3	0,1
Skupni znesek obveznosti zavarovalnic in pozavarovalnic, vrednotenih v skladu s členi od 75 do 86 Direktive 2009/138/ES	**5.584,6**	**435,0**
Zavarovalno-tehnične rezervacije	5.015,6	278,0
Druge obveznosti, razen podrejenih obveznosti, ki niso vključene v lastna sredstva	568,5	156,9
Podrejene obveznosti, ki niso vključene v lastna sredstva	0,6	0,0
Presežek sredstev nad obveznostmi	**2.035,8**	**626,7**

Vir: letna SII-poročila

Primerjava postavk sredstev in obveznosti, vrednotenih po MSRP, s postavkami, vrednotenimi za potrebe kapitalske ustreznosti, tj. po direktivi Solventnost II, nam pokaže, da je razlika največja pri vrednosti zavarovalno-tehničnih rezervacij. Direktiva Solventnost II namreč zahteva, da se denarni tokovi zavarovalno-tehničnih rezervacij diskontirajo s tržnimi obrestnimi merami, medtem ko se po MSRP večji del rezervacij, razen matematičnih, ne diskontira. Tako vidimo, da so zavarovalno-tehnične rezervacije, vrednotene po MSRP, višje in so pri zavarovalnicah na dan 31. 12. 2019 znašale 5.562,3 mio. EUR, kar je 11 odstotkov ali 546,7 mio. EUR več kot na dan 31. 12. 2019 po direktivi Solventnost II. Pri pozavarovalnicah je razlika še večja. Zavarovalno-tehnične rezervacije, oblikovane po MSRP, so na dan 31. 12. 2019 znašale 434,7 mio. EUR in so bile za 56 odstotkov višje od zavarovalno-tehničnih rezervacij po direktivi Solventnost II na dan 31. 12. 2019. Navedeno gre pripisati temu, da sta imeli pozavarovalnici zelo malo zavarovalno-tehničnih rezervacij za življenjska zavarovanja, ki jih je treba diskontirati že po MSRP.

Sprememba pri vrednotenju sredstev je manjša. Sprememb pri vrednotenju sredstev je namreč manj, saj so pretežno tudi po MSRP vrednotena po tržnih vrednostih. Tako je vrednost sredstev po MSRP po stanju na dan 31. 12. 2019 pri zavarovalnicah in pozavarovalnicah samo za 0,5 odstotka višja od vrednosti sredstev po direktivi Solventnost II. Opaznejše razlike nastanejo, če ima zavarovalnica oziroma pozavarovalnica naložbe v povezane družbe, za katere veljajo omenjena pravila Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35, po katerih je tržna vrednost povezane družbe presežek sredstev nad obveznostmi. Poleg tega opaznejše razlike nastajajo tudi pri terjatvah iz naslova zavarovanj in terjatvah do posrednikov, kajti vrednotenje po direktivi Solventnost II ne upošteva tistega dela terjatev, ki še ni zapadel v plačilo, po MSRP pa se upoštevajo vse obračunane terjatve.

3.10. Kazalniki poslovanja

V preglednici 19 je prikazanih nekaj pomembnejših kazalnikov poslovanja.

Preglednica 19:
Izbrani kazalniki poslovanja zavarovalnic in pozavarovalnic (v %)

	Zavarovalnice		Pozavarovalnici	
Kazalnik	2018	2019	2018	2019
Delež čistih odhodkov za škode v čistih prihodkih od zavarovalnih premij — PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	69,6	69,0	60,5	66,5
Delež čistih odhodkov za škode v čistih prihodkih od zavarovalnih premij — ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	77,7	78,2	-	-
Delež obratovalnih stroškov v čistih prihodkih od zavarovalnih premij — PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	23,0	22,5	31,8	33,8
Delež obratovalnih stroškov v čistih prihodkih od zavarovalnih premij — ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	21,1	21,7	-	-
Koeficient nalaganja oz. pokritost vseh zavarovalno-tehničnih rezervacij z naložbami	109,6	112,2	100,4	100,3
Delež kapitala v obveznostih do virov sredstev	19,8	19,9	44,8	41,9
Čista donosnost kapitala	9,3	11,0	12,0	10,1
Delež čiste v kosmati obračunani zavarovalni premiji — PREMOŽENJSKA ZAVAROVANJA	86,6	85,7	75,8	74,5
Delež čiste v kosmati obračunani zavarovalni premiji — ŽIVLJENJSKA ZAVAROVANJA	95,8	95,9	30,0	28,8

Vir: letni statistični obrazci, revidirane bilance stanja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2018 in revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic in pozavarovalnic za leto 2018 ter letni statistični obrazci, nerevidirane bilance stanja zavarovalnic in pozavarovalnic na dan 31. 12. 2019 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic in pozavarovalnic in za leto 2019

Razmerje med čistimi odhodki za škode in čistimi prihodki od zavarovalnih premij pri premoženjskih zavarovanjih se je pri zavarovalnicah v letu 2019 glede na leto 2018 izboljšalo, in sicer za 0,6 odstotne točke, ker so se v skupini premoženjskih zavarovanj čisti prihodki od zavarovalnih premij bolj povečali kot čisti odhodki za škode. Pri življenjskih zavarovanjih pa se je škodni količnik poslabšal za 0,5 odstotne točke, ker so se v skupini življenjskih zavarovanj čisti odhodki za škode bolj povečali kot čisti prihodki od zavarovalnih premij. Tudi pri pozavarovalnicah se je obravnavani kazalnik poslabšal iz istega razloga kot pri zavarovalnicah, s tem da je bilo poslabšanje večje in je znašalo 6,0 odstotne točke.

Razmerje obratovalnih stroškov v čistih prihodkih od zavarovalnih premij pri zavarovalnicah se je v skupini premoženjskih zavarovanj izboljšalo, kar je rezultat večjega povečanja čistih prihodkov od zavarovalnih premij od povečanja obratovalnih stroškov, v skupini življenjskih zavarovanj pa se je to razmerje poslab-

šalo, kar je rezultat večjega povečanja obratovalnih stroškov od povišanja čistih prihodkov od zavarovalnih premij. Pozavarovalnici sta v letu 2019 dosegli slabši rezultat, kar je ravno tako posledica večjega povečanja obratovalnih stroškov od povečanja zavarovalnih premij.

V nadaljevanju lahko vidimo, da je zadovoljiva tudi pokritost zavarovalno-tehničnih rezervacij z naložbami.

Delež kapitala v obveznostih do virov sredstev kaže stopnjo udeležbe lastniškega kapitala v vseh obveznostih. Pri zavarovalnicah se je ta stopnja rahlo povečala, ker je stanje kapitala zraslo malo bolj kot stanje obveznosti do virov sredstev. Pri pozavarovalnicah pa se je omenjena stopnja zmanjšala, in sicer zato, ker se je stanje kapitala na dan 31. 12. 2019 v primerjavi s stanjem kapitala na dan 31. 12. 2018 zmanjšalo bolj kot obveznosti do virov sredstev.

Kazalnik čiste donosnosti kapitala se izračunava kot razmerje med čistim dobičkom in povprečnim stanjem lastniškega kapitala. Pri zavarovalnicah se je v letu 2019 glede na leto 2018 povišal, pri pozavarovalnicah pa se je v istem obdobju zmanjšal. Pri zavarovalnicah je to posledica dejstva, da se je čisti poslovni izid povečal bolj, kot se je povečalo povprečno stanje lastniškega kapitala, medtem ko se je pri pozavarovalnicah čisti poslovni izid znižal, povprečno stanje lastniškega kapitala pa povečalo.

Pri deležu čiste zavarovalne premije v kosmati obračunani zavarovalni premiji, ki prikazuje odstotek zadržanja premije oziroma lastni delež, vidimo, da je ta odstotek pri zavarovalnicah pri premoženjskih zavarovanjih nekoliko nižji, kar pomeni, da je delež pozavarovanja nekoliko višji. Pri življenjskih zavarovanjih pa je skoraj enak. Pri pozavarovalnicah je delež pozavarovanja v premoženjskih zavarovanjih nekoliko višji, kar velja tudi za življenjsko zavarovanje.

3.11. Kapitalska ustreznost zavarovalnic in pozavarovalnic po stanju na dan 31. 12. 2019

Kapitalska ustreznost po direktivi Solventnost II je razmerje med primernim zneskom lastnih virov sredstev in zahtevanim solventnostnim kapitalom.

Lastni viri sredstev zavarovalnic in pozavarovalnic za namene vrednotenja kapitalske ustreznosti so sestavljeni iz presežka sredstev nad obveznostmi, vrednotenimi skladno s pravili, ki jih določa ZZavar-1, in podrejenih obveznosti, ki skupaj sestavljajo osnovne lastne vire sredstev, ter iz pomožnih lastnih virov sredstev. Lastni viri sredstev se delijo v tri razrede kakovosti. Lastni viri sredstev, ki so primerni za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala, so brez omejitev postavke lastnih virov sredstev prvega razreda, postavke lastnih virov sredstev drugega in tretjega razreda pa do višine določenih meja. Meje primernih lastnih sredstev zagotavljajo, da delež vrednosti postavk lastnih virov sredstev, razvrščenih v prvi razred, presega eno tretjino celotne vrednosti primernih lastnih virov sredstev in da je delež vrednosti postavk lastnih virov sredstev, razvrščenih v tretji razred, manjši od ene tretjine celotne vrednosti primernih lastnih virov sredstev. Za kritje zahtevanega minimalnega kapitala so primerni samo osnovni lastni viri sredstev ter med njimi brez omejitev postavke lastnih virov sredstev prvega razreda, postavke osnovnih lastnih virov sredstev drugega razreda pa do višine določene meje. Meja primernih lastnih virov sredstev zagotavlja, da delež vrednosti postavk lastnih virov sredstev prvega razreda presega eno polovico celotne vrednosti primernih osnovnih lastnih virov sredstev.

Zahtevani solventnostni kapital se skladno s pravili direktive Solventnost II vrednoti tako, da zavarovalnica upošteva vsa merljiva tveganja, ki jim je izpostavljena. Višina zahtevanega solventnostnega kapitala ustreza tvegani vrednosti osnovnih lastnih virov sredstev zavarovalnice s stopnjo zaupanja 99,5 odstotka za obdobje enega leta.

Preglednica 20:
Struktura osnovnih lastnih virov sredstev in kapitalska ustreznost zavarovalnic ter pozavarovalnic (v mio. EUR)

	Zavarovalnice	Pozavarovalnici
Skupni znesek osnovnih lastnih sredstev	**2.059,1**	**649,9**
Od tega podrejene obveznosti	124,7	73,8
Skupni znesek pomožnih lastnih sredstev	0,0	0,0
Skupni primerni znesek lastnih sredstev za kritje zahtevanega solventnostnega kapitala	2.059,1	649,9
Prvi razred — neomejene postavke	1.934,3	576,0
Prvi razred — omejene postavke	1,5	0,0
Drugi razred	123,2	73,9
Tretji razred	0,1	0,0
Skupni primerni znesek osnovnih lastnih sredstev za kritje zahtevanega minimalnega kapitala	1.964,1	585,4
Prvi razred — neomejene postavke	1.934,3	576,0
Prvi razred — omejene postavke	1,5	0,0
Drugi razred	28,3	9,4
Skupni znesek zahtevanega solventnostnega kapitala	950,2	230,8
Skupni znesek zahtevanega minimalnega kapitala	316,8	63,3
Razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev in zahtevanim solventnostnim kapitalom	216,7 %	281,6 %
Razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev in zahtevanim minimalnim kapitalom	620,0 %	925,4 %

Vir: letna SII-poročila

Iz zgornje preglednice vidimo, da je razmerje med primernimi lastnimi viri sredstev in zahtevanim solventnostnim kapitalom (SCR) oziroma zahtevanim minimalnim kapitalom (MCR) po stanju na dan 31. 12. 2019 za zavarovalnice in pozavarovalnici primerno in se giblje na podobni ravni, kakršna je bila po stanju na dan 31. 12. 2018 (222,3 odstotka in 655,0 odstotka za zavarovalnice ter 288,9 odstotka in 1.067,9 odstotka za pozavarovalnici).

Sliki 12 in 13 prikazujeta sestavo zahtevanega solventnostnega kapitala zavarovalnic in pozavarovalnic na podlagi standardne formule. Zahtevani solventnostni kapital, izračunan na podlagi standardne formule, je vsota osnovnega zahtevanega solventnostnega kapitala, kapitalskih zahtev za operativno tveganje in prilagoditev zaradi možnosti pokrivanja izgub s hkratnim zmanjšanjem zavarovalno-tehničnih rezervacij ter zaradi odloženih davkov. Osnovni zahtevani solventnostni kapital zajemna najmanj:

1. modul tveganj premoženjskih zavarovanj;
2. modul tveganj življenjskih zavarovanj;
3. modul tveganja zdravstvenih zavarovanj;
4. modul tržnih tveganj;
5. modul tveganja neplačila nasprotne stranke.

Pri oblikovanju posameznega modula se, kjer to ustreza naravi tveganja, upoštevajo učinki razpršenosti, ki zmanjšujejo osnovni zahtevani solventnostni kapital.

Slika 12:
Sestava zahtevanega solventnostnega kapitala zavarovalnic na dan 31. 12. 2019

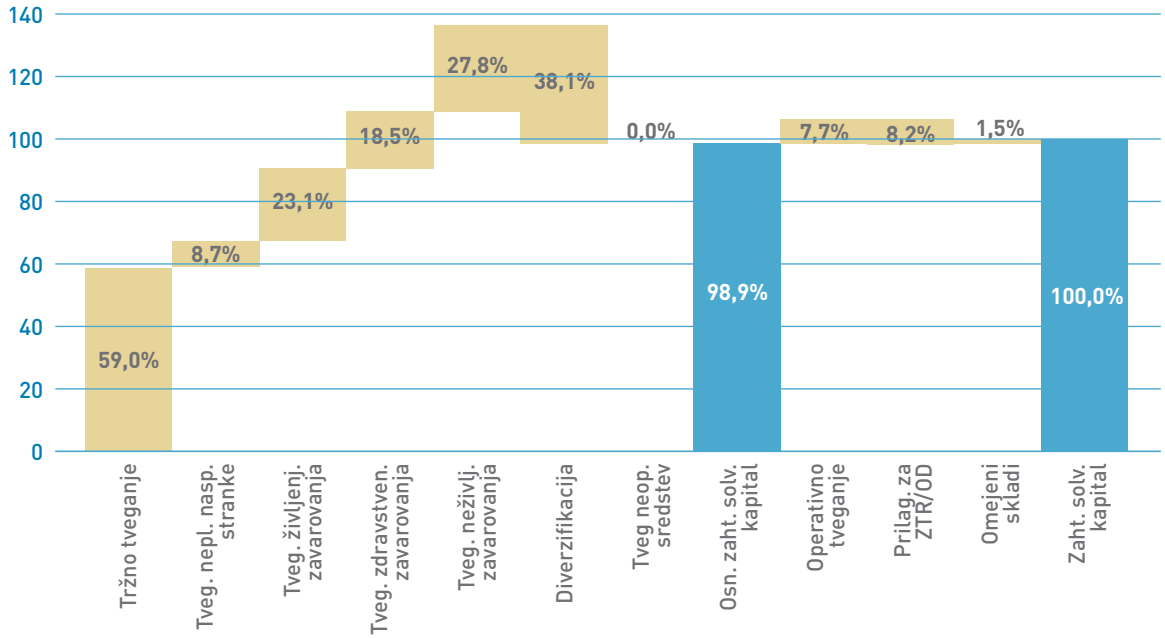

Vir: letna SII-poročila

Iz zgornje slike je razvidno, da je pri poslovanju zavarovalnic daleč največje tržno tveganje. Sledi mu tveganje premoženjskih ali neživljenjskih zavarovanj, temu pa tveganje življenjskega zavarovanja. Manjše od tega je tveganje zdravstvenega zavarovanja, še manjše pa je tveganje neplačila nasprotne stranke.

Pri pozavarovalnicah je slika sestave zahtevanega solventnostnega kapitala zaradi drugačne narave posla nekoliko drugačna. V letu 2019 je pri pozavarovalnicah največji delež pripadel tveganju premoženjskega ali neživljenjskega zavarovanja, samo za 0,5 odstotne točke pa je manjše tržno tveganje. Deleži preostalih tveganj so zelo majhni. Omembe vredno je še tveganje neplačila nasprotne stranke.

Slika 13:
Sestava zahtevanega solventnostnega kapitala pozavarovalnic na dan 31. 12. 2019

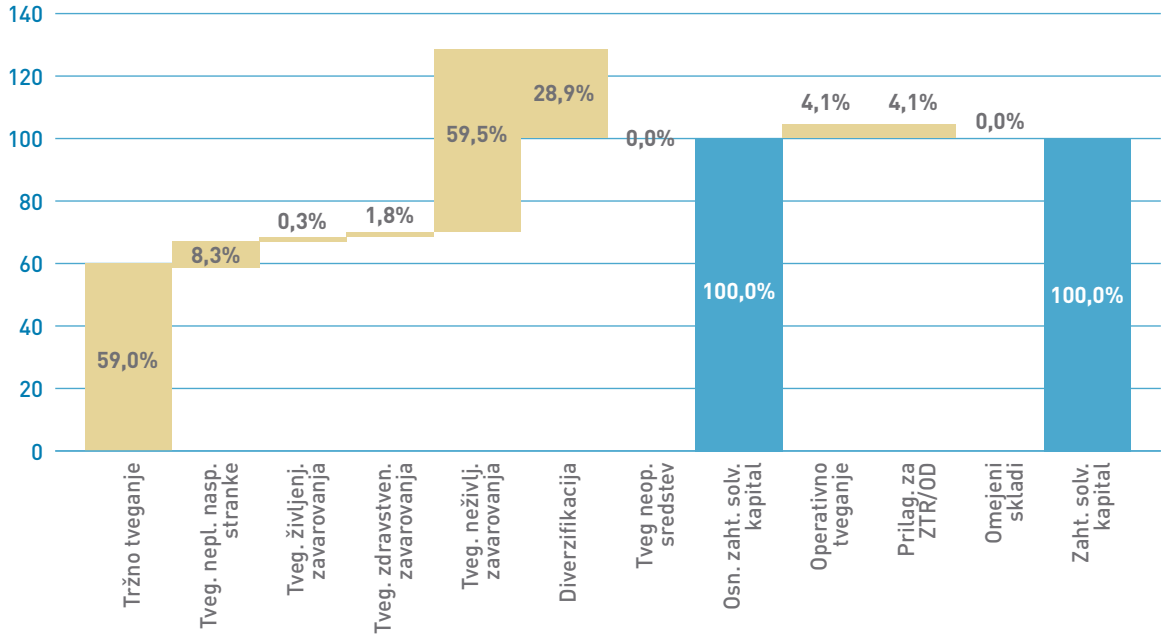

Vir: letna SII-poročila

Naslednja slika prikazuje še sestavo zahtevanega solventnostnega kapitala po podmodulih tveganj zavarovalnic in pozavarovalnic. Vidimo lahko, da je v okviru tržnega tveganja največje tveganje lastniških vrednostnih papirjev, kar je še posebej izrazito pri pozavarovalnicah, ki imata večji delež naložb v lastniške vrednostne papirje. Pri pozavarovalnicah je tudi precejšnje tveganje koncentracije tržnega tveganja. V tveganju iz pogodb neživljenjskega zavarovanja pri zavarovalnicah in pozavarovalnicah največje tveganje pomenijo premije in rezervacije, pri pozavarovalnicah pa je temu blizu še tveganje katastrofe neživljenjskih zavarovanj. V okviru tveganja iz pogodb življenjskega zavarovanja je pri zavarovalnicah največje tveganje predčasne prekinitve, ki mu sledi tveganje stroškov življenjskega zavarovanja. Kot rečeno, je pri pozavarovalnicah tveganje življenjskega zavarovanja zaradi majhnega obsega premij življenjskega zavarovanja zelo majhno. Pri tveganju zdravstvenega zavarovanja je, predvsem pri zavarovalnicah, največje tveganje iz naslova zdravstvenih zavarovanj, ki so podobna neživljenjskim oziroma premoženjskim zavarovanjem (NSLT-zdravstvena zavarovanja).

Slika 14:
Sestava zahtevanega solventnostnega kapitala po modulih in podmodulih tveganj za zavarovalnice ter pozavarovalnici (v %)

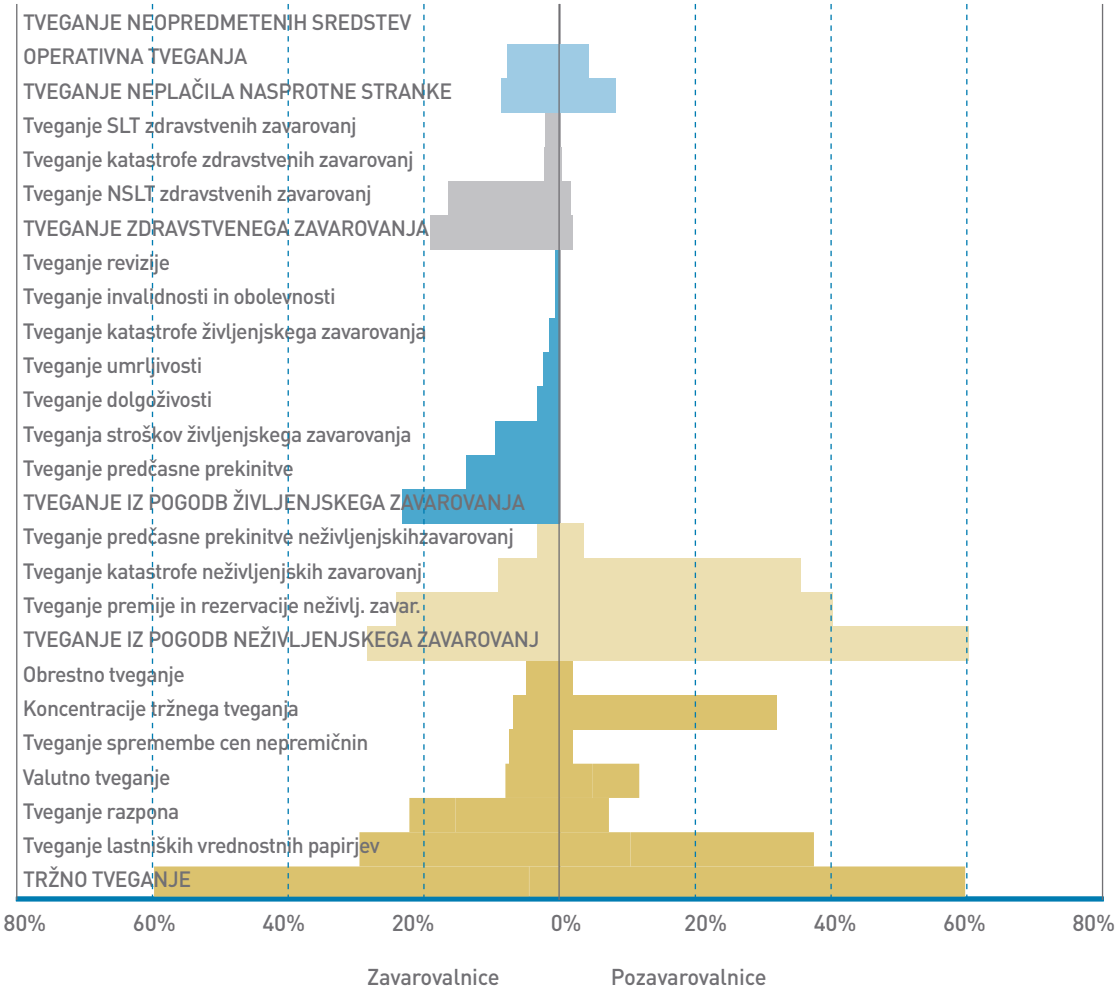

Vir: letna SII-poročila

Opomba: Besedilo, ki označuje zahtevani solventnostni kapital po modulih tveganj, je zapisano z velikimi, besedilo, ki označuje zahtevani solventnostni kapital po podmodulih tveganj, pa je zapisano z malimi črkami.

4. POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

4.1. Pokojninske družbe

Skladno z ZPIZ-2, ki je začel veljati 1. januarja 2020, je pokojninska družba pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki ima dovoljenje za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja — dodatnega zavarovanja po ZPIZ-2. Dodatno zavarovanje, ki je v Sloveniji zaživelo leta 2001, po ZPIZ-2 pomeni zbiranje denarnih sredstev na osebnih računih zavarovancev, vključenih v to obliko zavarovanja, zato da se jim ob dopolnitvi določene starosti ali v drugih primerih, določenih s pokojninskim načrtom ali z ZPIZ-2, zagotovijo pravica do dodatne pokojnine ali druge pravice, določene v ZPIZ-2.

Za pokojninsko družbo, za katero je edina dopustna pravnoorganizacijska oblika delniška družba, se uporabljajo določbe ZZavar-1, če ni drugače določeno z ZPIZ-2 ali predpisi, izdanimi na njuni podlagi. Pokojninska družba lahko opravlja samo dejavnost prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki zajema posle upravljanja pokojninskih skladov in storitev izplačevanja pokojninskih rent. Dovoljenje za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja izda Agencija na podlagi pozitivnega mnenja ministra, pristojnega za delo.

Konec leta 2019 so imele tri pokojninske družbe dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti prostovoljnega dodatnega zavarovanja. Pri pokojninskih družbah je bilo prelomno leto 2011, saj je minilo prvih deset let njihovega poslovanja, kar pomeni, da so prvi zavarovanci pridobili pravico do pokojninskih rent, po drugi strani pa tudi pravico do dviga sredstev, zbranih na njihovih računih.

4.1.1. Poslovanje pokojninskih družb

Podatki o poslovanju pokojninskih družb za leto 2018 temeljijo na revidiranih letnih poročilih, za leto 2019 pa na nerevidiranih. Pokojninske družbe so izkaze pripravile na podlagi mednarodnih standardov računovodskega poročanja in podzakonskih predpisov Agencije (Sklep o letnem poročilu zavarovalnic, Sklep o kontnem okviru za zavarovalnice (Uradni list RS, št. 104/15 in 12/18), Sklep o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov (Uradni list RS, št. 79/13 in 12/18), Sklep o podrobnejšem načinu vrednotenja knjigovodskih postavk in analitičnem kontnem načrtu pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad (Uradni list RS, št. 79/13).

Preglednica 21:
Zbirni izkaz poslovnega izida pokojninskih družb za leti 2018 in 2019 (v mio. EUR)

	B. IZKAZ IZIDA IZ ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ	Leto 2018	Leto 2019
I.	Čisti prihodki od zavarovalnih premij	6,1	7,5
II.	Prihodki naložb	1,6	3,6
IV.	Drugi čisti prihodki od zavarovanja	7,4	8,3
V.	Čisti odhodki za škode	2,6	2,9
VI.	Sprememba ostalih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij	–3,8	–5,1
VIII.	Čisti obratovalni stroški	5,5	5,8
IX.	Odhodki naložb	1,3	0,3
XI.	Drugi čisti zavarovalni odhodki	0,2	0,2
XII.	Razporejeni donos naložb, prenesen v izkaz izida, iz rednega delovanja (–)	0,3	3,3
XIII.	Izid iz življenjskih zavarovanj (I + II + IV – V – VI – VIII – IX – XI – XII)	1,4	1,8
	D. IZRAČUN ČISTEGA IZIDA IZ REDNEGA DELOVANJA		
II.	Izid iz življenjskih zavarovanj (B.XIII)	1,4	1,8
IV.	Razporejeni donos naložb, prenesen iz izkaza izida, iz življenjskih zavarovanj (B.XII)	0,3	3,3
IX.	Drugi prihodki iz zavarovanj	0,2	0,2
X.	Drugi odhodki iz zavarovanj	0,7	1,6
XI.	Drugi prihodki	0,0	0,0
XII.	Drugi odhodki	0,0	0,0
XIII.	Poslovni izid obračunskega obdobja pred obdavčitvijo (II + IV + IX + X + XI – XII)	1,2	3,7
XIV.	Davek iz dobička	0,0	0,0
XVI.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (II + V + XI – XIII – XIV)	1,2	3,7
	E. IZRAČUN VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA POKOJNINSKIH DRUŽB		
I.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	1,2	3,7
II.	Drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi	–0,5	0,5
III.	Celotni vseobsegajoči donos (I + II)	0,7	4,2

Vir: revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2019

Pokojninske družbe so v letu 2019 dosegle pozitiven zavarovalno-tehnični izid, ki je znašal 1,8 mio. EUR in je bil za 0,4 mio. EUR višji od zavarovalno-tehničnega izida za leto 2018, kar je predvsem posledica povečanja čistih prihodkov od zavarovalnih premij in prihodkov naložb.

Vse tri pokojninske družbe so poslovno leto 2019 končale s pozitivnim čistim poslovnim izidom. Kot sektor so pokojninske družbe v letu 2019 ustvarile dobiček v višini 3,7 mio. EUR, kar je za 2,5 mio. EUR ali 208,3 odstotka več kot v letu 2018. Celotni vseobsegajoči donos se je zaradi izkazanega višjega dobička, ki ga je povečal pozitiven drugi vseobsegajoči donos po obdavčitvi, povišal na 4,2 mio. EUR.

Preglednica 22:
Zbirna bilanca stanja pokojninskih družb na dan 31. 12. 2018 in 31. 12. 2019 (v mio. EUR)

		Leto 2018	Leto 2019	Indeks 19/18
	SREDSTVA	**778,9**	**868,6**	**111,5**
A.	Neopredmetena sredstva	0,3	0,3	100,0
B.	Opredmetena osnovna sredstva	1,0	1,1	110,0
F.	Finančne naložbe v družbah v skupini in v pridruženih družbah	0,6	0,5	83,3
G.	Finančne naložbe	63,8	73,1	114,6
J.	Sredstva iz finančnih pogodb	709,3	791,2	111,5
K.	Terjatve	0,6	0,7	116,7
M.	Denar in denarni ustrezniki	3,3	1,7	51,5
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	**778,9**	**868,6**	**111,5**
A.	Kapital	42,4	46,0	108,5
C.	Zavarovalno-tehnične rezervacije	21,4	26,5	123,8
E.	Druge rezervacije	2,4	2,5	104,2
H.	Obveznosti iz finančnih pogodb	709,1	791,1	111,6
J.	Obveznosti iz poslovanja	0,0	0,0	-
K.	Ostale obveznosti	3,6	2,5	69,4

Vir: revidirane bilance stanja pokojninskih družb na dan 31. 12. 2018 in nerevidirane bilance stanja pokojninskih družb na dan 31. 12. 2019

Skupna bilančna vsota pokojninskih družb po stanju na dan 31. 12. 2019 znaša 868,6 mio. EUR, kar je za 89,7 mio. EUR oziroma za 11,5 odstotka več kot na dan 31. 12. 2018.

Največjo postavko na strani sredstev, in sicer kar 91,1 odstotka, zavzemajo sredstva iz finančnih pogodb. Omenjena postavka je bila po stanju na dan 31. 12. 2019 izkazana v višini 791,2 mio. EUR in se je glede na predhodno leto povečala za 11,5 odstotka.

Kot posledica zgoraj navedenega dejstva so največjo postavko med obveznostmi do virov sredstev pokojninskih družb predstavljale obveznosti iz finančnih pogodb, ki so na dan 31. 12. 2019 znašale 791,1 mio. EUR, kar je 91,1 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev, v primerjavi s predhodnim obdobjem pa so se povečale za 11,6 odstotka. Skladno z mednarodnim standardom računovodskega poročanja 4 (MSRP 4) se obveznosti iz pogodb prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj izkazujejo med obveznostmi iz finančnih pogodb, in ne med zavarovalno-tehničnimi rezervacijami. Prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja MSRP 4 torej obravnava kot finančne, in ne kot zavarovalne pogodbe.

Pokojninske družbe računajo matematične rezervacije med varčevanjem kot akumulirano vrednost vplačanih premij, zmanjšano za vstopne stroške. Oblikujejo jih skladno s pokojninskim načrtom. Za pogodbe, na podlagi katerih se izplačujejo dodatne pokojninske rente po zakonu, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oblikujejo pokojninske družbe matematične rezervacije v višini zdajšnje vrednosti ocenjenih prihodnjih obveznosti.

Pokojninske družbe so iz varčevalnega dela prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja na dan 31. 12. 2019 izkazale obveznosti iz finančnih pogodb v višini 791,1 mio. EUR in matematične rezervacije iz izplačevanja pokojninskih rent v višini 26,5 mio. EUR. Obveznosti varčevalnega dela prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja so skladno z MSRP 4 v bilanci stanja izkazane kot obveznosti iz finančnih pogodb, vendar po vsebini ustrezajo matematičnim rezervacijam. V primerjavi s predhodnim letom so se obveznosti iz varčevalnega dela prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj povečale za 82 mio. EUR oziroma za 11,6 odstotka, medtem ko so se zavarovalno-tehnične rezervacije kot obveznosti iz izplačevanja pokojninskih rent povečale za 5,1 mio. EUR oziroma 23,8 odstotka.

Kapital pokojninskih družb je na dan 31. 12. 2019 sestavljal 5,3 odstotka vseh obveznosti do virov sredstev in je znašal 46,0 mio. EUR. V primerjavi s koncem leta 2018 se je kapital povečal za 3,6 mio. EUR oziroma za 8,5 odstotka, pri tem pa je osnovni kapital ostal nespremenjen. Na povečanje kapitala je vplivalo povečanje rezerv iz dobička v višini 1,6 mio. EUR, presežka iz prevrednotenja v višini 0,5 mio. EUR in čistega izida poslovnega leta v višini 2,5 mio. EUR. Povečanje omenjenih postavk je bilo večje kot zmanjšanje zadržanega čistega poslovnega izida, ki je znašalo 0,9 mio. EUR.

Pomembnejši kazalniki poslovanja so prikazani v preglednici 23.

Preglednica 23:
Izbrani kazalniki poslovanja pokojninskih družb za leti 2018 in 2019 (v %)

KAZALNIK	2018	2019
Delež obratovalnih stroškov v obračunani premiji	7,1	7,3
Koeficient nalaganja oziroma pokritosti matematičnih rezervacij z naložbami	100,1	100,0
Delež kapitala v financiranju	5,4	5,3
Čista donosnost kapitala	2,8	8,4
Delež čiste zavarovalne premije v kosmati obračunani zavarovalni premiji	100,0	100,0

Vir: revidirane bilance stanja in revidirani izkazi poslovnega izida na dan 31. 12. 2018 oziroma za leto 2018 in nerevidirane bilance stanja in nerevidirani izkazi poslovnega izida na dan 31. 12. 2019 oziroma za leto 2019, poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov na dan 31. 12. 2018 in 31. 12. 2019

Pokojninske družbe so za leto 2019 izkazale delež obratovalnih stroškov v obračunani premiji v višini 7,3 odstotka, kar je za 0,2 odstotne točke več kot v predhodnem letu.

Količnik nalaganja oziroma pokritosti matematičnih rezervacij z naložbami prikazuje razmerje med naložbami in obveznostmi iz prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja ter mora biti najmanj 100-odstoten. Količnik nalaganja oziroma pokritosti na dan 31. 12. 2019 znaša 100,00 odstotkov.

Delež kapitala v vseh obveznostih do virov sredstev kaže stopnjo udeležbe lastniškega kapitala v celotnem financiranju. Navedeni delež je na dan 31. 12. 2019 znašal 5,3 odstotka, kar je v primerjavi s preteklim letom za 1,0 odstotne točke manj. Vzrok za zmanjšanje tega deleža je v manjšem povečanju kapitala, kot je bilo povečanje vseh obveznosti do virov sredstev.

Čista donosnost kapitala je bila v letu 2018 nižja kot v letu 2017 in je znašala 4,1 odstotka, kar je posledica znižanja čistega poslovnega izida in višje vrednosti povprečnega kapitala.

Delež čiste premije v kosmati zavarovalni premiji se pri pokojninskih družbah v letu 2019 v primerjavi s predhodnim letom ni spremenil in znaša 100 odstotkov, kar kaže, da pokojninske družbe nevarnosti, ki so jih prevzele v kritje, ne pozavarujejo.

Preglednica 24:
Kapitalska ustreznost pokojninskih družb na dan 31. 12. 2018 in 31. 12. 2019 (v mio. EUR)

KAPITAL	2018	2019
Temeljni kapital	40,6	42,1
Zajamčeni kapital	11,1	11,1
Izpolnjevanje zahteve iz četrtega odstavka 587. člena ZZavar-1	29,5	31,0
Dodatni kapital	0	0
Razpoložljivi kapital pokojninske družbe	39,9	41,6
Zahtevani minimalni kapital	28,1	31,0
Razpoložljivi kapital/zahtevani minimalni kapital	139,9 %	134,2 %

Vir: obrazci KUS

Vse tri pokojninske družbe so na dan 31. 12. 2018 in tudi na dan 31. 12. 2019 izkazale presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim minimalnim kapitalom.

Temeljni kapital pokojninskih družb po stanju na dan 31. 12. 2019 znaša 42,1 mio. EUR, kar je za 1,5 mio. EUR oziroma za 3,7 odstotka več kot leto prej. Povečanje temeljnega kapitala je posledica povečanja rezerv iz dobička za 1,5 mio. EUR in povečanja presežka iz prevrednotenja sredstev, ki niso financirana iz zavarovalno-tehničnih rezervacij, za 0,6 mio. EUR, medtem ko se je preneseni čisti dobiček zmanjšal za 0,7 mio. EUR. Nobena od pokojninskih družb po stanju na dan 31. 12. 2019 ne izkazuje dodatnega kapitala. Povečanje temeljnega kapitala je vplivalo na povečanje razpoložljivega kapitala pokojninskih družb, ki se je v primerjavi s predhodnim letom povečal za 1,7 mio. EUR oziroma za 4,3 odstotka. Zahtevani minimalni kapital se je v primerjavi z 31. 12. 2018 povečal za 2,9 mio. EUR in je tako na dan 31. 12. 2018 znašal 31,0 mio. EUR.

Ob sicer večjem razpoložljivem kapitalu in povečanem zahtevanem minimalnem kapitalu so pokojninske družbe po stanju na dan 31. 12. 2019 izkazale presežek razpoložljivega kapitala nad zahtevanim minimalnim v višini 11,6 mio. EUR, kar je za 0,2 mio. EUR manj kot po stanju na dan 31. 12. 2018.

4.2. Splošni podatki pokojninskih skladov[25] oblikovanih kot kritni skladi

Kritni sklad po 323. členu ZPIZ-2 je premoženje, namenjeno kritju obveznosti zavarovalnice ali pokojninske družbe iz dodatnega zavarovanja. Kritni sklad, ki je last zavarovalnice ali pokojninske družbe, se oblikuje in upravlja izključno v korist članov dodatnega zavarovanja, kritni sklad iz dodatnega zavarovanja pa je dovoljeno uporabiti samo za izplačilo obveznosti iz tega zavarovanja.

Zavarovalnica ali pokojninska družba lahko za izvajanje pokojninskega načrta oblikuje več kritnih skladov, ki se razlikujejo po naložbeni politiki in ciljni skupini vplačnikov, ki so ji prvenstveno namenjeni. Kadar pokojninska družba ali zavarovalnica dodatno zavarovanje izvaja na podlagi enega kritnega sklada, izvaja naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti na čisto vplačilo. Kadar ga izvaja na podlagi skupine kritnih skladov, izvaja naložbeno politiko življenjskega cikla.

Preglednica 25:
Vplačila v dodatno zavarovanje in število zavarovancev v času varčevanja ter tržni deleži zavarovalnic[26] in pokojninskih družb v letih 2018 in 2019 (v mio. EUR in %)

Zap. št.	Pokojninska družba	Vplačila v dodatno zavarovanje 2018	%	Število zavaro-vancev 2018	%	Vplačila v dodatno zavarovanje 2019	%	Število zavaro-vancev 2019	%
1	Sava, pokojninska družba, d. d.	11,5	10,0	33.044	12,4	12,0	10,0	33.724	12,4
2	Triglav pokojninska družba, d. d.	32,7	28,5	59.004	22,2	33,1	27,6	59.786	21,9
3	Pokojninska družba A, d. d.	27,3	23,8	48.263	18,2	28,0	23,3	49.991	18,3
4	**POKOJNINSKE DRUŽBE SKUPAJ (4 = 1 + 2 + 3)**	**71,5**	**62,3**	**140,311**	**52,8**	**73,1**	**60,9**	**143.501**	**52,6**
5	Adriatic Slovenica, d. d.	3,8	3,2	6.781	2,6	5,5	4,6	7.663	2,8
6	Prva osebna zavarovalnica, d. d.	22,8	19,9	82.541	31,1	23,9	19,9	85.176	31,2
7	Zavarovalnica Triglav, d. d.	16,7	14,6	35.936	13,5	17,6	14,7	36.557	13,4
8	**ZAVAROVALNICE SKUPAJ (8 = 5 + 6 + 7)**	**43,3**	**37,7**	**125,258**	**47,2**	**47,0**	**39,1**	**129.396**	**47,4**
9	**POKOJNINSKE DRUŽBE IN ZAVAROVALNICE SKUPAJ (9 = 4 + 8)**	**114,8**	**100**	**265.569**	**100**	**120,1**	**100**	**272.897**	**100**

Vir: letna statistična poročila

Pokojninske družbe in zavarovalnice skupaj so v letu 2019 iz zavarovanja med varčevanjem v okviru pokojninskih skladov, oblikovanih kot kritni skladi, zbrale vplačila v dodatno zavarovanje v skupni višini 120,1 mio. EUR, kar je za 5,3 mio. EUR oziroma 4,6 odstotka več kot v letu 2018. Od tega so pokojninske družbe skupaj obračunale 60,9 odstotka, zavarovalnice pa 39,1 odstotka. Največji tržni delež glede na vrednost vplačil v dodatno zavarovanje ima Triglav pokojninska družba, d. d.[27] s 27,6-odstotnim tržnim deležem. Za njo je Pokojninska družba A, d. d. s 23,3-odstotnim tržnim deležem, tretja pa je Prva osebna zavarovalnica, d. d. z 19,9-odstotnim tržnim deležem. Sledijo Zavarovalnica Triglav, d. d. s 14,7-odstotnim deležem, Sava, pokojninska družba, d. d. z 10,0-odstotnim tržnim deležem in Adriatic Slovenica d. d. s 4,6-odstotnim tržnim deležem. Največje število zavarovancev pa ima Prva osebna zavarovalnica.

Največ zavarovancev, in sicer 254.926, kar je 93,4 odstotka vseh, ima kolektivno sklenjene zavarovalne pogodbe; le 17.971 zavarovancev ima sklenjene individualne. Povprečno mesečno vplačilo v posamezni zavarovalnici oziroma pokojninski družbi, izračunano iz razmerja med vplačilom v dodatno zavarovanje in povprečnim številom zavarovancev, je v letu 2019 znašalo 37,17 EUR.

[25] Pokojninski sklad se po 216. členu ZPIZ-2 lahko oblikuje kot vzajemni pokojninski sklad, krovni pokojninski sklad ali kritni sklad. Pokojninski sklad lahko po 257. členu ZPIZ-2 oblikujejo in upravljajo pokojninska družba, zavarovalnica, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov v zavarovalni skupini življenjskih zavarovanj in banka, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov upravljanja pokojninskih skladov. Ne glede na navedeno lahko banka oblikuje pokojninski sklad samo kot vzajemni pokojninski sklad ali pa kot krovni pokojninski sklad.

[26] Med zavarovalnicami nista zajeti Generali d. d. in Modra zavarovalnica d. d., ker sta v času varčevanja upravljavki vzajemnih pokojninskih skladov, ne pa kritnih skladov. S temi podatki Agencija za zavarovalni nadzor ne razpolaga in omenjenih zavarovalnic v tem delu tudi ne nadzoruje.

[27] Skupna pokojninska družba se je v skladu s sklepi skupščine, ki je bila 22. novembra 2019, preimenovala v Triglav, pokojninska družba, d. d.

Preglednica 26:
Vrednosti prenosov denarnih sredstev iz varčevalnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja na rentni del, kosmate zavarovalno-tehnične rezervacije za rentni del ter tržni deleži v letih 2018 in 2019 po zavarovalnicah in pokojninskih družbah (v mio. EUR in %)

Zap. št.	Pokojninska družba	Prenosi denarnih sredstev[28] V letu 2018	%	Kosmata vred. ZTR 31. 12. 2018	%	Prenosi denarnih sredstev V letu 2019	%	Kosmata vred. ZTR 31. 12. 2019	%
1	Sava, pokojninska družba, d. d.	2,2	3,7	8,1	4,6	3,1	4,0	10,5	4,6
2	Triglav pokojninska družba, d. d.[29]	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Pokojninska družba A, d. d.	3,9	6,5	13,3	7,6	4,4	5,6	16	7,0
4	**POKOJNINSKE DRUŽBE SKUPAJ (4 = 1 + 2 + 3)**	**6,1**	**10,2**	**21,4**	**12,3**	**7,5**	**9,6**	**26,5**	**11,6**
5	Adriatic Slovenica, d. d.	0,2	0,3	0,8	0,5	0,3	0,4	0,9	0,4
6	Generali, zavarovalnica d. d.	0	0,0	0,6	0,3	0	0,0	0,7	0,3
7	Modra zavarovalnica d. d.	40,3	67,3	88,7	50,9	50,7	65,1	124	54,2
8	Prva osebna zavarovalnica, d. d.	4,5	7,5	15,7	9,0	6,8	8,7	20,6	9,0
9	Zavarovalnica Triglav, d. d.	8,8	14,7	47	27,0	12,6	16,2	56,2	24,6
10	**ZAVAROVALNICE SKUPAJ (10 = 5 + 6 + 7 – 8 – 9)**	**53,8**	**89,8**	**152,8**	**87,7**	**70,4**	**90,4**	**202,4**	**88,4**
11	**POKOJNINSKE DRUŽBE IN ZAVAROVALNICE SKUPAJ (11 = 4 + 10)**	**59,9**	**100**	**174,2**	**100**	**77,9**	**100**	**228,9**	**100**

Vir: revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2019

Preglednica 26 prikazuje vrednosti prenosov denarnih sredstev iz varčevalnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja na rentni del za leti 2018 in 2019. Dodatne starostne pokojnine in predčasne dodatne starostne pokojnine izplačujeta dve pokojninski družbi in vse zavarovalnice, ena pokojninska družba pa je izplačevanje dodatnih in predčasnih dodatnih pokojnin s pogodbo prenesla na eno od zavarovalnic. V letu 2018 so pokojninske družbe in zavarovalnice skupaj prenesle 59,9 mio. EUR sredstev z varčevalnega dela na kritne sklade, namenjene izplačilu rent, v letu 2019 pa je bil ta znesek 77,9 mio. EUR. V navedenih sredstvih imajo sredstva zavarovalnic 90,4-odstotni delež, sredstva pokojninskih družb pa 9,6-odstotnega.

V preglednici 27 je prikazana vrednost sredstev in obveznosti kritnih skladov življenjskega cikla pokojninskih zavarovanj zavarovalnic in pokojninskih družb v letu 2019, hkrati pa vrednost sredstev in obveznosti po posameznih vrstah kritnih skladov življenjskega cikla. Za zavarovalnice in pokojninske družbe je leto 2019 četrto leto varčevanja za dodatno pokojnino v tako imenovanih skladih življenjskega cikla,[30] v okviru katerih posameznik s staranjem potuje skozi celoten življenjski cikel sklada, tj. prvi, dinamični podsklad, ki ima najagresivnejšo naložbeno politiko, drugi, preudarni podsklad, ki sledi preudarnejši naložbeni politiki, in tretji podsklad z zajamčeno donosnostjo. Sredstva navedenih skladov skupaj so v tem letu znašala 1.365,3 mio. EUR. Večina teh sredstev, in sicer 86,8 odstotka, so sredstva podskladov, ki izvajajo naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti. Zelo majhen delež pa tvorijo sredstva preudarnih podskladov in dinamičnih podskladov. Delež sredstev prvih znaša 6,7 odstotka, delež drugih pa le 6,5 odstotka.

[28] Prenos denarnih sredstev iz pokojninskega načrta dodatnega pokojninskega zavarovanja.

[29] Triglav, pokojninska družba, d. d. ne izplačuje pokojninskih rent; njeni člani se v večini odločajo za pokojninsko rento pri Zavarovalnici Triglav.

[30] Pokojninske družbe pa tudi drugi izvajalci pokojninskih zavarovanj so v letu 2016 zavarovancem začeli ponujati tudi možnost varčevanja v skladih, ki izvajajo t.i. naložbeno politiko življenjskega cikla. Skladno s 311. členom ZPIZ-2 je sklad življenjskega cikla sklad dodatnega pokojninskega zavarovanja, imenovan krovni pokojninski sklad, ki je sestavljen iz treh podskladov. Podskladi krovnega pokojninskega sklada se med seboj razlikujejo po naložbeni politiki, ki je, upoštevajoč namen dodatnega zavarovanja in načela ZPIZ-2, ustrezno prilagojena ciljni starostni skupini članov, ki jim je posamezni podsklad namenjen. Pri tem pa mora upravljavec krovnega pokojninskega sklada (pokojninska družba, zavarovalnica, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov v zavarovalni skupini življenjskih zavarovanj skladno z ZZavar-1, banka, ki ima dovoljenje za opravljanje poslov upravljanja pokojninskih skladov po ZBan-2) skladno s 312. členom ZPIZ-2 v okviru podsklada, ki je namenjen najstarejši starostni skupini članov, izvajati naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti na čisto vplačilo dodatnega zavarovanja. Glede na zakonske podlage so upravljavci pokojninskih skladov v Sloveniji naložbeno politiko sklada življenjskega cikla oblikovali tako, da ima prvi, dinamični podsklad, najagresivnejšo naložbeno politiko, drugi, preudarni podsklad sledi preudarnejši naložbeni politiki, tretji podsklad pa upošteva zajamčeni donos. Naložbena politika, ki jo izvajajo skladi življenjskega cikla, je prilagojena starosti posameznika, pri čemer so upravljavci skladno z ZPIZ-2 v pravilih upravljanja določili tri starostne skupine. Najmlajšim je namenjen dinamični podsklad, članom druge starostne skupine je namenjen podsklad s preudarnejšo naložbeno politiko, v zadnjega, ki upošteva zajamčeni donos, pa je vključena najstarejša ciljna starostna skupina članov. Z možnostjo varčevanja v skladih, ki izvajajo naložbeno politiko življenjskega cikla, imajo člani naložbene možnosti, za katere se lahko kadar koli opredelijo ter izpolnijo in pošljejo upravljavcu sklada poseben zahtevek za spremembo sklada oziroma naložbene politike.

Preglednica 27:
Pokritost obveznosti s sredstvi kritnih skladov življenjskega cikla pokojninskih zavarovanj zavarovalnic in pokojninskih družb v letu 2019 (v mio. EUR in %)

	Obveznosti (čiste ZTR)	Vrednost sredstev	Presežek/ primanjkljaj	Pokritost (v %)
KS DPZ — zagotavlja zajamčeno donosnost	1.180,6	1.185,0	4,4	100,4
KS DPZ — namenjen najmlajši starostni skupini	87,9	88,8	0,9	101,0
KS DPZ — namenjen srednji starostni skupini	91,4	91,5	0,1	100,1

Vir: nerevidirani izkazi bilance stanja zavarovalnic in pokojninskih družb za leto 2019

Slika 15 prikazuje strukturo naložb kritnih skladov življenjskega cikla pokojninskih zavarovanj zavarovalnic in pokojninskih družb v letih 2018 in 2019. Vidimo lahko, da se naložbena politika med tremi skladi močno razlikuje.

Tako v zajamčenem skladu večino naložb v letu 2019 predstavljajo podjetniške (40 odstotkov) in državne obveznice (35 odstotkov). Bistveno nižji odstotek imajo kolektivni naložbeni podjemi (11 odstotkov) ter denar in depoziti (8 odstotkov).

V zmernem skladu, ki je namenjen zmerni starostni skupini, večino, tj. 36 odstotkov, naložb predstavljajo sredstva kolektivnih naložbenih podjemov. Z 22 odstotki sledijo podjetniške obveznice, njim pa s 17 odstotki lastniški kapital in takoj za tem državne obveznice s 16 odstotki.

V drznem skladu, ki je namenjen najmlajši starostni skupini, največ sredstev, tj. 51 odstotkov, predstavljajo sredstva kolektivnih naložbenih podjemov. S 30 odstotki jim sledijo vlaganja v lastniški kapital, nato pa podjetniške obveznice z 8 ter denar in depoziti s 6 odstotki.

Slika 15:
Struktura naložb kritnih skladov življenjskega cikla pokojninskih zavarovanj zavarovalnic in pokojninskih družb v letih 2018 in 2019

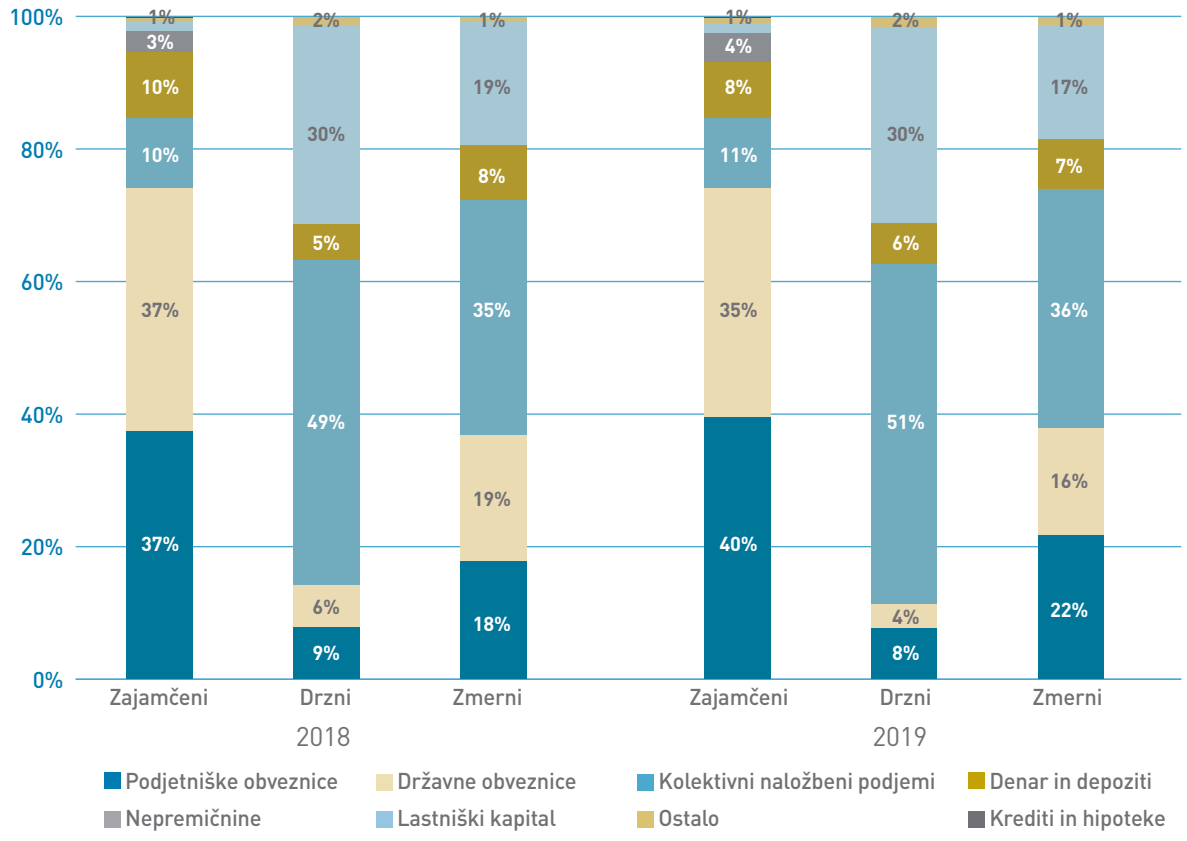

Vir: poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov

Slika 16 prikazuje strukturo naložb kritnih skladov rentnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja zavarovalnic in pokojninskih družb v letih 2018 in 2019. Kot je pričakovati, je glede na starost zavarovancev oziroma prejemnikov rent struktura naložb kritnih skladov rentnega dela podobna strukturi naložb zajamčenega sklada življenjskega cikla, in sicer so v letu 2018 in letu 2019 večino naložb predstavljale podjetniške in državne obveznice. Pri tem se je delež obojih v letu 2019 znižal v dobro sredstev kolektivnih naložbenih podjemov.

V letu 2019 je zakonsko predpisana minimalna zajamčena donosnost, ki predstavlja 40 odstotkov povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje z dospelostjo nad enim letom, znašala 0,42 odstotka. Zavarovalnice in pokojninske družbe imajo v pokojninskih načrtih določeno višjo zajamčeno donosnost od minimalne, in sicer med 50 in 60 odstotkov povprečne letne obrestne mere na slovenske državne vrednostne papirje z dospelostjo nad enim letom. Dejanska donosnost sredstev v okviru podskladov, ki so namenjeni najstarejši starostni skupini članov in izvajajo naložbeno politiko zagotavljanja minimalne zajamčene donosnosti na čisto vplačilo dodatnega zavarovanja za leto 2019, izračunana iz vrednosti enote premoženja, je bila bistveno boljša kot leto prej, saj se je gibala med 2,7 in 6,1 odstotka, medtem ko je leta 2018 znašala med –1,25 in 1,15 odstotka.

V prvem, dinamičnem podskladu z najagresivnejšo naložbeno politiko je bila pri vseh zavarovalnicah in pokojninskih družbah donosnost v letu 2019, izračunana iz vrednosti enote premoženja, visoko pozitivna, kar odraža gibanje delniških indeksov, prikazano v poglavju 3.7 o naložbah zavarovalnic in pozavarovalnic, in je znašala med 17,5 in 27,8 odstotka. Ko primerjamo omenjene vrednosti z donosnostjo dinamičnega sklada v letu 2018, ki so znašale med –8,69 in –7 odstotki, vidimo, da je donosnost v letu 2019 glede na leto 2018 doživela pravi razcvet. V drugem skladu, tj. skladu s preudarnejšo naložbeno politiko, pa je donosnost v letu 2019, izračunana iz vrednosti enote premoženja, pri zavarovalnicah in pokojninskih družbah znašala med 10,5 in 15,5 odstotka, kar je tudi pri tem skladu pravo nasprotje donosnosti v letu 2018, ki je znašala med –6,62 in –3,89 odstotka.

Slika 16:
Struktura naložb kritnih skladov rentnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja zavarovalnic in pokojninskih družb v letih 2018 in 2019

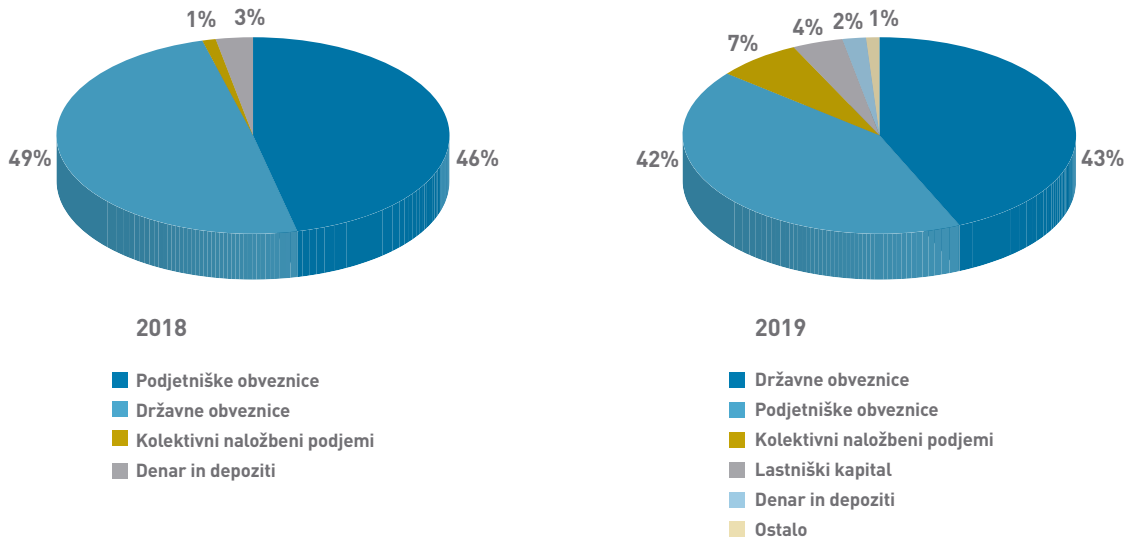

Vir: poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov

4.3. Pokojninski skladi pokojninskih družb, oblikovani kot kritni skladi

Pokojninska družba premoženje kritnega sklada upravlja ločeno od drugega premoženja in zanj pripravlja tudi poseben izkaz poslovnega izida. V skladu s Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov pokojninska družba pripravlja poseben izkaz izida za obdobje varčevanja, na podlagi Sklepa o letnem poročilu zavarovalnic pa pokojninska družba sestavlja poseben izkaz izida za kritne sklade v času izplačevanja pokojninskih rent.

Zbirni izkaz izida kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem pokojninskih družb prikazuje poslovanje vseh kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem, ki jih upravljajo vse tri pokojninske družbe. Navedeni izkaz se je v letu 2018 s spremembo Sklepa o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov spremenil, tako da ne vsebuje več premij, odškodnin ter spremembe rezervacij, saj naj ti ne bi predstavljali prihodkov oziroma odhodkov pokojninskega sklada. Iz navedenega izkaza je razvidno, da so se finančni prihodki v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 povečali za 25,2 mio. EUR oziroma za 138,5 odstotka. Povečanje prihodkov izhaja iz močnega povečanja čistih prihodkov iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, ki so leta 2018 znašali 0,3 mio. EUR, leta 2019 pa 26,1 mio. EUR. Po drugi strani so se močno zmanjšali finančni odhodki, tj. za 14,3 mio. EUR ali za 84,6 odstotka, in sicer na račun čistih odhodkov iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, ki so v letu 2019 znašali samo 2,3 mio. EUR, v letu prej pa 16,6 mio. EUR. Zaradi povečanja finančnih prihodkov se je ob hkratnem znižanju finančnih odhodkov močno povečal tudi rezultat iz naložbenja, ki je v letu 2019 dosegel 42,9 mio. EUR, medtem ko je v letu 2018 znašal samo 2,5 mio. EUR.

V letu 2018 so bili prihodki iz vplačil upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa zanemarljivi, saj so znašali le 77 EUR.

Preglednica 28:
Zbirni izkaz izida kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje v času varčevanja pokojninskih družb za leti 2018 in 2019 (v mio. EUR)

	IZKAZ IZIDA	Leto 2018	Leto 2019
I.	Finančni prihodki	18,2	43,4
II.	Prihodki od naložbenih nepremičnin	1,4	2,4
III.	Finančni odhodki	16,9	2,6
IV.	Odhodki naložbenih nepremičnin	0,2	0,3
V.	Rezultat iz naložbenja (I + II – III – IV)	2,5	42,9
VI.	Prihodki iz vplačil upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa	0,0	0
VII.	Drugi prihodki	0,0	0
VIII.	Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	6,2	6,9
IX.	Drugi odhodki	0,0	0
X.	Čisti poslovni izid, namenjen zavarovancem (V + VI +VII – VIII – IX)	-3,7	36

Vir: revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2019

Preglednica 29:
Zbirni izkaz izida kritnega sklada za dodatno pokojninsko zavarovanje med izplačevanjem rent (dodatna in predčasna dodatna starostna pokojnina) pokojninskih družb za leti 2018 in 2019 (v mio EUR)

	IZKAZ IZIDA	Leto 2018	Leto 2019
I.	Prenos denarnih sredstev iz pokojninskega načrta dodatnega pokojninskega zavarovanja	6,1	7,5
II.	Prihodki od naložb	0,6	0,8
III.	Odhodki za škode	2,5	2,9
IV.	Sprememba ostalih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/–)	–3,8	–5,1
V.	Stroški, vračunani po policah	0,2	0,2
V.a.	Čisti obratovalni stroški	0	0,0
VI.	Odhodki naložb	0,3	0,1
VII.	Izid kritnega sklada (I + II + III + IV – V – VI)	–0,1	0,0
VII.a.	Izid kritnega sklada (I + II – III + IV – V.a – VI)	0,1	0,2

Vir: revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leto 2019

V letu 2011 so prvi zavarovanci pridobili pravico do dodatne starostne pokojnine. Dodatne starostne pokojnine in predčasne dodatne starostne pokojnine izplačujeta dve pokojninski družbi, ena pa je izplačevanje dodatnih in predčasnih dodatnih pokojnin s pogodbo prenesla na eno od zavarovalnic. V letu 2019 sta pokojninski družbi skupaj prenesli 7,5 mio. EUR sredstev z varčevalnega dela na kritni sklad, namenjen izplačilu rent, v letu 2018 je bil ta znesek 6,1 mio. EUR, v letu 2017 je znašal 4,5 mio. EUR, v letu 2016 pa je bilo prenesenih 3,2 mio. EUR denarnih sredstev. Navedene prenose prikazuje tudi spodnja slika.

Slika 17:
Prenosi denarnih sredstev iz varčevalnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja na rentni del v obdobju od leta 2016 do 2019 (31. 12., v mio. EUR)

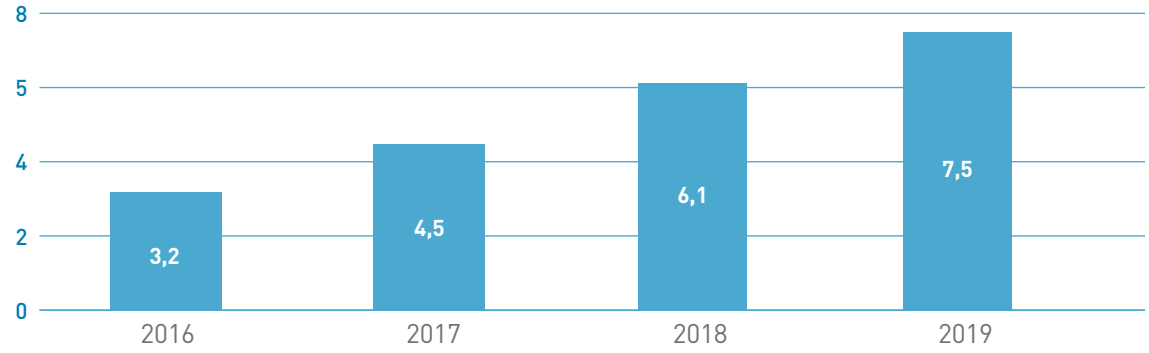

Vir: revidirani izkazi poslovnega izida pokojninskih družb za leta od 2016 do 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida za leto 2019

Pokojninske družbe so po stanju na dan 31. 12. 2019 izkazale skupno vrednost vseh naložb v višini 836,7 mio. EUR (leta 2018 777,1 mio. EUR, leta 2017 734,8 mio. EUR, leta 2016 678,6 mio. EUR, leta 2015 580,4 mio. EUR, leta 2014 pa 550,6 mio. EUR), pri čemer je vrednost naložb kritnih skladov znašala 788,6 mio. EUR, vrednost naložb lastnih virov pa je bila 48,1 mio. EUR.

V sestavi naložb kritnih skladov pokojninskih družb so po stanju na dan 31. 12. 2019 največji delež imele naložbe v druge dolžniške vrednostne papirje, ki so precej porasle glede na leto 2018 in znašajo 321,5 mio. EUR ali 40,8 odstotka (v letu 2018 269,8 mio. EUR ali 36,9 odstotka). Drugo mesto so zasedale naložbe v državne vrednostne papirje in dolžniške vrednostne papirje, za katere jamči država, ki so znašale 262,3 mio. EUR oziroma 33,3 odstotka vseh naložb kritnih skladov. Naslednja je vrednost lastniških vrednostnih papirjev, ki se je tudi nekoliko povečala glede na vrednost preteklega leta in je znašala 123,7 mio. EUR ali 15,7 odstotka. Omembe vredne z vidika velikosti so še naložbe v bančne depozite, ki so se sicer vrednostno glede na predhodno leto zmanjšale in so znašale 63,4 mio. EUR ali 8,0 odstotka vseh naložb. Če primerjamo sestavo naložb kritnih skladov v letu 2019 z letom 2018, ugotovimo, da so se vrednostno in odstotno najbolj povečale naložbe v druge dolžniške vrednostne papirje (za 51,7 mio. EUR ali za 3,9 odstotne točke).

Slika 18:
Sestava naložb kritnih skladov pokojninskih družb na dan 31. 12. 2018 in 31. 12. 2019 (v mio. EUR)

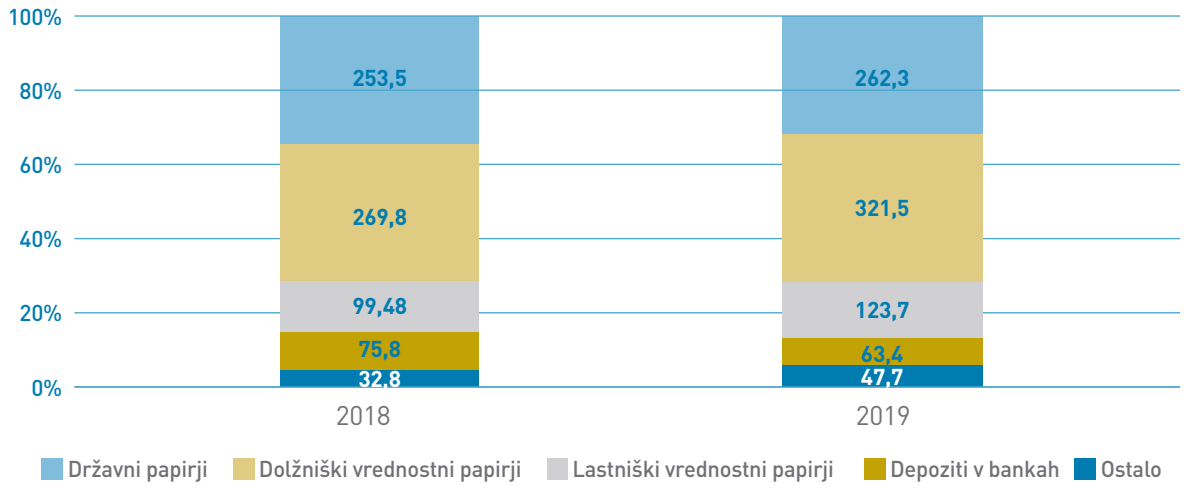

Vir: poročilo o naložbah kritnega premoženja in kritnih skladov

4.4. Pokojninski skladi zavarovalnic, oblikovani kot kritni skladi

Kot je v poglavju 4. 3, ki se nanaša na pokojninske sklade pokojninskih družb, zapisano za pokojninske družbe, tudi za zavarovalnice velja, da premoženje kritnih skladov upravljajo ločeno od drugega premoženja in zanje pripravljajo posebne izkaze poslovnega izida. Ravno tako je za sklade za obdobje varčevanja podlaga za te izkaze za čas varčevanja Sklep o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov, za izkaze za čas izplačevanja pokojninskih rent pa Sklep o letnem poročilu zavarovalnic.

Zbirni izkaz izida kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem zavarovalnic prikazuje poslovanje vseh kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje med varčevanjem, ki jih upravljajo tri zavarovalnice. Dve zavarovalnici sta namreč upravljavki vzajemnih pokojninskih skladov v obdobju varčevanja, katerih postavke niso prikazane v spodnjem zbirnem izkazu. Navedeni izkaz se je v letu 2018 s spremembo Sklepa o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov spremenil, tako da ne vsebuje več premij, odškodnin in spremembe rezervacij, saj naj ti ne bi predstavljali prihodkov oziroma odhodkov pokojninskega sklada. Tako kot smo predhodno ugotovili pri pokojninskih skladih, oblikovanih kot kritni skladi pokojninskih družb, tudi pri pokojninskih skladih, oblikovanih kot kritni skladi zavarovalnic, ugotavljamo, da so se finančni prihodki v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 močno povečali, in sicer za 29,8 mio. EUR oziroma za 231,0 odstotka. Povečanje finančnih prihodkov izhaja iz močnega povečanja čistih prihodkov iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, ki so leta 2018 znašali 1,5 mio. EUR, leta 2019 pa 28,9 mio. EUR. Po drugi strani so se močno zmanjšali finančni odhodki, tj. za 13,1 mio. EUR ali za 81,1 odstotka, in sicer na račun čistih odhodkov iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida, ki so v letu 2019 znašali samo 2,5 mio. EUR, v letu prej pa 15,0 mio. EUR. Zaradi povečanja finančnih prihodkov se je ob hkratnem znižanju finančnih odhodkov močno povečal tudi rezultat iz naložbenja, ki je v letu 2019 dosegel 40,1 mio. EUR, medtem ko je bil v letu 2018 negativen in je znašal skoraj –1 mio. EUR.

Preglednica 30:
Zbirni izkaz izida kritnih skladov za dodatno pokojninsko zavarovanje v času varčevanja zavarovalnic za leti 2018 in 2019 (v mio. EUR)

	IZKAZ IZIDA	Leto 2018	Leto 2019
I.	Finančni prihodki	12,9	42,7
II.	Prihodki od naložbenih nepremičnin	2,4	1,2
III.	Finančni odhodki	16,2	3,1
IV.	Odhodki naložbenih nepremičnin	0,2	0,7
V.	Rezultat iz naložbenja (I + II – III – IV)	–1,0	40,1
VI.	Prihodki iz vplačil upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa	0,0	0,0
VII.	Drugi prihodki	0,2	0,1
VIII.	Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	5,3	5,7
IX.	Drugi odhodki	0,0	0,0
X.	Čisti poslovni izid, namenjen zavarovancem (V + VI +VII – VIII – IX)	-6,0	34,5

Vir: revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2019

V letu 2011 so prvi zavarovanci pridobili pravico do dodatne starostne pokojnine. Dodatne starostne pokojnine in predčasne dodatne starostne pokojnine izplačuje pet zavarovalnic. V letu 2019 so zavarovalnice skupaj prenesle 70,4 mio. EUR sredstev z varčevalnega dela na kritni sklad, namenjen izplačilu rent, v letu 2018 je bil ta znesek 53,8 mio. EUR, v letu 2017 je znašal 38,4 mio. EUR, v letu 2016 pa je bilo prenesenih 24,3 mio. EUR denarnih sredstev. Navedene prenose prikazuje tudi slika 19.

Preglednica 31:
Zbirni izkaz izida kritnega sklada za dodatno pokojninsko zavarovanje med izplačevanjem rent (dodatna in predčasna dodatna starostna pokojnina) zavarovalnic za leti 2018 in 2019 (v mio. EUR)

	IZKAZ IZIDA	Leto 2018	Leto 2019
I.	Prenos denarnih sredstev iz pokojninskega načrta dodatnega pokojninskega zavarovanja	53,8	70,4
II.	Prihodki od naložb	4,2	8,5
III.	Odhodki za škode	21,2	26,4
IV.	Sprememba drugih zavarovalno-tehničnih rezervacij (+/–)	–34,6	–49
V.	Stroški, vračunani po policah	0,9	1,1
V.a.	Čisti obratovalni stroški	0,4	0,5
VI.	Odhodki naložb	1,3	3
VII.	Izid kritnega sklada (I + II + III + IV – V – VI)	0	–0,6
VII.a.	Izid kritnega sklada (I + II – III + IV – V.a – VI)	0,6	0

Vir: revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leto 2019

Slika 19:
Prenosi denarnih sredstev iz varčevalnega dela dodatnega pokojninskega zavarovanja na rentni del v obdobju od leta 2016 do 2019 za zavarovalnice (31. 12., v mio. EUR)

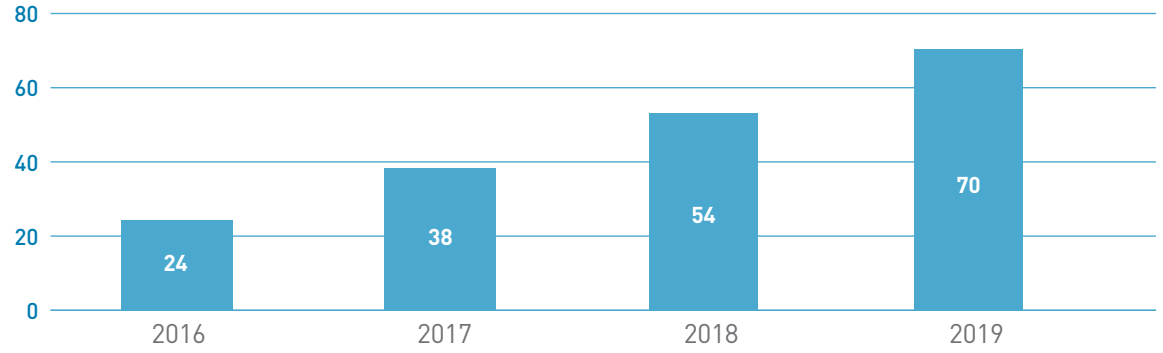

Vir: revidirani izkazi poslovnega izida zavarovalnic za leta od 2016 do 2018 in nerevidirani izkazi poslovnega izida za leto 2019

5. SKUPINE

Na slovenskem zavarovalnem trgu so v letu 2019 delovale tri skupine, katerih nadrejena družba je registrirana v Republiki Sloveniji, pri čemer je bila ena od njih v letu 2019 spoznana za finančni konglomerat. Prvi je nadrejena Zavarovalnica Triglav, d. d., drugi Pozavarovalnica Sava, d. d., na vrhu skupine, ki je finančni konglomerat, pa je A-Z Finance, družba za poslovne storitve, d. o. o.

V ZZavar-1 je zakonski ureditvi skupin namenjeno posebno osmo poglavje z naslovom Nadzor, upravljanje tveganj in razkritja na ravni skupine. ZZavar-1 ureja nadzor tudi drugih, ne samo zavarovalniških skupin. Posebej velja omeniti podpoglavje, ki se nanaša na finančni položaj skupine in v okviru tega tudi na izračun solventnosti skupine, obseg in način konsolidacije, odpravo dvojne uporabe primernih lastnih virov sredstev ter ustvarjanja kapitala znotraj skupine, in podpoglavje o nadzoru tveganja koncentracije in transakcij znotraj skupine.

Poleg tega je posebej opredeljeno izvajanje nadzora skupine, ki je glede na posebnosti in dodatna tveganja, ki jih prinaša skupina, poseben oziroma drugačen od nadzora posamičnih (po)zavarovalnic. Ker skupine pogosto sestavlja pester nabor pravnih oseb, ki so lahko predmet nadzora drugih nadzornih organov poleg Agencije, sta za učinkovit nadzor nad skupinami posebej pomembna sodelovanje različnih nadzornikov in izmenjava informacij med njimi. V okviru Slovenije velja omeniti sodelovanje vseh treh finančnih nadzornikov, tj. Banke Slovenije, Agencije za trg vrednostnih papirjev in Agencije za zavarovalni nadzor, ki se sestajajo tudi v okviru Komisije za medsebojno sodelovanje nadzornih organov. Na ravni Evropske unije pa se je izoblikoval tako imenovani institut kolegijev. Kolegije sestavljajo predstavniki nadzornikov tistih pravnih subjektov, ki so del posamične skupine. Predstavniki nadzornikov držav članic Evropske unije, imajo položaj članov, predstavniki tretjih držav, tj. držav, ki niso članice Evropske unije, pa imajo položaj udeležencev. Člani oziroma udeleženci kolegijev naj bi se srečevali navadno enkrat na leto.

Osnovna in najobsežnejša dejavnost Skupine Triglav z Zavarovalnico Triglav kot nadrejeno zavarovalnico je zavarovalništvo. Skupina Triglav izvaja premoženjska, življenjska, zdravstvena in prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja ter pozavarovalno dejavnost.

Zavarovalnica Triglav je lastnica družb s področja:

- zavarovalne in pozavarovalne dejavnosti (Pozavarovalnica Triglav RE, d. d., Triglav, Zdravstvena zavarovalnica, d. d., Triglav Osiguranje d. d. Zagreb, Triglav Osiguranje, d. d., Sarajevo, Lovčen Osiguranje, a. d., Podgorica, Lovčen životna osiguranja, a. d., Podgorica, Triglav Osiguranje, a. d. o., Beograd, Triglav Osiguranje, a. d., Banja Luka, Triglav Osiguruvanje, a. d., Skopje, Triglav Osiguruvanje Život, a. d., Skopje, Triglav Svetovanje, d. o. o. — zavarovalno zastopanje, Triglav Savjetovanje, d. o. o. Sarajevo — zavarovalno zastopanje, Triglav Savjetovanje, d. o. o., Zagreb — zavarovalno zastopanje, Triglav Savetovanje, d. o. o., Beograd);
- pokojninskih skladov (Triglav, pokojninska družba, d. d. in Triglav, penzisko društvo, a. d., Skopje);
- dejavnosti holdingov (Triglav INT, d. d.) in upravljanja skladov (Triglav Skladi, d. o. o., PROF-IN, d. o. o.) ter
- družb iz drugih dejavnosti (Triglav Avtoservis, d. o. o. — vzdrževanje in popravila motornih vozil, Golf Arboretum, d. o. o. — obratovanje športnih objektov, Hotel Grad Podvin, d. d. — turizem, Zavod Vse bo v redu — zavod za družbeno odgovornost, Autocentar BH, d. o. o. in Unis automobili i djelovi, d. o. o. — trženje avtomobilov, Lovčen Auto, d. o. o., Podgorica in Triglav Auto, d. o. o. — vzdrževanje in popravila motornih vozil, Sarajevostan, d. o. o., Triglav upravljanje nekretninama, d. o. o., Zagreb in Triglav upravljanje nekretninama, d. o. o., Podgorica — upravljanje nepremičnin.

Tudi v letu 2019 je prišlo do precejšnjih sprememb v sestavi skupine Triglav. Med njimi omenjamo dve, ki po našem mnenju vsebinsko najbolj vplivata na Skupino Triglav.

Družba Triglav Skladi, d. o. o. je kot prevzemna družba kupila 100-odstotni kapitalski delež družbe Alta skladi, družba za upravljanje, d. d. Ta je bila pozneje, 19. decembra 2019, zaradi pripojitve k prevzemni družbi Triglav Skladi, d. o. o. tudi izbrisana iz sodnega registra. Marca 2019 je bila v Severni Makedoniji ustanovljena pokojninska družba Triglav penzisko društvo, a. d., Skopje. Celoten osnovni kapital je vplačala Zavarovalnica Triglav in s tem postala 100-odstotna lastnica te družbe.

Skupina Triglav je na vodilnem položaju med zavarovalnicami v regiji Adria, ki jo sestavljajo Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Srbija, Črna gora in Severna Makedonija. Bruto obračunana zavarovalna premija Skupine Triglav je v letu 2019 znašala 1.184,2 mio. EUR. Največji, dobrih 65-odstotni delež konsolidirane premije predstavlja premija premoženjskih zavarovanj; sledita mu življenjsko in pokojninsko zavarovanje z 19,6 odstotka in zdravstveno zavarovanje s 14,9 odstotka.

Drugi skupini je nadrejena Pozavarovalnica Sava (Sava Re). Skupina Sava ima drugi najmočnejši tržni položaj na slovenskem zavarovalnem trgu in pomemben položaj na trgih jugovzhodne Evrope.

Sava Re, ki je v Zavarovalni skupini Sava obvladujoča družba, se ukvarja z dejavnostjo pozavarovanja. Zavarovalniški del skupine sestavlja še sedem zavarovalnic s sedežem v Sloveniji in državah regije Adria: kompozitna zavarovalnica Zavarovalnica Sava, premoženjske zavarovalnice Sava neživotno osiguranje (SRB), Sava osiguruvanje (MKD), Illyria in Sava osiguranje (MNE) ter življenjski zavarovalnici Sava životno osiguranje (SRB) in Illyria Life (Kosovo).

Poleg naštetih (po)zavarovalnic sestavljajo skupino še:

- Sava pokojninska: pokojninska družba v Sloveniji;
- Sava penzisko društvo: pokojninska družba v Severni Makedoniji, ki upravlja pokojninske sklade 2. in 3. stebra;
- Sava Infond: odvisna družba skupine, ki se ukvarja z upravljanjem finančnih skladov;
- TBS Team 24: družba iz Slovenije, ki se ukvarja z organizacijo asistence v povezavi z avtomobilskimi, zdravstvenimi in domskimi zavarovanji;
- ZTSR: pridružena družba Save Re, ki se ukvarja z raziskavo trga;
- G2I: pridružena družba Save Re, ki se ukvarja s prodajo avtomobilskih zavarovanj po spletu;
- Illyria Hospital: družba na Kosovu, ki ima v lasti zemljišče in je trenutno mirujoča družba.

V letu 2019 je Skupina Sava doživela precej sprememb, in sicer:

- Zavarovalnica Sava je februarja 2019 izpolnila vse odložne pogoje in tako postala stoodstotna lastnica družb ERGO osiguranje, d. d., in ERGO životno osiguranje, d. d., Hrvaška.
- Sava Re je junija 2019 po izpolnitvi vseh odložnih pogojev v skladu s kupoprodajno pogodbo iz decembra 2018 kupila 77-odstotni delež in s kupoprodajno pogodbo iz januarja 2019 dodaten 7-odstotni delež v osnovnem kapitalu družbe Infond, d. o. o., tako pa skupaj pridobila 84-odstotni delež v osnovnem kapitalu, kar je ob upoštevanju lastnega deleža 85 odstotkov glasovalnih pravic. Skupaj z deležem, ki ga je njena odvisna družba Zavarovalnica Sava že imela v lasti (15 odstotkov), so družbe Zavarovalne skupine Sava s tem nakupom pridobile 100 odstotkov glasovalnih pravic v družbi Infond, d. o. o.
- Avgusta 2019 je bila med kupcem Sava Re in prodajalcem Cinxro Holdings Ltd. podpisana kupoprodajna pogodba za nakup 80-odstotnega deleža v osnovnem kapitalu družbe Diagnostični center Bled, d. o. o., kar je 100 odstotkov glasovalnih pravic. Sočasno je bil med Zavarovalnico Triglav, d. d., in Savo Re podpisan sporazum o načinu sodelovanja pri pridobivanju udeležbe v družbi Diagnostični center Bled, d. o. o. S tem sporazumom sta se pogodbeni stranki dogovorili o ključnih korakih, katerih končni cilj je pridobitev skupnega nadzora nad družbo Diagnostični center Bled, d. o. o. prek družbe ZTSR, d. o. o., ki je v skupni lasti obeh družb. Marca 2020 je družba ZTSR, d. o. o., v kateri imata družbi Sava Re in Zavarovalnica Triglav, d. d., vsaka po 50-odstotni lastniški delež, zaključila postopek nakupa izvajalca zdravstvenih storitev Diagnostični center Bled, d. o. o.
- Decembra 2019 je bila med kupcem Savo Re ter prodajalcema NLB, d. d. in KBC Insurance NV podpisana Pogodba o prodaji in nakupu ter prenosu 100-odstotnega deleža v osnovnem kapitalu družbe NLB Vita, d. d. Prevzem družbe NLB Vita je za Zavarovalno skupino Sava pomemben korak pri utrjevanju tržnega položaja življenjskih zavarovanj v Sloveniji. NLB Vita bo tudi v prihodnje nadaljevala partnerstvo z NLB, saj bo NLB zagotavljala primarno prodajno pot (ang. bancassurance). Za Zavarovalno skupino Sava sta krepitev partnerstev z bankami in razvoj zmogljivosti te prodajne poti za trženje zavarovalnih produktov prav tako pomembna strateška usmeritev. Zaključek transakcije je odvisen od izpolnitve nekaterih odložnih pogojev in pridobitve soglasja pristojnih regulatornih organov. Pričakuje se, da bo transakcija končana predvidoma do konca prvega polletja 2020.
- Za Savo Terra so bili v decembru 2019 izvedeni vsi postopki za pripojitev družbe k Zavarovalnici Sava. Pripojitev je bila izvedena februarja 2020.

V letu 2017 je Skupina Sava Re realizirala 596,2 mio. EUR kosmate premije, kar je 9,1-odstotno povečanje glede na preteklo leto.

V tretjo skupino spada Prva osebna zavarovalnica, ki ji je končno nadrejena družba A-Z Finance, družba za poslovne storitve, d. o. o. Ta skupina je bila marca 2019 spoznana za finančni konglomerat. Skupina ima na vrhu vertikalno tri nadrejene osebe oziroma holdinge, to so A-Z Finance, Dej d. o. o., Ljubljana in Skupina Prva, zavarovalniški holding, d. d., Ljubljana, ki se za namen Zakona o finančnih konglomeratih štejejo kot mešani finančni holdingi, nadrejeno osebo na vrhu pa predstavlja A-Z Finance.

Iz organigrama po stanju na dan 31. 10. 2018 je razvidno, da so skupino, na vrhu katere je A-Z Finance, na dan 31. 10. 2018 sestavljale finančne nadzorovane in finančne nenadzorovane osebe. Zavarovalniški sektor predstavljajo: Prva osebna zavarovalnica d. d., Ljubljana, KB Prvo penzijsko društvo a. d., Skopje, DDOR — Garant penzijsko društvo a. d., Beograd in Fondi Slloveno Kosovar I Pensioneve Sh.a., Priština. Bančni sektor predstavlja DBS d. d., Ljubljana s podrejeno družbo DBS Leasing d. o. o., Ljubljana. Druge osebe iz finančnega sektorja so: A-Z Finance d. o. o., Ljubljana, Dej d. o. o., Ljubljana, Skupina Prva d. d., Ljubljana, AZ Nepremičnine d. o. o., Ljubljana, DBS Nepremičnine d. o. o., Ljubljana in DBS Adria d. o. o., Samobor.

Poleg skupin, ki jim je nadrejena zavarovalnica ali druga družba, ki je registrirana v Sloveniji, so nekatere zavarovalnice, ki imajo sedež v Sloveniji, del skupin, katerih nadrejena družba je družba s sedežem v državi članici Evropske unije. Takšna je Merkur zavarovalnica, katere matična družba je Merkur Versicherung, AG, Graz iz Avstrije, GRAWE zavarovalnica, ki je hčerinska družba avstrijske zavarovalnice GRAZER Wechselseitige Versicherung, AG, in GENERALI zavarovalnica, d. d., katere obvladujoča družba je Assicurazioni Generali, S. p. A.

6. DRUGE DRUŽBE, KI SE UKVARJAJO Z ZAVAROVALNIMI POSLI

Agencija nadzira tudi Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ ter Škodni sklad in Odškodninski urad, ki sta organizirana v okviru Slovenskega zavarovalnega združenja.

Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ (Pool) je bil ustanovljen leta 1994 na podlagi dovoljenja Ministrstva za finance Republike Slovenije. Gre za gospodarsko interesno združenje, katerega temeljni cilj je uresničevati zavarovalne, sozavarovalne in pozavarovalne dejavnosti v povezavi z jedrskimi napravami oziroma uporabo jedrske energije v miroljubne namene v državi in tujini. Svojo dejavnost izvaja z obračunavanjem premij za zavarovanja iz države in pozavarovanja iz tujine ter tudi z izplačevanjem odškodnin oziroma zavarovalnin v povezavi s temi zavarovanji oziroma s pozavarovanji in hranjenjem ter z uporabo teh sredstev med poslovnim letom, da bi lahko poravnal svoje obveznosti na podlagi škod zavarovancem iz države in pozavarovancem iz tujine. V pravnem prometu Pool nastopa v svojem imenu in za račun svojih članic. Za obveznosti, ki jih prevzema, odgovarjajo njegove članice. V Pool so bile v letu 2019 včlanjene štiri zavarovalnice in obe pozavarovalnici. Obračunana kosmata premija je znašala 3,57 mio. EUR; od tega 2,33 mio. EUR deležev pozavarovateljev v pozavarovalnih premijah v državi in 1,23 mio. EUR deležev pozavarovateljev v pozavarovalnih premijah v tujini. Pool za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti GIZ je v letu 2019 izkazal 123.835 EUR škod iz pozavarovalnih pogodb.

Škodni sklad je odgovoren za plačilo škod oziroma zavarovalnin, ki jih povzročijo vozniki neznanih in nezavarovanih vozil, nezavarovanih zrakoplovov ali drugih letalnih naprav in nezavarovanih čolnov, in odškodnin oziroma zavarovalnin, ki jih utrpijo potniki nezavarovanega javnega prevoznega sredstva. Odškodninskih zahtevkov ne rešuje, ampak jih po evidentiranju odstopi v reševanje eni od zavarovalnic. Od povzročitelja ali lastnika nezavarovanega motornega vozila prek pooblaščene zavarovalnice zahteva povrnitev izplačane odškodnine. Financira se na podlagi prispevkov, ki jih prispevajo zavarovalnice, ki sklepajo obvezna zavarovanja v prometu. Prispevek posamezne zavarovalnice je sorazmeren deležu v prejšnjem letu sklenjenih obveznih zavarovanj. V letu 2019 je bilo iz naslova nezavarovanih in neznanih motornih vozil obravnavanih 259 zahtevkov, pri čemer so 167 škod povzročili vozniki nezavarovanih motornih vozil, kar v primerjavi z letom 2018 pomeni deset zahtevkov manj ali zmanjšanje zadev za 5,7 odstotka, 92 škod pa vozniki neznanih motornih vozil, kar je ena škoda manj kot leta 2018 ali zmanjšanje za 1,1 odstotka.

Odškodninski urad je samostojna organizacijska enota Slovenskega zavarovalnega združenja, GIZ, katere delovanje se izvaja prek službe Biroja zelene karte in službe Škodnega urada. Namenjen je plačilu odškodnin oškodovancem s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, če je bila nesreča povzročena v drugi državi članici EU oziroma v tretji državi, katere nacionalni zavarovalni biro je član sistema zelene karte, pa tudi plačilu zahtevkov za povračilo odškodninskih uradov držav članic EU, če gre za obveznost iz zavarovalne pogodbe zavarovanja avtomobilske odgovornosti zavarovalnice članice združenja. Obveznosti Odškodninskega urada veljajo za vse obveznosti iz prometnih nesreč od 1. maja 2004. Odškodninski urad sam ne rešuje odškodninskih zahtevkov, ampak jih po evidentiranju odstopi v reševanje eni od zavarovalnic. Financira se s prispevki, ki jih plačujejo zavarovalnice na podlagi letnega načrta in so sorazmerni z deležem v prejšnjem letu sklenjenih obveznih zavarovanj avtomobilske odgovornosti. V letu 2019 je bilo obravnavanih skupno deset zadev, od tega iz naslova nezavarovanih vozil štiri, dve iz naslova neznanih vozil in štiri zadeve iz naslova sklenjenega zavarovanja avtomobilske odgovornosti pri tuji zavarovalnici za škodo v tujini.

II. LETNO POROČILO AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR ZA LETO 2019

KAZALO

I. UVOD 73

II. POROČILO O DELU AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR 74

1. PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE IN ORGANI AGENCIJE 74
1.1. Ustanovitev in pravni položaj Agencije 74
1.2. Organi Agencije 74
1.2.1. Strokovni svet Agencije 74
1.2.2. Direktor Agencije 75
1.3. Naloge Agencije 75

2. NOTRANJA ORGANIZACIJA IN FINANCIRANJE AGENCIJE 76
2.1. Notranja organizacija in podatki o zaposlenih 76
2.2. Financiranje Agencije 80

3. POROČILO O IZDANIH DOVOLJENJIH ZA OPRAVLJANJE ZAVAROVALNIH POSLOV IN DRUGIH DOVOLJENJIH, KI JIH IZDAJA AGENCIJA 81

4. IZVAJANJE NADZORA IN IZREČENI NADZORNI UKREPI 83
4.1. Preverjanje poročil in obvestil 83
4.2. Pregledi poslovanja subjektov nadzora 83
4.3. Izrekanje nadzornih ukrepov 84

5. SODNI POSTOPKI 86
5.1. Sodni postopki pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije 86
5.2. Sodni postopki pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije 86

6. DELO AGENCIJE NA PODROČJU TRANSPOZICIJE EVROPSKE ZAKONODAJE 87
6.1. Delo na zakonodajnem področju 87
6.2. Delo na področju nadzora, ki temelji na tveganjih 88

7. DELO AGENCIJE NA DRUGIH ZAKONODAJNIH PODROČJIH 89
7.1. Delo na področju priprave zakonov 89
7.2. Delo na področju priprave podzakonskih predpisov 89

8. POROČILO O SODELOVANJU AGENCIJE Z DOMAČIMI IN TUJIMI NADZORNIMI ORGANI 90
8.1. Sodelovanje z domačimi in tujimi nadzornimi organi 90
8.2. Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine – EIOPA 91
8.3. Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov – IAIS 91

9. POROČILO O DRUGIH DEJAVNOSTIH 92
9.1. Poročanje drugim nadzornim organom in ustanovam 92
9.2. Delo na področju informacijske tehnologije 92
9.3. Vodenje registrov in drugih javno dostopnih seznamov 92
9.4. Strokovno izpopolnjevanje zaposlenih 93

10. ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV Z DELOM AGENCIJE 94

III. LETNI OBRAČUN ZA LETO 2019 (revidirani podatki) 95

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI 101

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM 101
2.1. Vrednostna pojasnila k računovodskim izkazom 101
2.2. Opisna pojasnila k računovodskim izkazom 101
2.2.1. Uporabljene temeljne računovodske predpostavke 101
2.2.2. Financiranje 102
2.3. Pojasnila računovodskih izkazov 102
2.3.1. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 102
2.3.2. Bilanca stanja na dan 31. 12. 2019 106

Priloge:
- Priloga 1: Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov 109
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 110
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnost od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 113
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 114
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 115
- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev 116
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložbin posojil 117

I. UVOD

Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija) pripravlja in objavlja Letno poročilo Agencije za leto 2019. Letno poročilo Agencije sestavljata Letno poročilo o delu, ki ga Agencija pripravi na podlagi 490. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19; v nadaljevanju: ZZavar-1), in Letni obračun, ki ga Agencija pripravi na podlagi 514. člena ZZavar-1.

Letno poročilo o delu Agencije v letu 2019, ki ga je skladno s 501. členom ZZavar-1 sprejel strokovni svet Agencije, obsega opis pravnega položaja, nalog in organov Agencije, poročilo o notranji organizaciji in financiranju Agencije, poročilo o izdanih dovoljenjih za opravljanje zavarovalnih poslov in o drugih dovoljenjih, ki jih izdaja Agencija, poročilo o izvajanju nadzora in izrečenih nadzornih ukrepih, poročilo o sodelovanju Agencije z domačimi in tujimi nadzornimi organi, poročilo o delu na zakonodajnem področju, poročilo o sodnih postopkih in o drugih dejavnostih Agencije v letu 2019. Agencija o svojem delu letno poroča Državnemu zboru Republike Slovenije.

Letni obračun obsega računovodske izkaze Agencije za leto 2019, pojasnila k računovodskim izkazom in poročilo neodvisnega revizorja. Na podlagi 514. člena ZZavar-1 strokovni svet Agencije sprejme letni obračun za prejšnje leto do 31. marca vsakega leta. Letni obračun Agencije mora pregledati pooblaščeni revizor. Agencija z letnim obračunom seznani ministra, pristojnega za finance, in Državni zbor Republike Slovenije. Računovodski izkazi so sestavni del letnega poročila in se objavijo.

Podatki v tem poročilu se praviloma nanašajo na poslovno leto 2019, razen v posameznih primerih, ko se nanašajo na obdobje pred tem letom ali po njem, če je to smiselno zaradi popolnejšega poročanja o posameznih dejstvih oziroma zadevah, povezanih z delom Agencije.

II. POROČILO O DELU AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR

1. PRAVNI POLOŽAJ, NALOGE IN ORGANI AGENCIJE

1.1. Ustanovitev in pravni položaj Agencije

Agencija je bila ustanovljena dne 1. junija 2000, ko je Vlada Republike Slovenije na podlagi Zakona o zavarovalništvu imenovala strokovni svet in direktorja Agencije. Agencija je nadaljevala delo Urada za zavarovalni nadzor, ki je bil ustanovljen leta 1995 kot organ v sestavi Ministrstva za finance.

Glavni cilj nadzora, ki ga opravlja Agencija, je zaščita zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb. Agencija ta cilj dosega z opravljanjem nadzora nad zavarovalnicami in drugimi subjekti nadzora ter s tem preverja, ali zavarovalnice in drugi subjekti poslujejo zakonito ter skladno s pravili o obvladovanju tveganj. Nadzorne dejavnosti Agencije so usmerjene v prihodnost in k tveganjem zavarovalnic.

Temeljne naloge Agencije so: spodbujanje gospodarske varnosti in finančne trdnosti subjektov nadzora, prispevanje k primerni ravni zaščite zdajšnjih in prihodnjih zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb ter zagotavljanje, da bodo zavarovalnice z visoko verjetnostjo zmožne pravočasno izpolnjevati svoje obveznosti do zavarovancev in zavarovalcev.

Z namenom doseganja teh ciljev Agencija izdaja raznovrstna dovoljenja na področju zavarovalništva ter pripravlja in sprejema podzakonske predpise, ki so pravna podlaga za njeno delovanje in nadzor zavarovalnega trga v Republiki Sloveniji.

Agencija je pravna oseba, ki je pri izvajanju svojih nalog in pristojnosti samostojna in neodvisna ter za svoje delo odgovorna Državnemu zboru Republike Slovenije.

Sedež Agencije je v Ljubljani, Trg republike 3.

1.2. Organi Agencije

Organa Agencije sta strokovni svet Agencije in direktor.

1.2.1. Strokovni svet Agencije

Strokovni svet Agencije sestavljajo predsednik strokovnega sveta in štirje člani, ki jih na predlog Vlade Republike Slovenije imenuje Državni zbor Republike Slovenije. Člani strokovnega sveta Agencije so imenovani za obdobje šestih let in so lahko po poteku mandata ponovno imenovani. Direktor Agencije je član strokovnega sveta Agencije in je lahko tudi njegov predsednik.

Strokovni svet Agencije odloča o dovoljenjih in soglasjih ter o drugih posamičnih zadevah, o katerih odloča Agencija; če ni v ZZavar-1 ali drugem zakonu določeno drugače, sprejema predpise, kadar to določa zakon, poslovnik Agencije, poročilo o stanju na področju zavarovalništva, letno poročilo o delu Agencije, letni načrt dela strokovnih služb Agencije, letni obračun Agencije in finančni načrt Agencije.

Strokovni svet Agencije je v letu 2019 deloval v naslednji sestavi:

- mag. Gorazd Čibej, predsednik,
- mag. Andrej Zupančič, član,
- Primož Damjanovič, član,
- Florjan Lorger, član.

Državni zbor Republike Slovenije v letu 2019 ni imenoval preostalega petega člana strokovnega sveta Agencije.

V letu 2019 se je strokovni svet Agencije sešel na 24 rednih sejah in opravil šest dopisnih sej.

Za postopke odločanja Agencije se uporabljajo določbe Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13), če ni v ZZavar-1 določeno drugače. Organa postopka sta senat in predsednik senata. Člani strokovnega sveta Agencije so obenem tudi člani senata. Senat odloča o posamičnih zadevah, razen če zakon za posamezno zadevo ne določa, da o njej odloča predsednik senata. Funkcijo predsednika senata je v letu 2019 opravljal mag. Andrej Zupančič, v njegovi odsotnosti pa posamezni član strokovnega sveta.

1.2.2. Direktor Agencije

Direktorja Agencije na predlog Vlade Republike Slovenije za obdobje šestih let imenuje Državni zbor Republike Slovenije. Direktor Agencije zastopa in predstavlja Agencijo, vodi njeno poslovanje, organizira njeno delo in delo njenih strokovnih služb ter izvaja druge naloge, če ni v ZZavar-1 določeno, da je za izvajanje teh nalog pristojen drug organ Agencije. Državni zbor je dne 27. novembra 2018 za obdobje šestih let na mesto direktorja Agencije imenoval mag. Gorazda Čibeja. Njegov mandat se je začel dne 1. januarja 2019.

1.3. Naloge Agencije

ZZavar-1 določa, da Agencija na njegovi podlagi izdaja predpise in izvaja nadzor nad zavarovalnicami, zavarovalnozastopniškimi in zavarovalnoposredniškimi družbami ter zavarovalnimi zastopniki in posredniki. Agencija je pristojna tudi za izvajanje nadzora nad pravnimi osebami, povezanimi z zavarovalnico, če je to potrebno zaradi nadzora nad poslovanjem zavarovalnic. Pristojna je tudi za opravljanje nadzora nad zavarovalnico v zavarovalniški skupini ter zavarovalnim in mešanim zavarovalnim holdingom.

Nadalje opravlja nadzor tudi nad poslovanjem Jedrskega poola in poslovanjem Slovenskega zavarovalnega združenja v delu, ki se nanaša na poslovanje Škodnega sklada in Odškodninskega urada.

Skladno z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12 s spremembami; v nadaljevanju: ZPIZ-2) je Agencija pristojna za izdajo dovoljenj pokojninskim družbam, za izvajanje nadzora nad njihovim poslovanjem in poslovanjem zavarovalnic, ki izvajajo dodatno pokojninsko zavarovanje, ter za izdajo podzakonskih predpisov. Prav tako Agencija na podlagi 354. člena ZPIZ-2 opravlja nadzor nad izplačevalci poklicnih pokojnin.

Poleg tega Agencija na podlagi 23. člena Zakona o Prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo, 85/09 in 32/16) nadzira še poslovanje Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije.

Na podlagi Zakona o finančnih konglomeratih (Uradni list RS, št. 43/06, 87/11 in 56/13) Agencija opravlja tudi dopolnilni nadzor nad nadzorovano osebo s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je na vrhu finančnega konglomerata oziroma ji je nadrejen finančni holding.

Na podlagi določil Zakona o makrobonitetnem nadzoru finančnega sistema (Uradni list RS, št. 100/13; v nadaljevanju: ZMbNFS) Agencija sodeluje v Odboru za finančno stabilnost, v katerem so predstavniki vseh treh slovenskih nadzornih organov subjektov finančnega sektorja (Banka Slovenije in Agencija za trg vrednostnih papirjev). Poleg tega je Agencija pristojna, da na podlagi tega zakona izvaja makrobonitetni nadzor nad finančnimi družbami s spremljanjem, zbiranjem ter preverjanjem poročil in obvestil finančnih družb, z izvajanjem pregledov poslovanja finančnih družb, z izrekanjem ukrepov nadzora skladno s področnimi zakoni ter z izrekanjem makrobonitetnih nadzornih ukrepov in instrumentov skladno s tem zakonom.

Agencija na podlagi pristojnosti, ki ji jih daje zakonodaja, opravlja nadzor zlasti z rednim preverjanjem poročil in obvestil, ki jih prejme od zavezancev za poročanje, ter z opravljanjem pregledov poslovanja.

Osnovne naloge Agencije so:

1. izdaja dovoljenj za opravljanje zavarovalnih poslov;
2. izdaja dovoljenj za spremembo zavarovalne vrste;
3. izdaja dovoljenj za povečanje osnovnega kapitala s stvarnim vložkom;
4. izdaja dovoljenj za pridobitev kvalificiranega deleža;
5. izdaja dovoljenj za opravljanje funkcije člana uprave oziroma za izvršnega člana upravnega odbora;
6. izdaja dovoljenj za prevzem oziroma prenos zavarovalnih pogodb;
7. izdaja dovoljenj za združitev oziroma delitev;
8. izdaja dovoljenj za ustanovitev podružnice v tujini;
9. izdaja dovoljenj za preseganje omejitev dovoljenih naložb v pokojninski družbi;
10. izdaja dovoljenj za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja;
11. izdaja soglasij k metodi in spremembam metode porazdelitve prihodkov in odhodkov med zavarovalnima skupinama premoženjskih in življenjskih zavarovanj;
12. izdaja soglasij k statutu in pravilniku o volitvah v skupščino zastopnikov vzajemne zavarovalnice;
13. izdaja soglasij k zavarovalnim statističnim standardom;
14. nadzor zavarovalnic, pokojninskih družb, zavarovalnih zastopnikov, zavarovalnih posrednikov, zastopnikov dopolnilnih zavarovanj, Jedrskega poola, Škodnega sklada in Odškodninskega urada pri Slovenskem zavarovalnem združenju ter izrekanje nadzornih ukrepov za odpravo ugotovljenih kršitev in nepravilnosti;
15. priprava podzakonskih predpisov na podlagi zavarovalne in pokojninske zakonodaje;
16. vodenje obveznih registrov subjektov nadzora;
17. vodenje postopkov o prekrških za kršitve ZZavar-1;
18. sodelovanje z drugimi nadzornimi organi.

Od vključitve Slovenije v Evropsko unijo (EU) dne 1. maja 2004 lahko zavarovalnice in zavarovalni zastopniki ali posredniki iz Evropskega gospodarskega območja (angl. European Economic Area – EEA) neposredno opravljajo zavarovalne posle v Republiki Sloveniji. Prav tako lahko slovenske zavarovalnice, zavarovalni zastopniki in zavarovalni posredniki te storitve opravljajo na trgih držav članic. S tem dejstvom so se pristojnosti Agencije razširile čez meje ozemlja Republike Slovenije, saj Agencija v določenem delu nadzira poslovanje slovenskih zavarovalnic pri njihovem delovanju na tujih trgih in vodi evidenco vseh ponudnikov zavarovalnih storitev na trgu Republike Slovenije.

2. NOTRANJA ORGANIZACIJA IN FINANCIRANJE AGENCIJE

2.1. Notranja organizacija in podatki o zaposlenih

Agencija je bila v prvi polovici leta 2019 na podlagi Pravilnika o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest Agencije iz novembra leta 2015 organizirana v šest sektorjev in en oddelek, in sicer Sektor za regulativo politike in analize; Sektor za nadzor; Sektor za zunanji nadzor; Sektor za izdajo dovoljenj; Sektor za pravne zadeve; Sektor za splošne zadeve in Oddelek za nadzor nad ravnanjem udeležencev na trgu. Direktor Agencije je dne 27. 6. 2019 na podlagi spremembe Poslovnika Agencije z dne 10. 6. 2019, ki ga je sprejel strokovni svet Agencije, sprejel novi Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, po katerem je notranja organizacija Agencije razdeljena v pet sektorjev: Sektor za analize in mednarodne zadeve, Sektor za nadzor, Sektor za dovoljenja, Sektor za pravne zadeve in regulativo ter Sektor za splošne zadeve. Glavni namen nove organizacijske strukture je bil predvsem učinkovit nadzor, ki temelji na tveganjih, optimalen in učinkovit pretok informacij, medsektorsko sodelovanje ter enakomerna obremenjenost vseh zaposlenih.

Slika 1:
Notranjeorganizacijska sestava Agencije v drugi polovici leta 2019

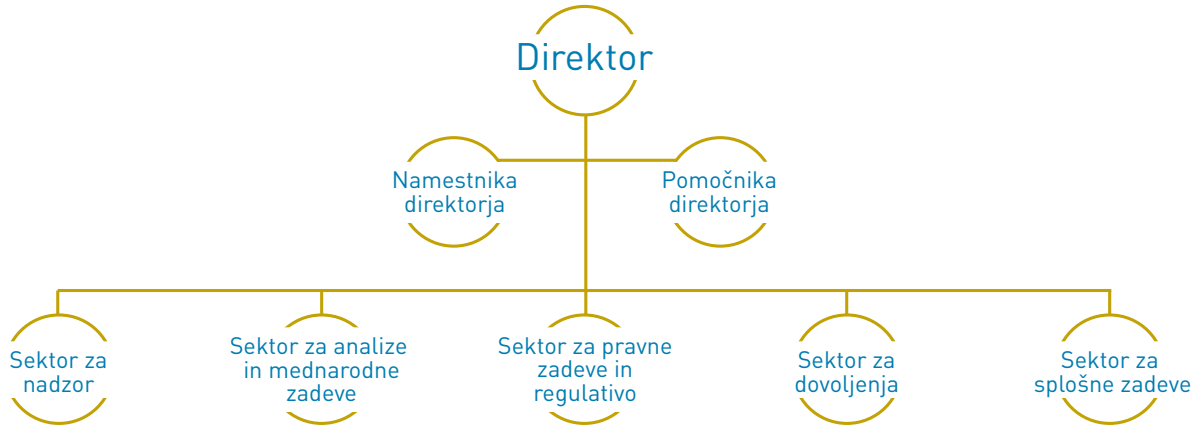

Vir: Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest z dne 27. 6. 2019

Pristojnosti sektorjev v drugi polovici leta 2019 in do priprave tega poročila so opisane v nadaljevanju.

Sektor za analize in mednarodne zadeve pripravlja tržne analize z identifikacijo sistemskih tveganj, izvaja funkcije makrobonitetnega nadzora na podlagi zakona, ki ureja makrobonitetni nadzor, pripravlja analize za potrebe poročila o stanju na področju zavarovalništva ter druga interna in eksterna poročila ter informacije o zavarovalniškem trgu, izdeluje interne analitike Agencije, analizira vsa kvantitativna poročila in obvestila, ki so jih na podlagi veljavne zakonodaje subjekti nadzora dolžni posredovati Agenciji, opravlja nadzor nad poročanjem in obveščanjem zavarovalnic, pozavarovalnic in pokojninskih družb ter predlaga ukrepe v zvezi s svojimi ugotovitvami, opravlja naloge v zvezi s Solventnostjo II, Sektorju za pravne zadeve in regulativo zagotavlja pomoč pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov, sodeluje z Banko Slovenije, Agencijo za trg vrednostnih papirjev in drugimi domačimi nadzornimi organi, oblikuje politike nadzora, oblikuje in skrbi za vsebino spletne strani s področja dela sektorja, v okviru področja dela sektorja sodeluje z evropskim organom EIOPA (angl. European Insurance and Occupational Pensions Authority), z mednarodnim združenjem IAIS (angl. International Association of Insurance Supervisors), z organi in institucijami EU in EEA ter drugimi mednarodnimi nadzornimi organi in njihovimi združenji in z drugimi mednarodnimi institucijami, predlaga in pripravlja ukrepe zoper subjekte nadzora na podlagi ugotovljenih kršitev predpisov, pripravlja vsebinska stališča Agencije v sodnih in drugih postopkih, ki sledijo nadzornim ukrepom, ki so jih pripravili, opravlja naloge ozaveščanja na področju finančnega opismenjevanja in varstva potrošnikov s področja dela sektorja, predlaga uvedbo prekrškovnih postopkov s področja dela sektorja, vodi evidence s področja dela sektorja, vodi spise in popise upravnih postopkov, ki jih vsebinsko vodi, opravlja druge naloge s področja dela sektorja ter opravlja druge naloge, ki jih odredi direktor Agencije.

Sektor za nadzor opravlja nadzor nad poslovanjem subjektov, ki ga Agencija po zakonu opravlja s spremljanjem, zbiranjem in preverjanjem poročil in obvestil zavarovalnic in drugih oseb, ki so po zakonu dolžne poročati Agenciji oziroma jo obveščati o posameznih dejstvih in okoliščinah, opravlja preglede poslovanja subjektov nadzora ter dela in naloge, povezane s tem, pri čemer sodeluje z drugimi sektorji in vključuje v preglede delavce iz drugih sektorjev, opravlja nadzor zavarovalniških skupin in finančnih konglomeratov, opravlja dela in naloge, povezane s koordinacijo in sodelovanjem z nadzornimi organi držav članic in tretjih držav ter z drugimi organi, pristojnimi za nadzor nad članicami zavarovalniških skupin oziroma finančnih konglomeratov, opravlja organizacijo in vodenje nadzornih kolegijev, sodeluje na nadzornih kolegijih, ki jih organizirajo drugi nadzorni organi, predlaga in pripravlja ukrepe zoper subjekte nadzora na podlagi kršitev, ki so bile ugotovljene pri opravljanju pregledov poslovanja subjektov nadzora, vodi evidence s področja dela sektorja, med drugim tudi evidenco izdanih zapisnikov pregledov poslovanja subjektov nadzora, evidenco izrečenih ukrepov nadzora na podlagi opravljenih pregledov poslovanja subjektov nadzora in evidenco odpravljenih kršitev, vodi celotno dokumentacijo, prejeto pri pregledih poslovanja, izvaja pregled izpolnjevanja pogojev za opravljanje funkcije članov nadzornega sveta zavarovalnic, pozavarovalnic in pokojninskih družb, za katere zakon predpisuje pogoje za opravljanje funkcije, predlaga in pripravlja ukre-

pe zoper subjekte nadzora na podlagi ugotovljenih kršitev predpisov, opravlja dela in naloge, povezane z nadzorom nad delom podružnic zavarovalnic v Republiki Sloveniji ter nad delom zavarovalnic, ki opravljajo svoje storitve v Republiki Sloveniji neposredno, ter sodeluje s pristojnimi nadzornimi organi držav članic in tretjih držav, opravlja analizo poslovanja subjektov nadzora s pripravo ocene tveganj posameznega subjekta nadzora, opravlja nadzor nad ravnanjem zavarovalnic pri ponujanju in trženju zavarovalnih produktov ne glede na prodajno pot oziroma na komunikacijski kanal ter nad obvladovanjem prodajnih poti, opravlja nadzor nad splošnimi zavarovalnimi pogoji in nad obveščanjem zavarovalcev, opravlja nadzor nad vzpostavitvijo in ustreznostjo internih postopkov za reševanje pritožb pri subjektih nadzora, opravlja nadzor nad zavarovalnimi zastopniki in posredniki, družbami, ki opravljajo storitve zavarovalnega zastopanja ali posredovanja, identificira slabe prakse na zavarovalnem trgu, pripravlja vsebinska stališča Agencije v sodnih in drugih postopkih, ki sledijo nadzornim ukrepom, ki so jih pripravili, Sektorju za pravne zadeve in regulativo zagotavlja pomoč pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov s področja dela sektorja, v okviru področja dela sektorja sodeluje z nadzornimi institucijami v okviru EIOPE in nadzornimi institucijami v drugih državah, predvsem v okviru mednarodnega združenja IAIS, z organi in institucijami EU in EEA ter z drugimi mednarodnimi institucijami, opravlja naloge ozaveščanja na področju finančnega opismenjevanja in varstva potrošnikov s področja dela sektorja, predlaga uvedbo prekrškovnih postopkov s področja dela sektorja, vodi evidence s področja dela sektorja, vodi spise in popise upravnih postopkov, ki jih vsebinsko vodi, skrbi za vsebino spletne strani Agencije s področja dela sektorja, opravlja druge naloge s področja dela sektorja, opravlja druge naloge, ki jih odredi direktor Agencije.

Sektor za dovoljenja pripravlja predloge odločitev o zahtevah za izdajo dovoljenj, soglasij, mnenj in odobritev, ki jih na podlagi ZZavar-1 in drugih zakonov zavarovalnicam, pozavarovalnicam, pokojninskim družbam, subjektom, ki opravljajo dejavnost oziroma posle zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja, in drugim vložnikom izdaja Agencija, pripravlja predloge odločitev o prenehanju in odvzemu dovoljenja, ki jih na podlagi ZZavar-1 in drugih zakonov zavarovalnicam, pozavarovalnicam, pokojninskim družbam, subjektom, ki opravljajo dejavnost oziroma posle zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja, in drugim subjektom nadzora izdaja Agencija, vodi registre izdanih dovoljenj ter vse spremembe in izbrise iz registrov, ki jih določa ZZavar-1, in druge evidence izdanih dovoljenj, odvzetih dovoljenj, soglasij, mnenj in odobritev, opravlja naloge s področja čezmejnih poslov, ki obsegajo notificiranje nadzornikov drugih držav članic za subjekte nadzora rezidente Republike Slovenije in za rezidente drugih držav članic, ažurno objavlja ustrezne registre na spletni strani Agencije, opravlja nadzor nad poročanjem subjektov nadzora, ki opravljajo dejavnost oziroma posle zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja, predlaga in pripravlja ukrepe zoper subjekte nadzora na podlagi ugotovljenih kršitev predpisov, pripravlja vsebinska stališča Agencije v sodnih in drugih postopkih, ki sledijo nadzornim ukrepom, ki so jih pripravili, v okviru področja dela sektorja sodeluje z nadzornimi institucijami v okviru EIOPE in nadzornimi institucijami v drugih državah, predvsem v okviru mednarodnega združenja IAIS, z organi in institucijami EU in EEA ter z drugimi mednarodnimi institucijami, opravlja naloge ozaveščanja na področju finančnega opismenjevanja in varstva potrošnikov s področja dela sektorja, predlaga uvedbo prekrškovnih postopkov s področja dela sektorja, Sektorju za pravne zadeve in regulativo zagotavlja pomoč pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov s področja dela sektorja, izvaja nadzor nad izobraževanjem zavarovalnih zastopnikov in posrednikov, vodi evidence s področja dela sektorja, vodi spise in popise upravnih postopkov, ki jih vsebinsko vodi, skrbi za vsebino spletne strani Agencije s področja dela sektorja, opravlja druge naloge s področja dela sektorja in opravlja druge naloge, ki jih odredi direktor Agencije.

Sektor za pravne zadeve in regulativo vodi upravne postopke Agencije, pri čemer je zlasti odgovoren za pravilno uporabo materialnega prava in za pravilno procesno vodenje postopka, sektor, ki je predlagatelj postopka, pa skrbi za podajanje vsebine, ugotovitev dejstev in pripravo dokazov, pri čemer mu Sektor za pravne zadeve in regulativo zagotavlja potrebno pravno in vsebinsko podporo, odgovoren je za pripravo predlogov sprememb zakonov oziroma druge zakonodaje in pripravlja predloge podzakonskih predpisov s področja dela Agencije, opravlja pravni pregled predlogov internih predpisov Agencije, opravlja pravni pregled pri javnih razpisih/naročilih, opravlja pravni pregled pri ostalih postopkih Agencije, opravlja naloge v zvezi z javnimi objavami ukrepov nadzora na podlagi določil ZZavar-1, vodi prekrškovne postopke v okviru pristojnosti Agencije, obravnava prejete pritožbe zoper ravnanja subjektov nadzora, v okviru pristojnosti Agencije opravlja naloge na področju preprečevanja pranja denarja, izdeluje pravna mnenja in zagotavlja podporo pri razlagi predpisov, pripravlja vloge Agencije v sodnih in drugih postopkih, opravlja pravna dela in naloge v zvezi z izvajanjem nalog in pristojnosti Agencije ter v zvezi s poslovanjem Agencije kot pravne osebe, v okviru področja dela sektorja sodeluje z nadzornimi institucijami v okviru EIOPE in nadzornimi institucijami v drugih državah, predvsem v okviru mednarodnega združenja IAIS, z organi in institucijami EU in EEA ter z drugimi mednarodnimi institucijami, sodeluje pri pripravi predlogov sprememb zakonov in

pripravlja predloge podzakonskih predpisov s področja dela Agencije, opravlja naloge ozaveščanja na področju finančnega opismenjevanja in varstva potrošnikov s področja dela sektorja, vodi evidence s področja dela sektorja, skrbi za vsebino spletne strani Agencije s področja dela sektorja, opravlja druge naloge s področja dela sektorja, opravlja druge naloge, ki jih odredi direktor Agencije.

Sektor za splošne zadeve zagotavlja strokovno in administrativno podporo direktorju Agencije, opravlja naloge glavne pisarne in vložišča Agencije, pripravlja interne akte Agencije, opravlja naloge, ki se nanašajo na vzpostavitev, nadgradnjo in vzdrževanje celotnega informacijskega sistema ter informacijskega varnostnega sistema Agencije, skrbi za vzdrževanje in posodobitve spletne strani Agencije, opravlja druga dela in naloge, povezane z uporabo informacijske tehnologije, opravlja naloge s področja računovodskega in finančnega poslovanja Agencije, skrbi za nabavo osnovnih sredstev ter za nabavo in dodeljevanje pisarniškega materiala, opravlja naloge z delovnopravnega področja, opravlja naloge s področja javnega naročanja, koordinira udeležbo delavcev Agencije na izobraževanjih in v delovnih skupinah v Sloveniji in tujini, Sektorju za pravne zadeve in regulativo zagotavlja pomoč pri pripravi predlogov sprememb zakonov in predlogov podzakonskih predpisov s področja dela sektorja, opravlja naloge ozaveščanja na področju finančnega opismenjevanja in varstva potrošnikov s področja dela sektorja, vodi evidence s področja dela sektorja, skrbi za vsebino spletne strani Agencije s področja dela sektorja, opravlja druge naloge s področja dela sektorja, opravlja druge naloge, ki jih odredi direktor Agencije.

Na dan 31. 12. 2019 je bilo v Agenciji zaposlenih 42 delavcev, od tega 16 z magistrskim nazivom (11 s področja ekonomije, dva s področja prava, eden s področja ekonomske informatike, eden s področja poslovne politike in organizacije ter eden s področja uprave), štirje z magistrskim nazivom stroke, 14 z univerzitetno izobrazbo, sedem z visokošolsko izobrazbo in eden s srednješolsko izobrazbo.

Preglednica 1:
Podatki o zaposlenih v Agenciji po stopnji strokovne izobrazbe na dan 1. 1. 2019 in 31. 12. 2019

Stopnja strokovne izobrazbe	Št. zaposlenih	
	1. 1. 2019	31. 12. 2019
V. – srednja	1	1
VII. – visoka	7	7
VII. – univerzitetna	15	14
VII. – magisterij stroke	2	4
VIII. – magisterij znanosti	17	16
IX. – doktorat	1	0
Skupaj	**43**	**42**

Vir: podatki Agencije

Preglednica 2:
Podatki o zaposlenih v Agenciji po nazivu strokovne izobrazbe na dan 1. 1. 2019 in 31. 12. 2019

Naziv strokovne izobrazbe	Št. zaposlenih	
	1. 1. 2019	31. 12. 2019
Ekonomski tehnik	1	1
Diplomirani germanist	1	1
Diplomirani upravni organizator	3	3
Diplomirani ekonomist	3	3
Univerzitetni diplomirani ekonomist	8	6
Univerzitetni diplomirani matematik	1	1
Univerzitetni diplomirani inženir matematike	1	1
Univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike	1	1
Univerzitetni diplomirani pravnik	2	4
Univerzitetni diplomirani sociolog	1	1
Univerzitetni diplomirani inženir računalništva	1	0
Magister stroke	2	4
Magister znanosti	17	16
Doktor znanosti	1	0
Skupaj	**43**	**42**

Vir: podatki Agencije

2.2. Financiranje Agencije

Osnova za financiranje Agencije so takse in nadomestila, ki jih določa Tarifa o taksah in nadomestilih (Uradni list RS, št. 52/16 in 75/19; v nadaljevanju: Tarifa). Tarifo sprejme strokovni svet Agencije, veljati pa začne, ko Agencija pridobi soglasje Vlade Republike Slovenije in objavi tarifo v Uradnem listu RS. V letu 2019 je bila osnova za financiranje Tarifa, ki je začela veljati leta 2016 in je bila izdana na podlagi novega Zakona o zavarovalništvu iz konca leta 2015, pri čemer so zavezanci skladno z 11. členom Tarife letno nadomestilo na podlagi spremenjene osnove začeli plačevati 1. januarja 2017.

V letu 2019 je bila sprejeta Sprememba Tarife o taksah in nadomestilih (Uradni list RS, št. 75/19), ki bo vplivala na višino prihodkov Agencije v letu 2020. Sprememba je posledica predvsem večjega obsega nalog, ki ji jih nalaga veljavna zakonodaja. V skladu s tarifno številko 54 Tarife bo torej v letu 2020 znašalo letno nadomestilo za zavarovalnice 0,135 % od obračunane kosmate premije v preteklem letu, za zavarovalnice v zavarovalniški skupini 0,145 % obračunane kosmate premije v preteklem letu, razen vplačil v dodatno zavarovanje iz IV. poglavja dvanajstega dela ZPIZ-2 in enkratnega zneska vplačanega čistega vplačila za zavarovanja po pokojninskem načrtu za izplačevanje pokojninskih rent iz 340. člena ZPIZ-2. Za Slovensko zavarovalno združenje bo letno nadomestilo znašalo 0,135 % od prispevkov zavarovalnic v preteklem letu, ki jih vplačajo v škodni sklad za izplačilo škod, ki jih povzročijo vozniki neznanih in nezavarovanih motornih vozil ter priklopnikov in nezavarovanih zrakoplovov. Za upravljavce pokojninskih skladov, ki so oblikovani kot kritni sklad, in za upravljavce skupine kritnih skladov bo letno nadomestilo znašalo 0,0165 % vrednosti premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. preteklega leta, ki ga po ZPIZ-2 upravlja upravljavec, razen za poseben kritni sklad za izplačevanje pokojninske rente po pokojninskem načrtu iz 349. člena ZPIZ-2. V primeru skupine kritnih skladov je osnova za izračun letnega nadomestila vrednost premoženja posameznega kritnega sklada iz skupine kritnih skladov, za upravljavce kritnega sklada Prvega pokojninskega sklada iz 2. točke prvega odstavka 21. člena ZPSPID je osnova 0,0165 % stanja zavarovalno-tehničnih rezervacij ter za zavarovalni oziroma pozavarovalni pool 0,135 % obračunane kosmate premije v preteklem letu.

Na podlagi Tarife je Agencija v letu 2019 zbrala 3.215.755 EUR sredstev od letnih nadomestil ter 177.872 EUR od taks in pavšalnih nadomestil. Navedeni prihodki obsegajo 100 % celotnih prihodkov Agencije, manjši znesek pa so finančni prihodki in drugi prihodki Agencije.

Nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo ter gospodarno in učinkovito rabo sredstev Agencije opravlja Računsko sodišče Republike Slovenije.

3. POROČILO O IZDANIH DOVOLJENJIH ZA OPRAVLJANJE ZAVAROVALNIH POSLOV IN DRUGIH DOVOLJENJIH, KI JIH IZDAJA AGENCIJA

V letu 2019 je Agencija na podlagi določb ZZavar-1 in ZPIZ-2 odločala o raznovrstnih vprašanjih s področja delovanja subjektov nadzora.

Izdana dovoljenja, soglasja in druge odločbe v letu 2019 so opisani v nadaljevanju, njihovo število v primerjavi z letom 2018 pa je prikazano v preglednici 3.

Oseba, ki namerava neposredno ali posredno pridobiti delnice zavarovalnice ali pokojninske družbe, na podlagi katerih bi dosegla ali presegla kvalificirani delež, mora pred pridobitvijo takega deleža na podlagi 31. člena ZZavar-1 oziroma 332. člena ZPIZ-2 pridobiti dovoljenje Agencije. Agencija je v letu 2019 izdala tri dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža v zavarovalnici, in sicer vsa tri dovoljenja so bila izdana za pridobitev neposrednega deleža, na podlagi katerega je družba postala nadrejena družba zavarovalnici.

Prav tako je Agencija izdala dve ugotovitveni odločbi o prenehanju veljavnosti dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža po petem odstavku 39. člena ZZavar-1.

Na podlagi četrtega odstavka 59. člena ZZavar-1 je Agencija izdala sedem dovoljenj za opravljanje funkcije člana uprave v zavarovalnici.

Skladno s šestim odstavkom 59. člena ZZavar-1 je Agencije izdala štiri ugotovitvene odločbe o prenehanju dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave v zavarovalnici.

Agencija je na podlagi prvega odstavka 125. člena ZZavar-1 izdala eno dovoljenje za združitev s pripojitvijo družbe.

Agencija je na podlagi 115. člena ZZavar-1 v letu 2019 izdala eno dovoljenje za ustanovitev zavarovalnice, in sicer dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v zavarovalni vrsti življenjsko zavarovanje iz 19. točke drugega odstavka 7. člena ZZavar-1.

Poleg tega je Agencija na podlagi 124. člena ZZavar-1 izdala eno dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v zavarovalnih vrstah kreditno zavarovanje, kavcijsko zavarovanje in zavarovanje s kapitalizacijo izplačil.

Agencija je na podlagi 42. člena Zakona o finančnih konglomeratih izdala odločbo o ugotovitvi obstoja finančnega konglomerata.

Na podlagi tretjega odstavka 305. člena v povezavi s šestim odstavkom 323. člena ZPIZ-2 je Agencija v letu 2019 dvema pokojninskima družbama izdala soglasja k spremembam pravil upravljanja skladov dodatnih pokojninskih zavarovanj.

Agencija je v letu 2019 izdala skupno 1792 dovoljenj na področju opravljanja poslov in dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja. Od tega je bilo 135 dovoljenj izdanih zavarovalnozastopniškim in zavarovalnoposredniškim družbam ter samostojnim podjetnikom za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja in posredovanja ter družbam, ki opravljajo posle sklepanja zavarovanj, ki so v neposredni povezavi z glavno dejavnostjo, ki jo opravljajo (zastopnikom dopolnilnih zavarovanj). 1657 dovoljenj pa je bilo izdanih fizičnim osebam za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja. 1095 dovoljenj je bilo izdano bančnim uslužbencem, ki so na dan uveljavitve ZZavar-1 pri banki opravljali naloge zavarovalnega posrednika in so imeli dovoljenje Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega posredovanja. Pri vložitvi vloge za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja so bili v šestih mesecih od uveljavitve sprememb ZZavar-1 oproščeni plačila takse za odločanje o izdaji dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja pod pogoji, da so dovoljenje za zavarovalno posredovanje pridobili v času, ko so bili zaposleni pri tej ali drugi banki.

Dovoljenje za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja na podlagi četrtega odstavka 570. člena ZZavar-1 preneha veljati, če zavarovalnozastopniška oziroma zavarovalnoposredniška družba ne začne poslovati v šestih mesecih od izdaje dovoljenja, če preneha opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja za več kot eno leto, z začetkom stečajnega postopka oziroma prisilne likvidacije, z izbrisom zavarovalnozastopniške ali zavarovalnoposredniške družbe iz sodnega ali drugega ustreznega registra ali s prejetjem izjave zavarovalnozastopniške ali zavarovalnoposredniške družbe, da je prenehala opravljati dejavnost zavarovalnega zastopanja ali posredovanja, in dokazila o vpisu spremembe dejavnosti v sodni ali drug ustrezen register ali o sprejetju sklepa pristojnega organa, kadar tak vpis ni predviden. Agencija v tem primeru izda ugotovitveno odločbo o prenehanju dovoljenja. V letu 2019 je Agencija na podlagi ugotovitev izdala 107 tovrstnih ugotovitvenih odločb.

Agencija je v letu 2019 zavrgla oziroma zavrnila devet zahtev za izdajo dovoljenja s področja opravljanja poslov in dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja, saj niso bile podane procesne predpostavke za odločanje o zahtevah ali zaradi neizpolnjevanja zakonskih pogojev.

Poleg navedenih upravnih postopkov Agencija skladno z zakonodajo obravnava tudi obvestila zavarovalnic o nameravanem začetku neposrednega opravljanja zavarovalnih poslov na območju druge oziroma drugih držav članic EU ter na podlagi zahtev, prejetih od nadzornih ustanov drugih držav članic EU, notificira opravljanje storitev zavarovalnicam in podružnicam teh zavarovalnic v drugih državah članicah EU, ki so za opravljanje zavarovalnih poslov registrirane v svojih državah in lahko na podlagi notifikacije neposredno opravljajo posle na območju Republike Slovenije. Agencija skladno s predpisi redno posodablja register oseb, ki opravljajo zavarovalno dejavnost na ozemlju Republike Slovenije. Register je javno dostopen na spletnih straneh Agencije.

Preglednica 3:
Izdana dovoljenja, soglasja in druge odločbe v letih 2018 in 2019

Vrsta dovoljenja	2018	2019
Dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža v zavarovalnici/pokojninski družbi	1	3
Odločba na podlagi dvanajstega odstavka 483. člena ZZavar-1	2	0
Odločba o zavrnitvi zahteve za pridobitev kvalificiranega deleža v zavarovalnici/pokojninski družbi	2	0
Ugotovitvena odločba o prenehanju veljavnosti dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža	1	2
Dovoljenje za opravljanje funkcije člana uprave v zavarovalnici/pokojninski družbi	6	7
Ugotovitvena odločba o prenehanju dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave	6	4
Odločba o izdaji dovoljenja za združitev iz prvega odstavka 125. člena ZZavar-1	1	1
Dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov (ustanovitev)	0	1
Dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v zavarovalni vrsti	0	1
Dovoljenje za opravljanje pozavarovalnih poslov v zavarovalni vrsti	1	0
Ugotovitvena odločba o prenehanju dovoljenja za opravljanje zavarovalnih poslov	2	0
Odločba o ugotovitvi obstoja finančnega konglomerata	0	1
Soglasje k pravilom upravljanja	1	2
Dovoljenje za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja/posredovanja (fizične osebe)	421	1657
Dovoljenje za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja/posredovanja (pravne osebe)	139	135
Predhodno mnenje za izdajo dovoljenja za opravljanje posredovanja pri prodaji zavarovalnih polic	0	1
Ugotovitvena odločba o prenehanju dovoljenja za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja	168	107
Zavrnitev oziroma zavrženje izdaje dovoljenja za opravljanje poslov in dejavnosti zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja	4	9
SKUPAJ	**755**	**1931**

Vir: podatki Agencije.

Iz preglednice izhaja, da je Agencija v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 izdala 1176 odločb več. Razlog za povečano število odločb je sprejetje ZZavar-1A, ki je v prehodnih in končnih določbah v 144. členu določil uskladitev bank, ki imajo dovoljenje za opravljanje dejavnosti zavarovalnega posredovanja. Banke lahko od uveljavitve ZZavar-1A naprej opravljajo le dejavnost zavarovalnega zastopanja. Banke, ki so imele na podlagi prvega odstavka 144. člena dovoljenje za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja, so morale svoje poslovanje s spremenjenim 561. členom ZZavar-1 uskladiti v šestih mesecih od začetka veljavnosti zakona, tj. od dne 26. 2. 2019. Prav tako je ZZavar-1A določil, da so bančni uslužbenci, ki na dan uveljavitve

ZZavar-1 pri banki opravljajo naloge zavarovalnega posrednika in imajo dovoljenje Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega posredovanja, oproščeni plačila takse za odločanje o izdaji dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja pod pogoji, da so dovoljenje za zavarovalno posredovanje pridobili v času, ko so bili zaposleni pri tej ali drugi banki, da v šestih mesecih od začetka veljavnosti ZZavar-1 vložijo zahtevo za izdajo dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja ter da so ob vložitvi zahteve zaposleni pri banki. Agencija je zato v šestih mesecih od sprejetja ZZavar-1A na tej podlagi izdala 1095 dovoljenj za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja.

4. IZVAJANJE NADZORA IN IZREČENI NADZORNI UKREPI

Agencija opravlja nadzor zlasti s spremljanjem ter preverjanjem poročil in obvestil zavarovalnic in drugih oseb, ki so ji dolžne poročati na podlagi ZZavar-1 in drugih zakonov, ter z opravljanjem pregledov poslovanja subjektov nadzora. Kadar Agencija pri opravljanju nadzora ugotovi kršitve ZZavar-1 oziroma drugih predpisov, ki urejajo poslovanje subjektov nadzora, subjektu nadzora z odredbo naloži, da kršitve oziroma nepravilnosti odpravi ali da odpravi ali opusti določena dejanja.

4.1. Preverjanje poročil in obvestil

Agencija na podlagi zakona prejema redna in izredna poročila. Redna poročila se nanašajo na periodična poročanja o poslovanju subjektov nadzora. Subjekti nadzora v informacijski sistem Agencije predajajo različne vrste rednih poročil: poročila na osnovi evropske direktive Solventnost II, kvalitativna poročila in druga poročila, predpisana z zakonodajo.

Izredna poročila se nanašajo na poročila, ki jih zahteva Agencija (kot izvajanje nadzornih ukrepov ali kot dodatno poročanje posameznega subjekta nadzora), in občasna poročila, ki so jih subjekti nadzora dolžni pošiljati Agenciji (na primer poročila o sklicu in sklepih skupščine ter o spremembah v organih upravljanja).

Pri poročanju Agencija spremlja pravočasnost in pravilnost poročanja zavarovalnic ter s podrobnejšo analizo in navzkrižnim nadzorom ugotavlja morebitne vsebinske nepravilnosti. Če ugotovi kršitve in nepravilnosti pri poročanju, pozove subjekt nadzora, da naj jih odpravi, lahko pa take ugotovitve pripeljejo tudi do podrobnejšega nadzora s pregledom poslovanja.

4.2. Pregledi poslovanja subjektov nadzora

S pregledi poslovanja Agencija preverja, ali njeni nadzorovanci poslujejo tako, da je zagotovljena zaščita zavarovalcev, zavarovancev in drugih upravičencev iz zavarovalnih pogodb. Pregledi poslovanja so lahko celoviti, usmerjeni na posamezna tvegana področja pri posameznem subjektu ali tematski. Poleg tega, da Agencija zagotavlja redne preglede poslovanja v okviru triletnega cikla, pri načrtovanju upošteva tudi informacije na podlagi spremljanja poročil in obvestil iz rednega poročanja, pobude drugih sektorjev v povezavi z izvajanjem nalog Agencije, informacije na podlagi ocen tveganj subjektov nadzora, pa tudi informacije iz javno razpoložljivih virov. Agencija pri izvajanju pregledov poslovanja po potrebi sodeluje z drugimi slovenskimi in tujimi nadzorniki. Pregledi poslovanja omogočajo predvsem preveritev poslovanja v praksi ter zagotovitev podatkov in informacij, s katerimi Agencija ne razpolaga na podlagi rednega poročanja.

Na podlagi ugotovitev strokovnih služb pri ugotovljenih nesmotrnostih, nedoslednostih in kršitvah pri poslovanju subjektov nadzora Agencija izdaja nadzorne ukrepe. Strokovne službe spremljajo odpravljanje nesmotrnosti, nedoslednosti in kršitev, kar obsega preverjanje poročil o odpravi kršitev, pa tudi morebitne ponovne preglede poslovanja v obsegu, potrebnem za ugotovitev, ali so kršitve odpravljene.

V letu 2019 je Agencija načrtovala šest pregledov poslovanja, od tega pet pri zavarovalnicah in pozavarovalnicah ter en pregled podružnice. Začetih je bilo šest načrtovanih pregledov. Na dan 31. 12. 2019 je imela Agencija odprtih pet pregledov poslovanja:

- trije pregledi – Agencija je izdala en zapisnik o pregledu poslovanja v februarju 2020, en zapisnik je bil izdan v marcu 2020, en zapisnik bo izdan marca 2020;
- en pregled poslovanja – Agencija je izdala opozorilo, subjekt nadzora je o odpravljeni kršitvi poročal do dne 28. 2. 2020;
- en pregled poslovanja – Agencija je izdala opozorilo, kršitev odpravljena dne 28. 1. 2020.

Na področju nadzora ravnanja tržnih udeležencev je Agencija v letu 2019 izvajala dejavnosti, vezane na vpeljavo učinkovitega nadzora tržnih udeležencev.

Agencija poleg tega opravljala tudi redne naloge nadzora ravnanja tržnih udeležencev, ki vključujejo analize trga in ravnanja tržnih udeležencev ter vodenje postopkov pri ugotovljenih kršitvah. V tem kontekstu je Agencija v letu 2019 izvajala preglede poslovanja zastopniških in posredniških družb, zastopnikov dopolnilnih zavarovanj, bank ter zavarovalnih zastopnikov in posrednikov na področjih, na katerih Agencija ugotavlja kršitve veljavne zakonodaje.

V letu 2019 je bilo z izdajo zahteve za pregled poslovanja začetih devet pregledov poslovanja zavarovalnozastopniških in zavarovalnoposredniških družb. En pregled poslovanja banke in en pregled druge pravne osebe, ki lahko opravlja dejavnost zavarovalnega zastopanja. V letu 2019 je bilo z izdajo zapisnika o pregledu poslovanja zaključenih osem pregledov poslovanja zavarovalnozastopniških in zavarovalnoposredniških družb, en pregled poslovanja banke ter en pregled druge pravne osebe, ki lahko opravlja dejavnost zavarovalnega zastopanja.

Po stanju na dan 31. 12. 2019 je imela Agencija iz naslova pregledovanja zavarovalnozastopniških in zavarovalnoposredniških družb, bank ali drugih pravnih oseb, ki lahko opravljajo dejavnost zavarovalnega zastopanja, odprt en pregled poslovanja.

4.3. Izrekanje nadzornih ukrepov

Agencija je v letu 2019 izrekala nadzorne ukrepe na podlagi ugotovitev pregledov poslovanja, na podlagi izsledkov iz rednih in izrednih poročil ter na podlagi javno dostopnih informacij. Na podlagi 434. člena ZZavar-1 je Agencija izrekala nadzorne ukrepe po uradni dolžnosti.

Z ZZavar-1 sta bila na novo uvedena dva nadzorna ukrepa: priporočilo in opozorilo. Agencija izda priporočilo upravi zavarovalnice za izboljšanje poslovanja zavarovalnice, če pri pregledu poslovanja ugotovi nesmotrnosti ali nedoslednosti pri poslovanju zavarovalnice, ki nimajo značilnosti kršitve predpisov. Agencija namesto odredbe o odpravi kršitev izda opozorilo, v katerem zavarovalnico opozori, če pri pregledu poslovanja ugotovi kršitve predpisov, vendar te kršitve po svojih značilnostih in obsegu nimajo pomembnih učinkov. Agencija je v letu 2019 izdala štiri priporočila, ki so se nanašala na izboljšanje poslovanja zavarovalnic na podlagi pregledov poslovanja, in sedem opozoril, ki so se nanašala predvsem na odpravo kršitev, ki jih je Agencija ugotovila na podlagi pregledov poslovanja.

Agencija je v letu 2019 izdala šest obvestil pred izdajo odredbe o odpravi kršitev. Obvestilo Agencija izda na podlagi zahteve za poročanje in pravil upravnega postopka, da se subjekt nadzora lahko v določenem roku izreče o dejstvih in okoliščinah, navedenih v obvestilu, ki so pomembne za izdajo odredbe o odpravi kršitev. Če zavarovalnica odpravi kršitev, ki je navedena v obvestilu, o tem v istem roku pisno in z dokazili obvesti Agencijo. Agencija prouči prejeto izjavo in priložene listine. Če ugotovi, da ni izkazano, da so kršitve podane, ali je izkazano, da so bile odpravljene, izda sklep o ustavitvi postopka nadzornega ukrepa.

Agencija je subjektom nadzora v letu 2019 izdala dve odredbi o odpravi kršitev. Kršitve so se nanašale na določila ZZavar-1 glede vzpostavljenih preglednih in razumljivih pravil upravljanja naložb v odvisne družbe in predhodnih kontrol v procesu upravljanja naložb v odvisne družbe, kršitve glede vrednotenja in poročanja o naložbah ter kršitve glede izročanja pisnih obvestil zavarovalcem ter neizdaje pisnih pravil.

Če neupravičeni imetnik v enem mesecu od pridobitve delnic zavarovalnice ne vloži zahteve za izdajo dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža, mu Agencija z odredbo naloži, da delnice, ki jih ima v nasprotju s tem zakonom, odsvoji. V odredbi o odsvojitvi delnic Agencija določi rok za odsvojitev delnic, ki ne sme biti krajši od treh in ne daljši od šestih mesecev. Agencija je v letu 2019 izdala dve odredbi o odsvojitvi delnic.

Agencija je v letu 2019 izdala tri odredbe o dopolnitvi poročila, pri čemer je od subjektov nadzora zahtevala, da dopolnijo poročila o odpravi kršitev, posredovana na podlagi odredbe o odpravi kršitev.

Agencija je izdala dve odločbi o ugovoru zoper odredbo. Oba ugovora je Agencija zavrnila.

Agencija je v letu 2019 izdala štiri ugotovitvene odločbe o odpravi kršitev.

ZZavar-1 v prvem odstavku 45. člena določa, da lahko Agencija odvzame dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža, če nastopijo okoliščine iz prvega ali drugega odstavka 37. člena ZZavar-1. Po določilih 1. točke prvega odstavka 37. člena ZZavar-1 je ena od okoliščin, v katerih Agencija zavrne izdajo dovoljenja, če kvalificirani imetnik ne ustreza merilom iz 1. do 3. točke prvega odstavka 36. člena ZZavar-1, kar je med drugim tudi ugled kvalificiranega imetnika. Agencija je v letu 2019 izdala odločbo o začetku postopka za odvzem dovoljenja za pridobitev kvalificiranega deleža in v nadaljevanju postopka dovoljenje kvalificiranemu imetniku tudi odvzela.

Agencija je izdala eno odločbo o začetku postopka za odvzem dovoljenja zavarovalnozastopniški družbi zaradi sistematičnih hujših kršitev dobrih poslovnih običajev pri opravljanju dejavnosti zavarovalnega zastopanja. Agencija je na podlagi izjave in izvedenih ukrepov subjekta nadzora z odločbo ustavila postopek odvzema dovoljenja.

Agencija je izdala eno odločbo o začetku postopka za odvzem dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja zaradi kršitev dobrih poslovnih običajev. Dovoljenje za opravljanje poslov zavarovanega zastopanja je bilo v letu 2019 tudi odvzeto.

Na področju prekrškovnega prava je Agencija v letu 2019 izdala 40 obvestil kršilcem, da se izjavijo o dejstvih in okoliščinah. Agencija je na podlagi izjav kršilcev leta 2019 izdala 39 pisnih opozoril in en opomin. Prekrškovni postopki so se nanašali predvsem na kršitve določil posredovanja kopij polic zavarovanja odgovornosti ter kršitve določil poročanja o strukturi in obsegu posredniških poslov.

Zbirni pregled stanja s primerjavo s predhodnim letom povzemamo v preglednici 4.

Preglednica 4:
Podatki o izrekih nadzornih ukrepov v letih 2018 in 2019

VRSTA UKREPA	2018	2019
Priporočilo, opozorilo	10	11
Obvestilo pred izdajo odredbe	4	6
Odredba o odpravi kršitev	3	2
Odredba o odsvojitvi delnic	0	2
Odredba o dopolnitvi poročila	5	3
Odločba o ugovoru proti odredbi	2	2
Odločba o začetku postopka za odvzem dovoljenja	4	3
Odločba o pogojnem odvzemu dovoljenja	2	0
Odločba o odvzemu dovoljenja	1	2
Odločba o ustavitvi postopka za odvzem dovoljenja	1	1
Ugotovitvena odločba o odpravi kršitev	5	4
Odločba o ustavitvi postopka	1	0
Sklep o ustavitvi postopka	10	6
SKUPAJ	**48**	**41**

Vir: podatki Agencije.

Iz preglednice izhaja, da je Agencija v letu 2019 izdala 41 nadzornih ukrepov. V primerjavi z letom 2018 je bilo v letu 2019 izdanih predvsem manj postopkovnih upravnih aktov.

Preglednica 5:
Podatki o izrekih nadzornih obvestil v letu 2019

VRSTA OBVESTILA	2018	2019
Obvestila	13	40
Pisno opozorilo	10	39
Pisni opomin	0	1
SKUPAJ	23	80

Vir: podatki Agencije.

Iz preglednice izhaja, da je Agencija v letu 2019 izdala bistveno več obvestil kršilcem kot tudi pisnih opozoril v primerjavi z letom 2018.

5. SODNI POSTOPKI

5.1. Sodni postopki pred Upravnim sodiščem Republike Slovenije

Na dan 1. 1. 2019 je bila Agencija pri Upravnem sodišču Republike Slovenije stranka v šestih postopkih.

Januarja 2018 je Agencija prejela tožbo zavarovalnice zoper odločbo, s katero je Agencija zavrnila ugovor zoper odredbo o odpravi kršitev glede sklenjenih pogodb o poslovnem sodelovanju z upravniki večstanovanjskih stavb in nalogom o odpovedi vseh teh pogodb. Sodni postopek je bil novembra 2019 končan, tožbi se je ugodilo, sodišče je odločbo odpravilo in vrnilo zadevo v ponovno odločanje. Agencija je v ponovnem odločanju ugovoru ugodila in odpravila odredbo o odpravi kršitev.

Maja 2018 je Agencija prejela tožbo subjekta zoper odločbo, s katero je Agencija odvzela dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža. Sodni postopek je končan, septembra 2019 je sodišče tožbo zavrglo.

Junija 2018 je bila vložena tožba zoper odločbo, s katero je Agencija zavrnila izdajo dovoljenja za kvalificirani delež v pozavarovalnici. Tožba je bila februarja 2019 zavrnjena.

Junija 2018 je Agencija prejela tožbo subjekta zoper odločbo, s katero je Agencija odvzela dovoljenje za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja. Sodni postopek je bil končan, ko je marca 2019 sodišče tožbo zavrnilo.

Julija 2018 je Agencija prejela tožbo zoper odločbo, s katero je Agencija zavrnila izdajo dovoljenja za kvalificirani delež v pozavarovalnici. Februarja 2019 je Agencija prejela odločitev Upravnega sodišča Republike Slovenije, s katero je sodišče tožbo zavrnilo.

Avgusta 2018 je bila vložena tožba zoper odločbo Agencije v delu, da bo Agencija na svoji spletni strani objavila nadzorni ukrep. Sodni postopek še ni končan.

Na dan 31. 12. 2019 je bila Agencija pri Upravnem sodišču Republike Slovenije stranka v enem postopku.

5.2. Sodni postopki pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije

Decembra 2018 je Agencija prejela revizijo zoper sodbo Upravnega sodišča Republike Slovenije, ali je sklepanje zavarovanj za nepremičnine v neposredni zvezi z dejavnostjo upravljanja teh nepremičnin. Revizija je bila novembra 2019 zavrnjena.

Marca in maja 2019 je Agencija prejela reviziji zoper sodbi Upravnega sodišča Republike Slovenije, s katerima je Upravno sodišče Republike Slovenije potrdilo odločbi Agencije, s katerima je Agencija zavrnila izdajo dovoljenja za kvalificirani delež v pozavarovalnici. Zadevi sta še v odločanju.

Agencija je decembra 2019 od Vrhovnega sodišča Republike Slovenije prejela sklepa, da se dopustita reviziji zoper sodbi Upravnega sodišča Republike Slovenije v povezavi z izdajo ugotovitvene odločbe, da je družbi bilo izdano dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža v pozavarovalnici. Ena revizija je bila oktobra 2019 zavrnjena, druga je še v odločanju.

6. DELO AGENCIJE NA PODROČJU TRANSPOZICIJE EVROPSKE ZAKONODAJE

6.1. Delo na zakonodajnem področju

Na zakonodajnem področju je bila Agencija že v letu 2019 močno vpeta v proces priprave Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 9/19; v nadaljevanju: ZZavar-1A).

Februarja 2019 je bil v Državnem zboru Republike Slovenije sprejet ZZavar-1A, ki je implementiral določbe Direktive (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. januarja 2016 o distribuciji zavarovalnih produktov (v nadaljevanju: IDD) ter odpravil ugotovljene nedoslednosti glede implementacije nekaterih določb direktive Solventnost II.

S spremembo ZZavar-1 so v zavarovalnicah vzpostavljeni postopki za odobritev vsakega zavarovalnega produkta pred njegovim trženjem. Ob navzkrižni prodaji, to je, kadar se zavarovalni produkt ponudi skupaj z dopolnilno ali drugo storitvijo, ki ni zavarovanje, kot del paketa, je zavarovalec seznanjen z možnostjo nakupa posameznih delov ločeno. Zagotovljen je ustrezen opis paketa, pa tudi ločena evidenca stroškov in plačil vsake komponente.

Zavarovalnice morajo zavarovalcu podatke v povezavi z zavarovanjem predstaviti odkrito, pošteno in profesionalno, skladno z najboljšimi interesi zavarovalca. Takšna morajo biti tudi tržna sporočila. Distributerji zavarovalnih produktov svojih zaposlenih ne smejo plačevati ali ocenjevati njihove uspešnosti na način, ki je v nasprotju z njihovo dolžnostjo, da delujejo skladno z najboljšimi interesi zavarovalca. Zavarovalnica mora pravočasno pred sklenitvijo zavarovalne pogodbe zavarovalca obvestiti o naravi plačila, ki ga prejmejo njeni zaposleni v povezavi z zavarovalno pogodbo. Zavarovalnica ali zavarovalni posrednik, ki distribuira zavarovalne naložbene produkte za stranke, mora vzdrževati in izvajati učinkovito organizacijsko in upravno ureditev, tako da sprejme vse potrebne ukrepe, s katerimi prepreči, da bi nasprotje interesov škodilo interesom strank. Zavarovalnica ali zavarovalni posrednik mora pri svetovanju o zavarovalnem naložbenem produktu pridobiti tudi potrebne informacije v povezavi z znanjem in izkušnjami zavarovalca s področja naložb ter v povezavi s finančnim položajem te osebe lahko zavarovalcu priporoči zavarovalne naložbene produkte, ki so zanj primerni.

Enako kot ostali zavarovalni zastopniki in zavarovalni posredniki v EU se morajo tudi zavarovalni zastopniki in zavarovalni posredniki v Republiki Sloveniji redno poklicno usposabljati, da ohranjajo primerno raven storitev za zavarovance. To temelji na vsaj 15 urah poklicnega usposabljanja letno, pri tem pa se upoštevajo narava prodajanih produktov, njihova vloga in dejavnosti, ki jih opravljajo pri poslih zavarovalnega zastopanja ali posredovanja. Uspešno opravljeno poklicno usposabljanje se dokazuje s pridobitvijo spričevala. Registri po novem vsebujejo tudi podatke o državah članicah, v katerih zavarovalni zastopnik ali zavarovalni posrednik opravlja posel iz naslova svobode ustanavljanja ali svobode opravljanja storitev.

Agencija je v letu 2019 zelo intenzivno sodelovala z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pri spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 28/19, ZPIZ-2F), s katerim se je v slovenski pravni red prenesla Direktiva (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (IORP II), ki je nadomestila prej veljavno Direktivo 2003/41/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. junija 2003 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje, zadnjič spremenjena z Direktivo 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II).

Med mnogimi spremembami se je s spremembami zakona odpravila omejitev, da se posameznik ne sme vključiti v več pokojninskih načrtov individualnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Ob tem se je natančneje določilo, da lahko delodajalec posamezniku plačuje premije dodatnega pokojninskega zavarovanja istočasno samo po enem pokojninskem načrtu kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Izjema od tega je zaposleni, ki je pri dveh ali več delodajalcih zaposlen za krajši delovni čas.

Na novo so se določile dodatne vsebine obvestila o vključitvi, ki so zahtevane z direktivo. Tako mora obvestilo o vključitvi vsebovati tudi informacije o tem, ali in kako se pri izbiri naložb upoštevajo okoljski, podnebni in socialni dejavniki ter dejavniki upravljanja družb; informacije o tem, kje so na voljo dodatne informacije; informacije o donosnosti pokojninskega sklada za vsaj zadnjih pet poslovnih let oziroma za vsa leta delovanja načrta, kadar je to obdobje krajše od petih let; in informacije o strukturi stroškov, ki se odtegnejo iz sredstev člana in pokojninskega sklada. Tako se tudi za individualno pokojninsko zavarovanje določa obveznost obveščanja o značilnostih pokojninskega načrta in pravilih upravljanja pokojninskega sklada. S tem se zagotavlja boljša obveščenost zavarovancev že pred vključitvijo v individualno dodatno pokojninsko zavarovanje. Upravljavec mora člana pred vključitvijo obvestiti tudi o donosnosti pokojninskega sklada za vsaj zadnjih pet poslovnih let oziroma za vsa leta delovanja pokojninskega sklada, kadar je to obdobje krajše od petih let, ter o strukturi stroškov, ki se odtegnejo iz sredstev člana in pokojninskega sklada.

Eden izmed pomembnejših ciljev direktive je tudi izboljšanje obveščanja članov. V skladu z direktivo se tako z zakonom uvaja novo potrdilo o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki nadomešča dosedanje potrdilo o stanju na osebnem računu člana in podatek o vseh vplačilih v pokojninski sklad v preteklem letu.

Z dodanim novim členom je določena vsebina o pravicah iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki zavarovancu daje celovite informacije o sedanjem stanju njegovega varčevanja za starost v okviru dodatnega pokojninskega zavarovanja in glede tega, kaj lahko pričakuje v prihodnosti iz tega zavarovanja.

6.2. Delo na področju nadzora, ki temelji na tveganjih

Agencija je že od sprejetja ZZavar-1 začela vpeljevati načela nadzora, ki temelji na tveganjih. To je oblika nadzora, ki je usmerjena k tveganjem in v prihodnost, ki ga je nadaljevala tudi v letu 2019. Agencija je na podlagi poročanja zavarovalnic v letu 2019 izvajala sklope nadzornih dejavnosti, ki so podrobneje opisani v nadaljevanju.

Agencija redno izvaja nadzorne postopke, s katerimi zagotavlja pregled kvantitativnih in kvalitativnih podatkov ter informacij, ki so jih zavarovalnice pripravile skladno z zahtevami Solventnosti II. Prejete podatke na podlagi poročanj v letu 2019 in prejetih informacij je Agencija pregledala z vidika pravilnosti in popolnosti glede na zahteve Solventnosti II. Zavarovalnice, pri katerih je ugotovila nepravilnosti, nejasnosti ali pomanjkljivosti, je Agencija o tem pisno obvestila, jih pozvala k njihovi odpravi in ponovnemu poročanju popravljenih podatkov oziroma informacij.

Poleg navedenih dejavnosti je Agencija na podlagi interno opredeljene metodologije za oceno tveganj subjektov nadzora v letu 2019 opravljala nadzor, ki temelji na tveganjih. Pri tem je identificirala najpomembnejša tveganja posameznih subjektov nadzora. Hkrati so ti postopki oblikovani na način, ki zagotavlja, da bo Agencija nadzorne postopke izvajala objektivno, sledljivo in transparentno, upoštevaje velikost, obseg in naravo poslov ter profil tveganj posameznega subjekta nadzora. Skupina strokovnjakov v okviru ocene tveganj analizira poslovni model in prouči poglavitne segmente poslovanja posameznega subjekta. Tako so v presojo vključena tudi vsa opredeljena področja pregleda iz drugega odstavka 36. člena direktive Solventnost II. Agencija je v okviru tega dela nadzora izdelala kompozitno oceno tveganj in trend tveganja, ki skupaj predstavljata v prihodnost usmerjeno regulativno oceno. Tako pridobljena regulativna ocena Agenciji omogoča prioritizacijo nadzorniških dejavnosti, obenem pa pomaga pri zgodnjem odkrivanju in odpravljanju potencialnih žarišč na ravni posameznega subjekta nadzora in na ravni zavarovalnega sektorja.

Pridobljeni podatki so obenem osnova za identifikacijo tveganj za finančno stabilnost za potrebe dela Odbora za finančno stabilnost.

7. DELO AGENCIJE NA DRUGIH ZAKONODAJNIH PODROČJIH

7.1. Delo na področju priprave zakonov

Agencija je bila v letu 2019 na zaprosilo oziroma lastno pobudo vključena tudi v proces sprejemanja in spreminjanja drugih predpisov, ki se nanašajo na delo Agencije oziroma ki neposredno ali posredno vplivajo na delo Agencije ali na subjekte, ki jih Agencija nadzira. Pomembnejši izmed teh predpisov so:

1. Prenos direktive IORP II v Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2F);
2. Predlog Delegirane uredbe Komisije (EU) z dne 5. februarja 2019 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 glede regulativnih tehničnih standardov, ki določajo informacije, ki jih je treba predložiti pristojnemu organu v vlogi za dovoljenje tretje osebe, ki ocenjuje skladnost s STS;
3. Predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zelenem javnem naročanju;
4. Predlog Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2);
5. Predlog Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2009/103/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o zavarovanju civilne odgovornosti pri uporabi motornih vozil in o izvajanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti;
6. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1K);
7. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma;
8. Uredba (EU) Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) št. 1093/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ), Uredbe (EU) št. 1094/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine), Uredbe (EU) št. 1095/2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge), Uredbe (EU) št. 600/2014 o trgih finančnih instrumentov, Uredbe (EU) 2016/1011 o indeksih, ki se uporabljajo kot referenčne vrednosti v finančnih instrumentih in finančnih pogodbah ali za merjenje uspešnosti investicijskih skladov, in Uredbe (EU) 2015/847 o informacijah, ki spremljajo prenose sredstev;
9. Nacionalna ocena tveganja Slovenije za pranje denarja in financiranje terorizma;
10. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-O).

7.2. Delo na področju priprave podzakonskih predpisov

V letu 2019 je Agencija izdala naslednje tri nove sklepe, en sklep o spremembah in dopolnitvah sklepa, en sklep o spremembah sklepa na podlagi ZZavar-1 ter Spremembo Tarife o taksah in nadomestilih na podlagi ZZavar-1 in ZPIZ-2:

1. SKLEP o poročanju oseb, ki opravljajo dejavnost zavarovalnega zastopanja in zavarovalnega posredovanja (Uradni list RS, št. 26/19), izdan na podlagi 3. točke tretjega odstavka 564. člena ZZavar-1;
2. SKLEP o podrobnejših pogojih za stalno poklicno usposabljanje zavarovalnih zastopnikov in zavarovalnih posrednikov (Uradni list RS, št. 26/19), izdan na podlagi 1. točke tretjega odstavka 564. člena in 2. točke prvega odstavka 501. člena ZZavar-1;
3. SKLEP o registrih zavarovalnih zastopnikov in zavarovalnih posrednikov (Uradni list RS, št. 32/19), izdan na podlagi 2. točke tretjega odstavka 564. člena ZZavar-1;
4. SKLEP o spremembah in dopolnitvah Sklepa o pogojih, potrebnih za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja (Uradni list RS, št. 32/19), izdan na podlagi prvega odstavka 564. člena ZZavar-1;
5. SKLEP o spremembi Sklepa o zavarovalno-statističnih podatkih (Uradni list RS, št. 25/19 in 46/19), izdan na podlagi 284. člena, četrtega odstavka 536. člena, petega odstavka 578. člena, drugega odstavka 597. člena v zvezi s 4. in 8. točko prvega odstavka 596. člena ter drugega odstavka 609. člena ZZavar-1;
6. Sprememba Tarife o taksah in nadomestilih (Uradni list RS, št. 75/19), izdana na podlagi 6. točke prvega odstavka 501. člena in 511. člena ZZavar-1 ter prvega odstavka 363. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12 s spremembami).

8. POROČILO O SODELOVANJU AGENCIJE Z DOMAČIMI IN TUJIMI NADZORNIMI ORGANI

8.1. Sodelovanje z domačimi in tujimi nadzornimi organi

Agencija pri svojem delu redno sodeluje z Banko Slovenije, Agencijo za trg vrednostnih papirjev, Slovenskim zavarovalnim združenjem, Slovenskim inštitutom za revizijo, Agencijo za javni nadzor nad revidiranjem, Uradom za preprečevanje pranja denarja in Komisijo za preprečevanje korupcije.

Poleg sodelovanja z nadzornimi organi Agencija pri opravljanju svojega dela redno sodeluje tudi z ministrstvi, katerih delo pokriva tudi področje zavarovalništva, zlasti z Ministrstvom za finance, Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter z Ministrstvom za zdravje.

Skladno s Pravilnikom o medsebojnem sodelovanju nadzornih organov (v nadaljevanju: Pravilnik) so imeli člani Komisije za medsebojno sodelovanje nadzornih organov v sestavi viceguverner Banke Slovenije oziroma direktor Oddelka za bančni nadzor Banke Slovenije, direktor Agencije za trg vrednostnih papirjev in direktor Agencije v letu 2019 tri srečanja. Skladno z drugim odstavkom 6. člena Pravilnika dolžnost sklicevanja sestankov in priprave zapisnika vsako leto preide na drug nadzorni organ. V letu 2019 je te naloge izvajala Banka Slovenije, v letu 2020 pa jih bo prevzela Agencija za trg vrednostnih papirjev.

Skladno z določili ZMbNFS deluje Odbor za finančno stabilnost, ki je pristojen za oblikovanje makrobonitetne politike v Republiki Sloveniji. Cilj delovanja odbora je prispevati k zaščiti stabilnosti celotnega finančnega sistema, vključno z okrepitvijo njegove odpornosti in zmanjšanjem kopičenja sistemskih tveganj, ter tako zagotoviti vzdržen prispevek finančnega sektorja h gospodarski rasti. Člani odbora so: guverner Banke Slovenije in viceguverner, pristojen za nadzor bančnega poslovanja, direktor Agencije za trg vrednostnih papirjev in njegov namestnik, direktor Agencije in njegov namestnik ter dva predstavnika Ministrstva za finance, ki pa nimata glasovalne pravice. Člani odbora so pri svojem odločanju neodvisni in niso zavezani k upoštevanju navodil svojih nadrejenih, državnih ali drugih organov. Za svoje delo je odbor odgovoren izključno Državnemu zboru Republike Slovenije; poroča mu enkrat letno. Odbor po potrebi poroča tudi organom EU in Evropskemu odboru za sistemska tveganja. Guverner Banke Slovenije je predsednik odbora in predseduje sejam odbora. Odbor odloča na sejah, ki jih predsednik odbora navadno skliče štirikrat letno. Ob zaznanih potrebah se lahko skličejo dodatne seje odbora, tudi na pobudo drugih članov odbora. Odbor za finančno stabilnost se je v letu 2019 sestal na štirih sejah. Agencija na sejah odbora sodeluje s pripravo prikazov tveganj zavarovalniškega sektorja na krovni ravni, pa tudi z analizami posameznih tveganj. Zaradi povečanega zanimanja javnosti za metode veriženja podatkovnih blokov (angl. blockchain) in kriptovalute je Odbor za finančno stabilnost v letu 2017 oblikoval posebni delovni skupini za finančno tehnologijo (angl. fintech) in kibernetsko varnost, v katerih so tudi v letu 2019 sodelovali predstavniki Agencije.

Agencija je bila v letu 2019 vključena v projekte Urada za preprečevanje pranja denarja, ki se nanašajo na zavarovalniški sektor. Poleg tega Agencija skladno s pooblastili, določenimi v ZPPDFT-1 in drugih zakonih, opravlja nadzor nad izvajanjem določb ZPPDFT in na njegovi podlagi sprejetih predpisov pri zavarovalnicah, ki imajo dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v skupini življenjskih zavarovanj, podružnicah zavarovalnic tretjih držav, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov življenjskega zavarovanja, zavarovalnicah držav članic, ki ustanovijo podružnico v Republiki Sloveniji oziroma so pooblaščene za neposredno opravljanje poslov življenjskega zavarovanja v Republiki Sloveniji, pokojninskih družbah, upravljavcih vzajemnih pokojninskih skladov, upravljavcih premostitvenega sklada iz ZPZPŠ-1 ter pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo posle v povezavi z dejavnostjo zavarovalnega zastopanja pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju in zavarovalnega posredništva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju.

Agencija sodeluje z nadzornimi organi zavarovalnega oziroma finančnega nadzora držav članic Evropskega gospodarskega prostora in republik nekdanje Jugoslavije. V okviru medsebojnega sodelovanja Agencija svetuje nekaterim nadzornim organom glede uvajanja zavarovalniške zakonodaje.

Agencija je leta 2019 organizirala kolegij nadzornikov za dve skupini, ki imata sedež v Republiki Sloveniji.

Zaposleni v Agenciji so v letu 2019 dejavno sodelovali na kolegijih nadzornikov (angl. College Meeting) zavarovalnih skupin iz držav članic Evropske unije, ki imajo hčerinske družbe v Republiki Sloveniji, in sicer skupine Merkur zavarovalnice, Zavarovalnice Grawe in Zavarovalnice Generali.

8.2. Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine – EIOPA

Organ EIOPA je bil kot Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine ustanovljena 1. 1. 2011 z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. novembra 2010 (angl. Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a European Supervisory Authority (ESA)) in je nadomestil dotakratni CEIOPS (angl. Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors). Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine je bil ustanovljen hkrati z Evropskim bančnim organom (angl. European Banking Authority – EBA) ter Evropskim organom za vrednostne papirje in finančne trge (angl. European Securities and Markets Authority – ESMA) kot odziv na svetovno finančno krizo. Glavna naloga EIOPA je povezava med nacionalnimi nadzornimi organi s ciljem poenotiti nadzorno regulativo oziroma zakonodajo in nadzorne prakse. Organi vodenja EIOPA so: predsednik (angl. Chairman), izvršni direktor (angl. Executive Director), Odbor nadzornikov (angl. Board of Supervisors) in Upravni odbor (angl. Management Board).

Predsednik EIOPE je bil v letu 2019 predstavnik portugalske nadzorne ustanove, izvršni direktor pa predstavnik italijanske nadzorne ustanove. Upravni odbor EIOPE poleg predsednika sestavlja še šest izvoljenih predstavnikov nadzora držav članic. Konec leta 2019 so Upravni odbor EIOPE sestavljali predstavniki iz Nemčije, Nizozemske, Češke, Belgije, Italije in Francije.

V letu 2019 je Agencija sodelovala na šestih zasedanjih Odbora nadzornikov, ki ga sestavljajo vsi predstojniki zavarovalnega nadzora držav članic, potekala so v Frankfurtu.

V letu 2019 so v okviru EIOPE delovali Odbor za usmerjanje nadzornih dejavnosti (angl. Supervisory Steering Committee), Odbor za usmerjanje politik (angl. Policy Steering Committee), Odbor za tveganje in finančno stabilnost (angl. Risks and Financial Stability Committee), Odbor za varstvo potrošnikov in finančne inovacije (angl. Committee on Consumer Protection and Financial Innovation) ter Skupina za IT in podatke (angl. IT and Data Committee).

Na ravni nacionalnih nadzornih organov so v letu 2016 začele delovati tudi t. i. ekspertne skupine (angl. Expert Network), ki združujejo strokovnjake za kvantitativne zahteve, upravljanje tveganj, podatkov, notranjih modelov in finančne stabilnosti. Ti strokovnjaki, zaposleni pri nacionalnih nadzornih organih, sodelujejo pri izvajanju implementacijskih dejavnosti, izmenjavi informacij glede regulative in oblikovanju odgovorov na tehnična in vsebinska vprašanja, ki jih subjekti nadzora in drugi deležniki posredujejo nacionalnim nadzornim organom ali EIOPI.

Zaposleni Agencije so v letu 2019 aktivno sodelovali v Odboru za usmerjanje nadzornih dejavnosti, Skupini za podatke v okviru Odbora za IT, ekspertnih skupinah, pri projektu pregleda ustreznosti izračuna kapitalskih zahtev (angl. SCR review) in pri projektu izvedbe pregleda nadzorniških pristopov k Poročilu nadzorniku (angl. Peer review on RSR).

8.3. Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov – IAIS

Mednarodno združenje zavarovalnih nadzornikov, ustanovljeno leta 1993, združuje zavarovalne nadzornike iz več kot 200 držav in opazovalce. IAIS objavlja osnovna načela zavarovalništva (angl. Insurance Core Principles), standarde in usmeritve ter organizira izobraževanja in druge oblike podpore, potrebne za učinkovito delo zavarovalnih nadzornikov. IAIS sodeluje z drugimi telesi, ki objavljajo standarde nadzora, reguliranja in poslovanja v finančnem sektorju, ter mednarodnimi organizacijami, ki si prizadevajo za finančno stabilnost. Znotraj IAIS delujejo Izvršni odbor (angl. Executive Committee), Implementacijska komisija (angl. Implementation and Assessment Committee), Proračunska komisija (angl. Budget Committee), Revizijska komisija s Komisijo za tveganja (angl. Audit in Risk Committee), Komisija za makronadzor (angl. Macroprudential Committee) in Komisija za razvoj politik (angl. Policy Developmnet Committee). Znotraj IAIS deluje tudi veliko delovnih skupin. Zaposleni Agencije so v letu 2019 izvajali dejavnosti v okviru Delovne skupine za finančno vključitev (angl. Financial Inclusion Working Group), Implementacijske komisije (angl.

Implementation and Assessment Committee), Delovne skupine za ravnanje udeležencev na trgu (angl. Market Conduct Working Group) in Delovne skupine za razvoj politik (angl. Policy Delvelopment Committee). Direktor Agencije je bil v letu 2019 imenovan v Izvršni odbor IAIS (angl. Executive Committee) kot predstavnik regije CEET. Poleg tega se je več zaposlenih udeležilo letne konference IAIS.

9. POROČILO O DRUGIH DEJAVNOSTIH

9.1. Poročanje drugim nadzornim organom in ustanovam

Agencija skladno s predpisi in dogovori redno pripravlja poročila za domače in tuje nadzorne organe. Agencija redno poroča o stanju na zavarovalniškem trgu Banki Slovenije, in sicer v okviru četrtletnih standardiziranih poročil, štirikrat letno o stanju na trgu poroča tudi Statističnemu uradu Republike Slovenije, štirikrat letno pripravi poročilo o izvajanju pokojninskih zavarovanj za Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Poleg tega Agencija redno polletno pripravlja poročila o stanju na zavarovalniškem trgu in ločeno o stanju na trgu pokojninskih zavarovanj za EIOPO. Enkrat letno pripravlja tudi ločena poročila o poslovanju slovenskih zavarovalnic in pokojninskih družb za potrebe Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD).

9.2. Delo na področju informacijske tehnologije

Po implementaciji programske opreme za elektronsko poročanje zavarovalnic v septembru 2017 je Agencija v letu 2019 posodobila programsko opremo za potrebe poročanja z najnovejšimi različicami taksonomije za potrebe poročanja po Solventnosti II in z izpopolnjenim analitičnim modulom, ki omogoča takojšen pregled ter analizo vseh prejetih podatkov subjektov nadzora.

Prav tako je Agencija v letu 2019 poleg rednih posodobitev programske opreme v okviru javnega razpisa izvedla nakup novih računalnikov za zaposlene v Agenciji.

9.3. Vodenje registrov in drugih javno dostopnih seznamov

Na podlagi prvega odstavka 562. člena ZZavar–1 je Agencija dolžna voditi naslednje registre:

1. register zavarovalnozastopniških družb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti zavarovalnega zastopanja;
2. register zavarovalnoposredniških družb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti zavarovalnega posredovanja;
3. register oseb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja;
4. register oseb, ki so pridobile dovoljenje Agencije za opravljanje poslov zavarovalnega posredovanja;
5. register drugih oseb, če sklepajo zavarovanja, ki so v neposredni povezavi z glavno storitvijo, ki jo opravljajo (na primer špediterji in osebe, ki opravljajo tehnične preglede vozil);
6. register zavarovalnozastopniških oziroma zavarovalnoposredniških družb držav članic, ki so na območju Republike Slovenije upravičene opravljati dejavnost zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja s podružnico, ustanovljeno na območju Republike Slovenije;
7. register zavarovalnozastopniških in zavarovalnoposredniških družb oziroma drugih oseb držav članic in zavarovalnih zastopnikov oziroma posrednikov držav članic, ki so na območju Republike Slovenije upravičeni neposredno opravljati storitve oziroma posle zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja;
8. register zavarovalnozastopniških oziroma zavarovalnoposredniških družb tretjih držav, ki so na območju Republike Slovenije upravičene opravljati dejavnost zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja s podružnico in so pridobile dovoljenje Agencije.

Skladno s četrtim odstavkom 562. člena ZZavar-1 so vsi našteti registri javni.

Agencija vodi tudi javno dostopen seznam zavarovalnih subjektov (zavarovalnic, pokojninskih družb in drugih nadzorovanih ustanov) s sedežem v Republiki Sloveniji z navedbo zavarovalnih vrst, v katerih so posamezni subjekti pridobili dovoljenje Agencije za opravljanje dejavnosti, ter javno dostopen seznam zavarovalnih subjektov s sedežem v tujini, ki so priglasili opravljanje dejavnosti na ozemlju Republike Slovenije, z navedbo zavarovalnih vrst, za katere velja priglasitev.

9.4. Strokovno izpopolnjevanje zaposlenih

Zaposleni Agencije so se v letu 2019 udeležili številnih delovnih sestankov ter nekaterih seminarjev in strokovnih posvetov doma in v tujini.

V tujini so se zaposleni v večini udeležili usposabljanj, ki so potekala v okviru EIOPE in so se večinoma nanašala na IDD-direktivo, Solventnost II, nadzor skupin, na področje dogajanja na evropskem trgu pokojnin in nadzora nad ravnanjem udeležencev na trgu. Usposabljanje v okviru EIOPE je ključno orodje za spodbujanje skupne kulture na področju nadzora in za izmenjavo dobrih praks z drugimi nadzornimi organi na območju Evropske unije.

Zaposleni so se v letu 2019 med drugim udeležili različnih strokovnih seminarjev, med njimi tudi Dnevov slovenskega zavarovalništva, Dnevov slovenskih pravnikov, konference računovodij, konference notranjih revizorjev in davčne konference.

10. ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV Z DELOM AGENCIJE

Agencija je v letu 2020 izvedla anketo o zadovoljstvu uporabnikov z delom Agencije za zavarovalni nadzor v letu 2019, ki jo je poslala 20 subjektom nadzora – vsem zavarovalnicam, pozavarovalnicama, pokojninskim družbam, Poolu za zavarovanje in pozavarovanje jedrskih nevarnosti ter Slovenskemu zavarovalnemu združenju.

Na anketo se je odzvalo devet zavarovalnic, dve pokojninski družbi in en preostali subjekt. Preteklo leto se je odzvalo deset zavarovalnic in štirje preostali subjekti.

Izsledki ankete so prikazani v spodnji preglednici.

Preglednica 6:
Izsledki ankete o zadovoljstvu uporabnikov z delom Agencije (v %)

ZŠ	Vprašanje	Zelo nezadovoljni	Nezadovoljni	Niti zadovoljni niti nezadovoljni	Zadovoljni	Zelo zadovoljni	Nerelevantno vprašanje za subjekt
		1	2	3	4	5	6
1	Kako ste na splošno zadovoljni z Agencijo za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija)?	0,00	11,11	0,00	77,78	11,11	0,00
2	Kako ste bili zadovoljni z delom Agencije v preteklem letu?	0,00	11,11	0,00	66,67	11,11	11,11
3	Kako ste zadovoljni s strokovnostjo odgovorov Agencije na vaša vprašanja, ki ste jih v preteklem letu zastavili Agenciji?	0,00	0,00	33,33	33,33	22,22	11,11
4	Kako ste zadovoljni z odzivnim časom, v katerem ste od Agencije prejeli povratno informacijo na vaše uradno vprašanje?	0,00	0,00	11,11	44,44	22,22	22,22
5	Kako ste zadovoljni z odzivnim časom, v katerem ste od Agencije prejeli povratne informacije na vaša ostala vprašanja?	0,00	0,00	22,22	44,44	33,33	0,00
6	Kako ste zadovoljni z delom in strokovnostjo zaposlenih, ki opravljajo preglede pri subjektih nadzora?	0,00	11,11	11,11	33,33	22,22	22,22
7	Kako ste zadovoljni s časom trajanja nadzora na terenu (od časa prihoda do časa odhoda nadzornikov na terenu)?	0,00	11,11	22,22	11,11	11,11	44,44
8	Kako ste zadovoljni z načinom komunikacije nadzornikov na terenu?	0,00	0,00	11,11	11,11	33,33	44,44
9	Kako ste zadovoljni z uporabniško izkušnjo (navigacija, menuji, design...) spletne strani Agencije www.a-zn.si?	0,00	0,00	11,11	88,89	0,00	0,00
10	Kako ste zadovoljni z vsebino (na voljo so vse informacije, ki jih potrebujete, vsebina je pregledna,...) spletne strani Agencije www.a-zn.si?	0,00	11,11	11,11	66,67	11,11	0,00
11	Kako ste zadovoljni z Agencijskim portalom za oddajanje poročil?	0,00	11,11	11,11	77,78	0,00	0,00

Vir: podatki Agencije.

Povprečna ocena odgovorov na 5-stopenjski lestvici (1 = zelo nezadovoljni, 5 = zelo zadovoljni) je znašala 3,9 (preteklo leto: 4,1).

Izsledki ankete kažejo, da je stopnja zadovoljstva pri vseh vprašanjih podobna lanski.

III. LETNI OBRAČUN ZA LETO 2019 (revidirani podatki)

AUDITING revizijske storitve

Audit-i.n.g, revizijske storitve, d.o.o
Ukmarjeva ulica 6
1000 Ljubljana

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Svetu
AGENCIJE ZA ZAVAROVALNI NADZOR
Trg republike 3
Ljubljana

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze Agencije za zavarovalni nadzor, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2019 ter in z njo povezan izkaz prihodkov in odhodkov za tedaj končano leto ter priloge k računovodskim izkazom in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj Agencije za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju AZN) na dan 31. decembra 2019 ter razliko med prihodki in odhodki za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi podzakonskimi predpisi.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od agencije in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila (letnega obračuna) agencije AZN, vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Poleg tega je naša odgovornost, da ocenimo, ali so bile druge informacije usklajene z zakonom ali predpisom glede formalnih zahtev in postopkov za pripravo drugih informacij z vidika pomembnosti in, ali bi neskladnost s temi zahtevami lahko vplivala na presoje, zasnovane na teh drugih informacijah.

Audit-i.n.g, revizijske storitve, d.o.o., Ukmarjeva ulica 6, 1000 Ljubljana; Telefon: +386 (0)1 320 78 40; Fax: +386 (0)1 320 78 41; ID DDV: SI22373896; Matična številka: 6708536; osnovni kapital 7.500,00 EUR; družba je v sodni register vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani; TRR: SI56 6100 0000 8766 916; e-mail: info@auditing.si

AUDITING revizijske storitve

Na podlagi opravljenih postopkov poročamo, kolikor lahko ocenimo, da:

- so druge informacije, ki opisujejo dejstva predstavljena v računovodskih izkazih, v vseh pomembnih pogledih usklajene z računovodskimi izkazi; in
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnim zakonom ali predpisi.

Poleg tega je naša odgovornost, da na podlagi našega poznavanja in razumevanja agencije, ki smo ju pridobili pri reviziji, poročamo o tem, ali druge informacije vsebujejo pomembno napačno navedbo. Na podlagi opravljenih postopkov v zvezi z drugimi pridobljenimi informacijami poročamo, da nismo ugotovili nobenih pomembnih napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o računovodstvu in z njim povezanimi podzakonskimi predpisi in za tàko notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov agencije odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenja, razen če namerava poslovodstvo agencijo likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Svet agencije AZN je odgovoren za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovodstva;
- na podlagi pridobijenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujajo dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti

Audit-i.n.g, revizijske storitve, d.o.o., Ukmarjeva ulica 6, 1000 Ljubljana; Telefon: +386 (0)1 320 78 40; Fax: +386 (0)1 320 78 41; ID DDV: SI22373896; Matična številka: 6708536; osnovni kapital 7.500,00 EUR; družba je v sodni register vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani; TRR: SI56 6100 0000 8766 916; e-mail: info@auditing.si

AUDITING revizijske storitve

poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temelijijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;

- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- pristojne za upravljanje med drugim obveščamo načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Ljubljana, 4. marec 2020

Božidar Jurglič,
pooblaščeni revizor

Audit-i.n.g. d.o.o.
Ukmarjeva ulica 6
1000 Ljubljana

AUDITING
revizijske storitve

Audit-i.n.g, revizijske storitve, d.o.o., Ukmarjeva ulica 6, 1000 Ljubljana; Telefon: +386 (0)1 320 78 40; Fax: +386 (0)1 320 78 41; ID DDV: SI22373896; Matična številka: 6708536; osnovni kapital 7.500,00 EUR; družba je v sodni register vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani; TRR: SI56 6100 0000 8766 916; e-mail: info@auditing.si

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2019 (v EUR)

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002 – 003 + 004 – 005 + 006 – 007 + 008 + 009 + 010 + 011)	**001**	**310.618**	**270.063**
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	634.559	619.736
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	496.506	440.437
02	NEPREMIČNINE	004	0	0
03	POPRAVEK VREDNOSTI NEPREMIČNIN	005	0	0
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	581.621	544.733
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	409.056	453.969
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0	0
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0	0
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0	0
09	TERJATVE ZA SREDSTVA, DANA V UPRAVLJANJE	011	0	0
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA, RAZEN ZALOG, IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013 + 014 + 015 + 016 + 017 + 018 + 019 + 020 + 021 + 022)	**012**	**3.325.463**	**3.248.967**
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVE VREDNOSTNICE	013	0	0
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	265.519	432.907
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	2.267	3.568
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	45	156
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	3.000.000	2.800.000
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0	0
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0	0
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	15.559	6.120
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0	0
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	42.073	6.216
	C) ZALOGE (024 + 025 + 026 + 027 + 028 + 029 + 030 + 031)	**023**	**0**	**0**
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0	0
31	ZALOGE MATERIALA	025	0	0
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0	0
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA IN STORITVE	027	0	0
34	PROIZVODI	028	0	0
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0	0
36	ZALOGE BLAGA	030	0	0
37	DRUGE ZALOGE	031	0	0
	I. AKTIVA SKUPAJ (001 + 012 + 023)	**032**	**3.636.081**	**3.519.030**
99	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	033	0	0

Členitev skupine kontov	Naziv skupine kontov	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035 + 036 + 037 + 038 + 039 + 040 + 041 + 042 + 043)	**034**	**302.630**	**243.010**
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	15.671	0
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	139.705	142.003
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	109.379	65.643
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	37.561	34.931
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	314	433
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0	0
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0	0
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0	0
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	0	0
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045 + 046 + 047 + 048 + 049 + 050 + 051 + 052 – 053 + 054 + 055 + 056 + 057 + 058 – 059)	**044**	**3.333.451**	**3.276.020**
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0	0
91	REZERVNI SKLAD	046	0	0
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0	0
93	DOLGOROČNE REZERVACIJE	048	0	0
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0	0
9410	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	050	0	0
9411	SKLAD PREMOŽENJA V DRUGIH PRAVNIH OSEBAH JAVNEGA PRAVA, KI JE V NJIHOVI LASTI, ZA FINANČNE NALOŽBE	051	0	0
9412	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	052	3.169.822	3.169.822
9413	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	053	0	0
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0	0
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0	0
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	841	841
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0	0
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	162.788	105.357
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0	0
	I. PASIVA SKUPAJ (034 + 044)	**060**	**3.636.081**	**3.519.030**
99	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	061	0	0

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 (v EUR)

Členitev skupine kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861 + 862 – 863 + 864)	**860**	**3.393.627**	**3.243.144**
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	861	3.393.627	3.243.144
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	862	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	863	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	864	0	0
762	**B) FINANČNI PRIHODKI**	**865**	**150**	**256**
763	**C) DRUGI PRIHODKI**	**866**	**23**	**0**
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868 + 869)	**867**	**1.855**	**1.896**
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	1.855	1.896
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (860 + 865 + 866 + 867)	**870**	**3.395.655**	**3.245.296**
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872 + 873 + 874)	**871**	**1.026.314**	**943.559**
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	872	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	873	26.548	20.661
461	STROŠKI STORITEV	874	999.766	922.898
	F) STROŠKI DELA (876 + 877 + 878)	**875**	**2.099.754**	**2.099.364**
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	1.695.808	1.695.766
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	877	289.708	288.869
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	114.238	114.729
462	**G) AMORTIZACIJA**	**879**	**91.408**	**90.099**
463	**H) REZERVACIJE**	**880**	**0**	**0**
465	**J) DRUGI STROŠKI**	**881**	**9.671**	**4.554**
467	**K) FINANČNI ODHODKI**	**882**	**107**	**6**
468	**L) DRUGI ODHODKI**	**883**	**0**	**695**
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885 + 886)	**884**	**913**	**1.660**
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	913	1.222
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	0	438
	N) CELOTNI ODHODKI (871 + 875 + 879 + 880 + 881 + 882 + 883 + 884)	**887**	**3.228.167**	**3.139.937**
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870 – 887)	**888**	**167.488**	**105.359**
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887 – 870)	**889**	**0**	**0**
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	4.700	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888 – 890)	891	162.788	105.359
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889 + 890) oz. (890 – 888)	892	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0	0
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	36	38
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

1. RAČUNOVODSKI IZKAZI

Skladno z drugim odstavkom 20. člena Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C, 114/06 – ZUE, v nadaljevanju: ZR) in s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (v nadaljevanju: Pravilnik o sestavljanju letnih poročil) sta oblika in vsebina računovodskih izkazov predpisani.

Po Pravilniku o sestavljanju letnih poročil sta računovodska izkaza, ki ju mora sestaviti Agencija:

- bilanca stanja, sestavljena na obrazcu Bilanca stanja (Priloga 1 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil);
- izkaz prihodkov in odhodkov, sestavljen na obrazcu Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov (Priloga 3 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

2. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavljena iz vrednostnih pojasnil, opisnih pojasnil in iz pojasnil računovodskih izkazov.

2.1. Vrednostna pojasnila k računovodskim izkazom

Po Pravilniku o sestavljanju letnih poročil so vrednostna pojasnila k bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov predpisana v obliki obveznih prilog ter evidenčnih izkazov.

Obvezni prilogi k bilanci stanja sta preglednici, ki sta sestavljeni na obrazcih:

- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Priloga 1/A k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil);
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil (Priloga 1/B k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

Obvezna priloga k izkazu prihodkov in odhodkov je preglednica, ki je sestavljena na obrazcu Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (Priloga 3/B k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

Evidenčni izkazi, ki jih določajo 21.–25. člen Pravilnika o sestavljanju letnih poročil, so sestavljeni na obrazcih:

- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (Priloga 3/A k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil);
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov (Priloga 3/A-1 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil);
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov (Priloga 3/A-2 k Pravilniku o sestavljanju letnih poročil).

2.2. Opisna pojasnila k računovodskim izkazom

2.2.1. Uporabljene temeljne računovodske predpostavke

Po ZZavar-1 je Agencija pravna oseba javnega prava. Skladno z Zakonom o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 110/02 in preostali – v nadaljevanju: ZJF) oziroma Pravilnikom o določitvi neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov državnega in občinskih proračunov je Agencija opredeljena kot posredni uporabnik državnega proračuna. Skladno z ZR oziroma Pravilnikom o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (v nadaljevanju: Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju) ter ZJF oziroma Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil pa je opredeljena kot določeni uporabnik enotnega kontnega načrta.

Pri vodenju poslovnih knjig in sestavi, izdelavi ter predložitvi letnih poročil Agencija upošteva določbe ZR in

druge predpise, tudi ZJF, ter skladno z 2. členom ZR tudi Slovenske računovodske standarde (SRS), ki jih izdaja Slovenski inštitut za revizijo.

Agencija na podlagi 31. člena ZR vrednoti postavke v računovodskih izkazih skladno z računovodskimi standardi, če ni z ZR in drugimi predpisi določeno drugače.

Pri uporabi SRS se upošteva tudi 16. člen Pravilnika o razčlenjevanju in merjenju, ki določa, da določeni uporabniki enotnega kontnega načrta ugotavljajo in razčlenjujejo prihodke in odhodke ter vrednotijo sredstva in obveznosti do virov sredstev skladno z ZR in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi. Pri razčlenjevanju in izkazovanju prihodkov in odhodkov pa upoštevajo tudi določbe pravilnika, ki ureja enotni kontni načrt. Za drugo, kar ni urejeno z navedenimi predpisi, veljajo računovodski standardi.

Agencija ima organizirano lastno računovodstvo, pri čemer se vsa dokumentacija vodi in sestavlja v slovenskem jeziku in evrih. Poslovno leto je enako koledarskemu letu.

2.2.2. Financiranje

Sredstva za delo Agencije se na podlagi ZZavar-1 zagotavljajo iz sredstev, pridobljenih z opravljanjem storitev javne službe, tj. taks in nadomestil, določenih s Tarifo, ki jo izda Agencija v soglasju z Vlado Republike Slovenije, ter iz drugih prihodkov, ki jih ustvari Agencija s svojim poslovanjem. Tarifa določa stopnje letnega nadomestila stroškov za opravljanje nadzora, ki ga plačujejo zavarovalnice, pozavarovalnice, pokojninske družbe in drugi nadzorovani subjekti. Tarifa določa tudi višino taks za odločanje o posamičnih zadevah in za izdajo izpisov iz registrov, ki jih vodi Agencija, ter višino pavšalnih nadomestil stroškov, ki so jih za opravljanje nadzora dolžne plačevati pravne osebe, nad katerimi Agencija opravlja nadzor po ZZavar-1. Na podlagi ZZavar-1 se iz presežka prihodkov nad odhodki, realiziranega v preteklem letu, del izloči v rezerve Agencije, in sicer v višini presežka prihodkov finančnega načrta Agencije za leto, v katerem je bil presežek realiziran, ostanek pa se usmeri v proračun Republike Slovenije. ZZavar-1 določa tudi, da se presežek odhodkov nad prihodki Agencije pokrije iz rezerv Agencije, če rezerve ne zadostujejo, pa se presežek odhodkov krije iz proračuna Republike Slovenije. Proračunska sredstva se lahko zagotovijo, le če bi bilo resno ogroženo opravljanje nalog Agencije.

Razen ob ustanovitvi junija 2000 Agencija v svojem delovanju nikdar ni prejela proračunskih sredstev.

2.3. Pojasnila računovodskih izkazov

2.3.1. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

A. PRIHODKI v višini 3.395.655 EUR

Prihodki obračunskega obdobja se pripoznajo po načelu nastanka poslovnega dogodka. Zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov se ugotavljajo in razčlenjujejo tudi po načelu denarnega toka, kar je določeno s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil.

Agencija pridobiva sredstva za izvajanje z zakonom predpisanih pooblastil in pristojnosti (upravnih pooblastil) iz taks in nadomestil ter drugih prihodkov, ki jih ustvari s svojim poslovanjem, ne ustvarja pa prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu oziroma iz pridobitnih dejavnosti.

Glavni vir prihodkov Agencije v letu 2019 so bila letna in pavšalna nadomestila ter takse, ki jih določa Tarifa, kar predstavlja 100 % vseh prihodkov.

S Tarifo je določena tudi višina taks, ki so jih zavezanci dolžni plačati za odločanje o posamičnih zadevah in za izdajo izpisov iz registrov, ki jih vodi Agencija, kot tudi višina pavšalnega nadomestila stroškov za opravljanje nadzora. Od avgusta 2016 velja spremenjena Tarifa, ki je spremenila višino točk v posameznih zadevah, o katerih odloča Agencija, in posledično tudi višino taks ter pavšalnih nadomestil. Določila je tudi drugačno osnovo za izračun letnega nadomestila stroškov za opravljanje nadzora, medtem ko so stopnje letnega nadomestila ostale enake.

Preglednica 1:
Prihodki Agencije v obdobju od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

	EUR	%
1. Prihodki od poslovanja	3.393.627	100
a) Letna nadomestila stroškov za opravljanje nadzora	3.215.755	94,7
b) Takse in pavšalna nadomestila	177.872	5,3
2. Finančni prihodki	150	0
3. Drugi prihodki	23	0
4. Prevrednotovalni prihodki	1.855	0
Skupaj prihodki	**3.395.655**	**100**

Vir: podatki Agencije

Prihodki iz naslova letnih nadomestil so v letu 2019 znašali 3.215.755 EUR, s finančnim načrtom za leto 2019 je bil predviden enak znesek prihodkov. Prihodki iz naslova taks in pavšalnih nadomestil so v letu 2019 znašali 177.872 EUR. S finančnim načrtom za leto 2019 je bilo predvidenih 160.000 EUR prihodkov od taks in pavšalnih nadomestil.

Finančni prihodki Agencije lahko predstavljajo obresti, ki nastajajo v povezavi s terjatvami na podlagi finančnih naložb v obliki depozitov pri Enotni zakladnici računa (EZR). Izkazujejo se tudi zaradi nepravočasno plačanih terjatev in tečajnih razlik, vendar gre v tem primeru za minimalne zneske. V letu 2019 so ti prihodki znašali 150 EUR.

Prevrednotovalni prihodki v višini 1.855 EUR predstavljajo prihodke od prodaje odpisane računalniške opreme, ki je imela knjigovodsko vrednost 0, zaposlenim.

B. STROŠKI IN ODHODKI v višini 3.228.167 EUR

Odhodki obračunskega obdobja so tisti zneski stroškov, ki nastanejo v posameznem obračunskem obdobju, in drugih stroškov, ki skladno s sprejetimi računovodskimi pravili (predpisi, računovodskimi standardi, internimi akti) o vštevanju stroškov v odhodke obračunskega obdobja vplivajo na poslovni izid obračunskega obdobja. Ker Agencija opravlja naloge in pooblastila, ki jih določa zakonodaja, ne opravlja pa na primer proizvodne dejavnosti, so stroški, ki nastanejo v posameznem obračunskem obdobju, odhodki tega obračunskega obdobja, razen kadar se stroški skladno s sprejetimi računovodskimi pravili vštevajo v odhodke v času, ki sledi obračunskemu obdobju (razmejevanje stroškov, zlasti prek aktivnih časovnih razmejitev). Odhodki se pripoznajo po načelu nastanka poslovnega dogodka. Agencija jih mora evidentirati tudi po načelu denarnega toka zaradi spremljanja gibanja javnofinančnih prihodkov in odhodkov, kar je določeno s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil.

Odhodki navadno vsebujejo tudi vrednost (vstopnega) davka na dodano vrednost, saj Agencija ni zavezanec za DDV.

Preglednica 2:
Stroški in odhodki Agencije v obdobju od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

	EUR	%
Stroški materiala	26.548	1
Stroški storitev	999.767	31
Stroški dela	2.099.754	65
Amortizacija	91.408	3
Drugi stroški	9.670	0
Finančni odhodki	107	0
Drugi odhodki	0	0
Prevrednotovalni odhodki	913	0
Skupaj stroški in odhodki	**3.228.167**	**100**

Vir: podatki Agencije

Načrtovani stroški in odhodki Agencije so v finančnem načrtu za leto 2019 znašali 3.464.008 EUR.

Iz primerjave skupnih realiziranih stroškov in odhodkov s finančnim načrtom za leto 2019 izhaja, da so bili načrtovani stroški za 235.841 EUR višji od realiziranih. Razlika je v največji meri nastala zaradi nižjih stroškov dela, saj je Agencija v finančnem načrtu za leto 2019 na dan 31. 12. 2019 načrtovala 46 zaposlitev, realizirala pa 42 zaposlitev, saj je pet zaposlenih med letom odpovedalo pogodbo o zaposlitvi. V Prilogi 1, ki je na koncu pisnih pojasnil, je prikazana primerjava med realiziranimi in načrtovanim stroški po posameznih vrstah.

STROŠKI MATERIALA obsegajo nakup strokovne literature, časopisov in revij, porabo pisarniškega materiala ter druge stroške materiala, tudi gorivo za službena vozila. Stroški materiala so v letu 2019 znašali 26.548 EUR. V finančnem načrtu za leto 2019 so bili predvideni stroški materiala v višini 22.251 EUR.

STROŠKI STORITEV obsegajo intelektualne storitve (izobraževalne, svetovalne, odvetniške, prevajalske storitve), stroške službenih potovanj, najemnine, PTT- in telekomunikacijske storitve, sejnine ter druge storitve.

Preglednica 3:
Stroški storitev v obdobju od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

	EUR	%
Stroški intelektualnih storitev (izobr., svetov., odvetn., prevaj.)	114.554	4
Stroški službenih potovanj	100.471	3
Najemnine z obratov. stroški	271.039	8
PTT- in telekomunikacijske storitve	38.031	1
Sejnine	46.173	1
Avtorske in podjemne pogodbe	0	0
Druge storitve (objave URL, vzdrževanje članarine mednarod., reprezent.)	429.499	13
Skupaj storitve	**999.767**	**31**

Vir: podatki Agencije

Na kontu »intelektualne storitve« Agencija evidentira stroške izobraževanja zaposlenih, seminarjev, revizije računovodskih izkazov Agencije in notranje revizije, svetovalne, odvetniške in prevajalske storitve. Strošek omenjenih storitev je v letu 2019 znašal 114.554 EUR. S finančnim načrtom za leto 2019 je bilo za to postavko predvidenih 120.585 EUR.

Stroški službenih poti zaposlenih za leto 2019 znašajo 100.471 EUR. V finančnem načrtu za leto 2019 je bila ta postavka predvidena v višini 105.220 EUR. Stroške službenih poti Agencija obračunava zaposlenim skladno z Uredbo o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, Kolektivno pogodbo za javni sektor in Kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti ter na podlagi Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov (v nadaljevanju: ZPSDP).

Stroški službenih poti v Sloveniji se nanašajo na preglede poslovanja subjektov nadzora, ki so jih zaposleni Agencije opravili zunaj Ljubljane, in na stroške (dnevnice, kilometrine) udeležbe zaposlenih na strokovnih seminarjih, konferencah in posvetih zunaj Ljubljane, stroški službenih poti v tujini pa predvsem na sodelovanje zaposlenih v odborih in delovnih skupinah EIOPE in Mednarodnega združenja zavarovalnih nadzornikov (IAIS) ter izobraževanja zaposlenih v okviru EIOPE.

Stroški najemnin zajemajo najemnino poslovnih prostorov Agencije, obratovalne stroške najema poslovnih prostorov, najem parkirnih mest in najem dvoran za organizacijo posameznih dogodkov Agencije.

V letu 2019 je Agencija za stroške najemnin namenila 271.039 EUR. S finančnim načrtom za leto 2019 so bila predvidena sredstva v ta namen 273.368 EUR.

Stroški PTT- in telekomunikacijskih storitev za leto 2019 znašajo 38.031 EUR. S finančnim načrtom za leto 2019 so bila za to postavko predvidena sredstva v višini 36.092 EUR.

Stroški sejnin v letu 2019 znašajo 46.173 EUR. S finančnim načrtom so predvidena sredstva za to postavko

znašala 59.363 EUR. Razlika v primerjavi s finančnim načrtom je nastala, ker je strokovni svet v letu 2019 deloval s štirimi člani namesto s petimi, kot to predvideva ZZavar-1.

V postavki **»druge storitve«** je v Izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2019 združenih več vrst storitev, ki jih Agencija evidentira na različnih kontih.

S finančnim načrtom za leto 2019 je bilo za postavko »druge storitve« v Izkazu prihodkov in odhodkov predvidenih 387.516 EUR sredstev. Dejansko nastalih stroškov pa je bilo pri tej postavki 429.499 EUR. V postavki »druge storitve« so zajete storitve za opravljanje dejavnosti (objava v Uradnem listu Republike Slovenije, študentsko delo), storitve tekočega in investicijskega vzdrževanja, stroški reprezentance in stroški drugih storitev (članarine v mednarodnih organizacijah – EIOPA, IAIS, letne licence programske opreme ...).

STROŠKI DELA predstavljajo bruto plače in nadomestila plač zaposlenih, prispevke in davke na bruto plače, sredstva za povečan obseg dela, regres za letni dopust in povračila stroškov za prevoz in prehrano ter jubilejne nagrade in strošek za dodatno pokojninsko zavarovanje javnih uslužbencev.

Število zaposlenih je na dan 31. 12. 2019 znašalo 42 in na dan 31. 12. 2018 43, v finančnem načrtu za leto 2019 je Agencija do konca leta načrtovala 46 zaposlenih.

Preglednica 4:
Stroški dela v obdobju od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

	EUR	%
Bruto plače	1.695.808	53
Regres za letni dopust	38.125	1
Prispevki delodajalca na plače	273.378	8
Prostovoljno dodatno pokojnin. zavarovanje	16.331	1
Drugi stroški dela	76.112	2
Skupaj stroški dela	**2.099.754**	**65**

Vir: podatki Agencije

Stroški bruto plač skupaj z dajatvami izplačevalca in povračili stroškov v zvezi z delom so za leto 2019 znašali 2.099.754 EUR. S finančnim načrtom za leto 2019 je bil predviden obseg sredstev za bruto plače skupaj z dajatvami izplačevalca in povračili stroškov v zvezi z delom 2.359.492 EUR. Razlika realiziranih stroškov v primerjavi z načrtovanimi, ki znaša 259.738 EUR, je nastala zaradi manjšega števila zaposlenih, kot je bilo načrtovano s finančnim načrtom za leto 2019. Agencija je v finančnem načrtu za leto 2019 na dan 31. 12. 2019 načrtovala 46 zaposlitev, realizirala pa 42 zaposlitev, saj je pet zaposlenih med letom odpovedalo pogodbo o zaposlitvi.

STROŠEK AMORTIZACIJE je obračunan skladno s Pravilnikom o stopnjah in načinih odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Omenjeni pravilnik določa metodo enakomernega časovnega amortiziranja.

Redni odpis oziroma obračun amortizacije je oblikovanje popravkov vrednosti osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev v poslovnih knjigah za znesek amortizacije, obračunan po letnem obračunu. Izredni odpis se opravi ob odtujitvi, trajni izločitvi iz uporabe ali zaradi prevrednotenja osnovnih sredstev zaradi oslabitve.

Znesek amortizacije za leto 2019 znaša 91.408 EUR. S finančnim načrtom je bil predviden znesek v višini 95.435 EUR.

Od načrtovanih investicij za leto 2019 v višini 118.700 EUR je Agencija realizirala investicije v višini 132.876 EUR. Sredstva so bila porabljena za nakup računalniške, strojne in programske opreme, službenih telefonov, za pisarniško opremo ter za nakup službenega avtomobila. Agencija je konec leta 2019 realizirala tudi investicijo v nadgradnjo programske opreme, namenjene prejemanju in analiziranju podatkov zavarovalnic v višini 13.000 EUR.

C. DAVEK OD DOHODKA PRAVNIH OSEB

Čeprav je Agencija javnopravna oseba, ustanovljena po posebnem zakonu za izvajanje z zakonom predpisanih regulativnih in nadzornih pooblastil ter za namen nepridobitnega značaja in tudi dejansko izvaja svoje dejavnosti skladno s posebnim zakonom, plačuje davek od dohodka pravnih oseb, in sicer od dohodkov iz opravljanja pridobitne dejavnosti.

Agencija je v letu 2019 po evidentiranju vseh prihodkov in vseh stroškov ter odhodkov ugotovila presežek prihodkov nad odhodki. Pri postopku obračuna davka od dohoda pravnih oseb pa sta na obračun davka tekočega leta vplivali tudi davčna izguba iz leta 2017 in neizkoriščena investicijska olajšava iz leta 2018, tako za leto 2019 obveznost davka od dohodka znaša 4.699,93 EUR.

D. PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI v višini 162.788 EUR

V obdobju od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 je bilo realiziranih 3.395.655,23 EUR prihodkov in 3.228.167,32 EUR odhodkov; po obračunu davka od dohodkov pravnih oseb v višini 4.699,98 EUR. Agencija izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v znesku 162.787,98 EUR. Finančni načrt za leto 2019 je predvideval presežek odhodkov nad prihodki v višini 88.253 EUR. Razlogi za presežek prihodkov so predvsem za 259.738 EUR nižji stroški plač. Poleg tega je Agencija realizirala nižje stroške pri postavki svetovalnih in odvetniških storitev, stroških službenih potovanj in sejnin.

Kadar ima Agencija presežek prihodkov, ga skladno z drugim odstavkom 512. člena ZZavar prenese v rezerve v okviru skupine 94, in sicer do višine, predvidene s potrjenim finančnim načrtom za tekoče leto, preostanek pa usmeri v proračun Republike Slovenije. Agencija bo skladno s tem predpisom celoten presežek prihodkov nad odhodki leta 2019 v višini 162.787,98 EUR nakazala v proračun Republike Slovenije.

2.3.2. Bilanca stanja na dan 31. 12. 2019

A. DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

V razredu 0 Agencija izkazuje le neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva ter sredstva v upravljanju, ki predstavljajo opremo 1. 6. 2000, prevzeto od Ministrstva za finance ob ustanovitvi Agencije kot samostojne pravne osebe.

Preglednica 5:
Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju Agencije na dan 31. 12. 2019 (v EUR)

	NABAVNA VREDNOST	ODPISANA VREDNOST	SEDANJA VREDNOST
Programska oprema	483.645	345.592	138.053
Programska oprema – tuje financ.	150.914	150.914	0
Oprema – računalniki	100.696	52.042	48.654
Druga računalniška oprema	230.479	204.144	26.335
Pisarniška oprema, pohištvo	104.811	67.844	36.967
Službena vozila	37.889	15.151	22.738
Drobni inventar	67.383	67.383	0
Oprema v upravljanju	3.333	2.492	841
Druga osnovna sredstva – slike	37.030	0	37.030
Skupaj	**1.216.180**	**905.562**	**310.618**

Vir: podatki Agencije

Delež dolgoročnih sredstev v aktivi bilance stanja Agencije znaša 8,5 %, medtem ko je v letu 2018 znašal 7,7 % in v letu 2017 9,3 %.

B. KRATKOROČNA SREDSTVA

Delež kratkoročnih sredstev v vseh sredstvih znaša 91,5 %. Omenjena sredstva zajemajo predvsem denarna sredstva na računu Agencije, ki predstavljajo 7,3 % vseh sredstev, in kratkoročne depozite, ki predstavljajo 82,5 % vseh sredstev, v manjši meri pa tudi kratkoročne terjatve iz poslovanja in dane predujme ter druge kratkoročne terjatve (0,5 %), pri čemer je najvišja postavka terjatev do ZZZS za bolniške odsotnosti nad 30 dni oz. od 1. dne naprej v posameznih primerih, in sicer za mesec november in december. Aktivne časovne razmejitve se nanašajo na kratkoročno odložene stroške (naročnine nekaterih strokovnih publikacij za leto 2020, članarine za leto 2020), njihov delež v vseh sredstvih Agencije je 1,2 %.

Agencija je imela ob koncu leta vse depozite naložene pri Enotni zakladnici računa (EZR), in sicer v višini 3.000.000 EUR. Na podlagi Odredbe o vzpostavitvi sistemov enotnega zakladniškega računa je Agencija vključena v sistem EZR države. Odredba določa merila razvrščanja vključenih subjektov, opredelitev sistema, vrste podračunov itn. Skladno s Pravilnikom o nalaganju prostih denarnih sredstev posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov ter ožjih delov občin, ki so pravne osebe, mora Agencija prosta denarna sredstva od 50.000 EUR naprej ponuditi EZR. Povprečna obrestna mera EZR za vloge (vezava eno leto) je leta 2019 znašala 0 %, enako tudi za sredstva na TRR.

C. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

Kratkoročne obveznosti

Preglednica 6:
Kratkoročne obveznosti Agencije na dan 31. 12. 2019

	EUR	%
Prejeti predujmi, preplačila terjatev	15.671	0
Obveznosti do zaposlenih	139.705	4
Obveznosti do dobaviteljev	109.379	3
Obveznosti do uporabnikov EKN	314	0
Druge kratkoročne obveznosti	37.561	1
Skupaj	**302.630**	**8**

Vir: podatki Agencije

Delež kratkoročnih obveznosti v pasivi Agencije znaša 8 %. Obveznosti do zaposlenih predstavljajo decembrsko bruto plačo zaposlenih. Med obveznostmi do dobaviteljev ni zapadlih obveznosti, ampak le tiste, ki zapadejo v plačilo v letu 2019, navadno v januarju. Obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta so obveznosti do Ministrstva za javno upravo in Uprave za javna plačila, saj moramo proračunski uporabniki medsebojne obveznosti in terjatve izkazovati ločeno.

Druge kratkoročne obveznosti v višini 37.561 EUR obsegajo prispevke na bruto plače zaposlenih, obveznosti iz naslova dodatnega pokojninskega zavarovanja, obveznost za izplačila bruto sejnin in obveznost za plačilo davka od dohodka pravnih oseb.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Preglednica 7:
Lastni viri in dolgoročne obveznosti Agencije na dan 31. 12. 2019

	EUR	%
Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0	0
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena OS v upravljanju	841	0
Presežek prihodkov nad odhodki l. 2019	162.788	5
Rezerve, oblikovane po ZZavar-1	3.169.822	87
Skupaj	**3.333.451**	**92**

Vir: podatki Agencije

Delež lastnih virov v pasivi bilance stanja Agencije znaša 92 %.

Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2019 znaša 162.787,98 EUR in ga bo Agencija v celoti usmerila v proračun Republike Slovenije.

Letno poročilo Agencije je bilo sprejeto na 522. seji strokovnega sveta Agencije 11. 3. 2020.

mag. Gorazd Čibej
predsednik strokovnega sveta

Priloge:
- Priloga 1: Izkaz prihodkov in odhodkov v primerjavi s Finančnim načrtom 2019
- Druge priloge predstavljajo predpisani obrazci (obvezna oddaja Ajpesu)

Priloga 1:
IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV (v EUR)

		LETO 2019	FN2019	IND
		1	2	1/2
A)	**PRIHODKI**			
1.	Prihodki iz sredstev javnih financ	0	0	
2.	Prihodki od opravljanja dejavnosti (a + b)	3.393.627	3.375.755	101
	a) Letna nadomestila za opravljanje nadzora	3.215.755	3.215.755	100
	b) Takse in pavšalna nadomestila	177.872	160.000	111
I.	**SKUPAJ poslovni prihodki (1 + 2)**	**3.393.627**	**3.375.755**	**101**
II.	**Prihodki iz financiranja**	**150**	**0**	
III.	**Drugi prihodki**	**23**	**0**	
IV.	**Prevrednotovalni prihodki**	**1.855**	**0**	
	SKUPAJ PRIHODKI (I. + II. + III. + IV.)	**3.395.655**	**3.375.755**	**101**
B)	**ODHODKI**			
I.	**Stroški blaga, materiala in storitev (1 + 2)**	**1.026.314**	**1.004.395**	**102**
1.	Stroški materiala	26.548	22.251	119
2.	Stroški storitev (a + b + c + d + e + f)	999.766	982.144	102
	a) Intelektualne storitve (izobraževalne, svetov., odvetn., prevajalske ...)	114.554	120.585	95
	b) Stroški službenih potovanj	100.471	105.220	95
	c) Najemnine	271.039	273.368	99
	d) PTT- in telekomunikacijske storitve	38.031	36.092	105
	e) Sejnine	46.173	59.363	78
	f) Avtorske pogodbe, podjemne pogodbe	0	0	
	g) Druge storitve	429.499	387.516	111
II.	**Stroški dela (1 + 2 + 3 + 4)**	**2.099.754**	**2.359.492**	**89**
	1. Bruto plače zaposlenih	1.695.808	1.915.936	89
	2. Prispevki delodajalca na plače (vključno PDPZ)	289.709	325.008	89
	3. Regres za letni dopust	38.125	39.012	98
	4. Drugi stroški dela	76.112	79.536	96
III.	**Amortizacija**	**91.408**	**95.435**	**96**
IV.	**Drugi stroški**	**9.670**	**3.990**	
V.	**Finančni odhodki**	**107**	**0**	
VI.	**Drugi odhodki**		**695**	
VII.	**Prevrednotovalni odhodki**	**913**	**0**	
	SKUPAJ ODHODKI (I. + II. + III. + IV. + V. + VI. +VII.)	**3.228.167**	**3.464.008**	**93**
C)	**PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI**	**167.488**	**–88.253**	**–190**
D)	**Davek od dohodka pravnih oseb**	**4.700**	**0**	
E)	**REZULTAT OBDOBJA**	**162.788**	**–88.253**	**–184**

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 (v EUR)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402 + 431)	**401**	**3.356.228**	**3.194.793**
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403 + 420)	**402**	**0**	**0**
	A) Prihodki iz sredstev javnih financ (404 + 407 + 410 + 413 + 418 + 419)	**403**	**0**	**0**
	a) Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405 + 406)	404	0	0
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	0	0
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	0	0
	b) Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408 + 409)	407	0	0
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	0	0
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0	0
	c) Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411 + 412)	410	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	0	0
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0	0
	d) Prejeta sredstva iz javnih skladov in agencij (414 + 415 + 416 + 417)	413	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0	0
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za tekočo porabo	416	0	0
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij za investicije	417	0	0
del 740	e) Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0	0
741	f) Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije	419	0	0
	B) Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422 + 423 + 487 + 424 + 425 + 426 + 427 + 428 + 488 + 489 + 490 + 429 + 430)	**420**	**0**	**0**
del 7102	Prejete obresti	422	0	0
7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0	0
7103	Prihodki od najemnin, zakupnin in drugi prihodki od premoženja	487	0	0
7141	Drugi tekoči prihodki iz naslova izvajanja javne službe	424	0	0
72	Kapitalski prihodki	425	0	0
730	Prejete donacije iz domačih virov	426	0	0
731	Prejete donacije iz tujine	427	0	0
732	Donacije za odpravo posledic naravnih nesreč	428	0	0
782	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz strukturnih skladov	488	0	0
783	Prejeta sredstva iz proračuna EU iz Kohezijskega sklada	489	0	0
784	Prejeta sredstva iz proračuna EU za izvajanje centraliziranih in drugih programov EU	490	0	0
786	Ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije	429	0	0
787	Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij in iz drugih držav	430	0	0
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432 + 433)	**431**	**3.356.228**	**3.194.793**
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	3.356.228	3.194.793
del 7102	Prejete obresti	433	0	0

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	II. SKUPAJ ODHODKI (438 + 481)	**437**	**3.245.219**	**3.041.631**
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439 + 447 + 453 + 464 + 465 + 466 + 467 + 468 + 469 + 470)	**438**	**3.245.219**	**3.041.631**
	A) Plače in drugi izdatki zaposlenim (440 + 441 + 442 + 443 + 444 + 445 + 446)	**439**	**1.817.088**	**1.804.426**
del 4000	Plače in dodatki	440	1.702.938	1.689.805
del 4001	Regres za letni dopust	441	38.125	35.959
del 4002	Povračila in nadomestila	442	76.025	78.662
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	0	0
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	0	0
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0	0
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	0	0
	B) Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448 + 449 + 450 + 451 + 452)	**447**	**290.781**	**287.065**
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	150.860	149.551
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	120.859	119.810
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	1.038	1.093
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	1.705	1.690
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	16.319	14.921
	C) Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454 + 455 + 456 + 457 + 458 + 459 + 460 + 461 + 462 + 463)	**453**	**1.012.859**	**930.707**
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	253.507	183.070
del 4021	Posebni material in storitve	455	0	0
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	36.885	31.375
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	5.044	1.642
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	101.010	76.757
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	17.659	38.835
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	267.707	265.834
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0	0
del 4028	Davek na izplačane plače	462	0	0
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	331.047	333.194
403	**D) Plačila domačih obresti**	**464**	**0**	**0**
404	**E) Plačila tujih obresti**	**465**	**0**	**0**
410	**F) Subvencije**	**466**	**0**	**0**
411	**G) Transferji posameznikom in gospodinjstvom**	**467**	**0**	**0**
412	**H) Transferji neprofitnim organizacijam in ustanovam**	**468**	**0**	**0**
413	**I) Drugi tekoči domači transferji**	**469**	**0**	**0**
	J) Investicijski odhodki (471 + 472 + 473 + 474 + 475 + 476 + 477 + 478 + 479 + 480)	**470**	**124.491**	**19.433**

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0	0
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0	0
4202	Nakup opreme	473	124.491	19.433
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0	0
4204	Novogradnja, rekonstrukcija in adaptacije	475	0	0
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	0	0
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0	0
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	0	0
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor, investicijski inženiring	479	0	0
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0	0
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482 + 483 + 484)	**481**	**0**	**0**
del 400	**A) Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu**	**482**	**0**	**0**
del 401	**B) Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu**	**483**	**0**	**0**
del 402	**C) Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu**	**484**	**0**	**0**
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401 – 437)	**485**	**111.009**	**153.162**
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437 – 401)	**486**	**0**	**0**

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnost od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 (v EUR)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661 + 662 – 663 + 664)	**660**	**3.393.627**	**0**
760	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV IN STORITEV	661	3.393.627	0
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	662	0	0
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	663	0	0
761	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN MATERIALA	664	0	0
762	**B) FINANČNI PRIHODKI**	**665**	**150**	**0**
763	**C) DRUGI PRIHODKI**	**666**	**23**	**0**
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668 + 669)	**667**	**1.855**	**0**
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	1.855	0
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0	0
	D) CELOTNI PRIHODKI (660 + 665 + 666 + 667)	**670**	**3.395.655**	**0**
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672 + 673 + 674)	**671**	**1.026.314**	**0**
del 466	NABAVNA VREDNOST PRODANEGA MATERIALA IN BLAGA	672	0	0
460	STROŠKI MATERIALA	673	26.548	0
461	STROŠKI STORITEV	674	999.766	0
	F) STROŠKI DELA (676 + 677 + 678)	675	2.099.754	0
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	1.695.808	0
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST DELODAJALCEV	677	289.708	0
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	114.238	0
462	**G) AMORTIZACIJA**	**679**	**91.408**	**0**
463	**H) REZERVACIJE**	**680**	**0**	**0**
465	**J) DRUGI STROŠKI**	**681**	**9.671**	**0**
467	**K) FINANČNI ODHODKI**	**682**	**107**	**0**
468	**L) DRUGI ODHODKI**	**683**	**0**	**0**
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685 + 686)	**684**	**913**	**0**
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	913	0
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0	0
	N) CELOTNI ODHODKI (671 + 675 + 679 + 680 + 681 + 682 + 683 + 684)	**687**	**3.228.167**	**0**
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670 – 687)	**688**	**167.488**	**0**
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687 – 670)	**689**	**0**	**0**
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	4.700	0
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688 – 690)	691	162.788	0
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689 + 690) oz. (690 – 688)	692	0	0
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0	0

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 (v EUR)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
750	**IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL (501 + 502 + 503 + 504 + 505 + 506 + 507 + 508 + 509 + 510 + 511)**	**500**	**0**	**0**
7500	Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov	501	0	0
7501	Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov	502	0	0
7502	Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin	503	0	0
7503	Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij	504	0	0
7504	Prejeta vračila danih posojil od zasebnih podjetij	505	0	0
7505	Prejeta vračila danih posojil od občin	506	0	0
7506	Prejeta vračila danih posojil iz tujine	507	0	0
7507	Prejeta vračila danih posojil državnemu proračunu	508	0	0
7508	Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij	509	0	0
7509	Prejeta vračila plačanih poroštev	510	0	0
751	Prodaja kapitalskih deležev	511	0	0
440	**V. DANA POSOJILA (513 + 514 + 515 + 516 + 517 + 518 + 519 + 520 + 521 + 522 + 523)**	**512**	**0**	**0**
4400	Dana posojila posameznikom in zasebnikom	513	0	0
4401	Dana posojila javnim skladom	514	0	0
4402	Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin	515	0	0
4403	Dana posojila finančnim institucijam	516	0	0
4404	Dana posojila zasebnim podjetjem	517	0	0
4405	Dana posojila občinam	518	0	0
4406	Dana posojila v tujino	519	0	0
4407	Dana posojila državnemu proračunu	520	0	0
4408	Dana posojila javnim agencijam	521	0	0
4409	Plačila zapadlih poroštev	522	0	0
441	Povečanje kapitalskih deležev in naložb	523	0	0
	VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500 – 512)	**524**	**0**	**0**
	VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512 – 500)	**525**	**0**	**0**

Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 (v EUR)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551 + 559)	550	0	0
500	Domače zadolževanje (552 + 553 + 554 + 555 + 556 + 557 + 558)	551	0	0
5001	Najeti krediti pri poslovnih bankah	552	0	0
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0	0
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	0	0
del 5003	Najeti krediti pri proračunih lokalnih skupnosti	555	0	0
del 5003	Najeti krediti pri skladih socialnega zavarovanja	556	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih javnih skladih	557	0	0
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0	0
501	Zadolževanje v tujini	559	0	0
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561 + 569)	560	0	0
550	Odplačila domačega dolga (562 + 563 + 564 + 565 + 566 + 567 + 568)	561	0	0
5501	Odplačila kreditov poslovnim bankam	562	0	0
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0	0
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	0	0
del 5503	Odplačila kreditov proračunom lokalnih skupnosti	565	0	0
del 5503	Odplačila kreditov skladom socialnega zavarovanja	566	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim javnim skladom	567	0	0
del 5503	Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0	0
551	Odplačila dolga v tujino	569	0	0
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550 – 560)	570	0	0
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560 – 550)	571	0	0
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485 + 524 + 570) – (486 + 525 + 571)	572	111.009	153.162
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486 + 525 + 571) – (485 + 524 + 570)	573	0	0

Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (v EUR)

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1. 1.)	Popravek vrednost (1. 1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31. 12.)	Prevrednotenje zaradi okrepitve	Prevrednotenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3 - 4 + 5 - 6 - 7 + 8 - 9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701 + 702 + 703 + 704 + 705 + 706 + 707)	**700**	**841**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**841**	**0**	**0**
A) Dolgoročno odloženi stroški	701	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Dolgoročne premoženjske pravice	702	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C) Druga neopredmetena sredstva	703	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D) Zemljišča	704	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E) Zgradbe	705	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F) Oprema	706	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G) Druga opredmetena osnovna sredstva	707	841	0	0	0	0	0	0	841	0	0
II. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v lasti (709 + 710 + 711 + 712 + 713 + 714 + 715)	**708**	**1.163.628**	**894.406**	**132.876**	**0**	**81.165**	**80.252**	**91.408**	**309.777**	**0**	**0**
A) Dolgoročno odloženi stroški	709	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Dolgoročne premoženjske pravice	710	619.736	440.437	14.823	0	0	0	56.069	138.053	0	0
C) Druga neopredmetena sredstva	711	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D) Zemljišča	712	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E) Zgradbe	713	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F) Oprema	714	508.761	453.969	116.153	0	81.165	80.252	35.339	134.693	0	0
G) Druga opredmetena osnovna sredstva	715	35.131	0	1.900	0	0	0	0	37.031	0	0
III. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v finančnem najemu (717 + 718 + 719 + 720 + 721 + 722 + 723)	**716**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
A) Dolgoročno odloženi stroški	717	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Dolgoročne premoženjske pravice	718	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C) Druga neopredmetena sredstva	719	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D) Zemljišča	720	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
E) Zgradbe	721	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
F) Oprema	722	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
G) Druga opredmetena osnovna sredstva	723	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil (v EUR)

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1. 1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1. 1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31. 12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31. 12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31. 12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
I. Dolgoročne finančne naložbe (801 + 806 + 813 + 814)	**800**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
A) Naložbe v delnice (802 + 803 + 804 + 805)	**801**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1. Naložbe v delnice v javna podjetja	802	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v delnice v finančne institucije	803	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v delnice v zasebna podjetja	804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v delnice v tujini	805	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Naložbe v deleže (807 + 808 + 809 + 810 + 811 + 812)	**806**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1. Naložbe v deleže v javna podjetja	807	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Naložbe v deleže v finančne institucije	808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Naložbe v deleže v zasebna podjetja	809	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d. d.	810	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d. o. o.	811	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Naložbe v deleže v tujini	812	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C) Naložbe v plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela in podobno	**813**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
D) Druge dolgoročne kapitalske naložbe (815 + 816 + 817 + 818)	**814**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1. Namensko premoženje, preneseno javnim skladom	815	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Premoženje, preneseno v last drugim pravnim osebam javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	816	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Druge dolgoročne kapitalske naložbe doma	817	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne kapitalske naložbe v tujini	818	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II. Dolgoročno dana posojila in depoziti (820 + 829 + 832 + 835)	**819**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
A) Dolgoročno dana posojila (821 + 822 + 823 + 824 + 825 + 826 + 827 + 828)	**820**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1. Dolgoročno dana posojila posameznikom	821	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Dolgoročno dana posojila javnim skladom	822	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Dolgoročno dana posojila javnim podjetjem	823	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Dolgoročno dana posojila finančnim institucijam	824	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Dolgoročno dana posojila zasebnim podjetjem	825	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Dolgoročno dana posojila drugim ravnem države	826	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Dolgoročno dana posojila državnemu proračunu	827	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Druga dolgoročno dana posojila v tujino	828	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Dolgoročno dana posojila z odkupom vrednostnih papirjev(830 + 831)	**829**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1. Domačih vrednostnih papirjev	830	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Tujih vrednostnih papirjev	831	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C) Dolgoročno dani depoziti (833 + 834)	**832**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
1. Dolgoročno dani depoziti poslovnim bankam	833	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Drugi dolgoročno dani depoziti	834	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D) Druga dolgoročno dana posojila	**835**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
III. Skupaj (800 + 819)	**836**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

AZN
Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency

Trg republike 3, 1000 Ljubljana, Slovenija

telefon: 01 2528 600
telefax: 01 2528 630
e-mail: agencija@a-zn.si

www.a-zn.si

AZN
Agencija za zavarovalni nadzor
Insurance Supervision Agency